

INNHOILDSFORTEGNELSE

1. INNLEDNING	3
2. RESULTATRAPPORTERING FOR 2008	6
2.1 RAPPORTERING I HENHOLD TIL MÅLENE FOR 2008	6
2.1.1 RAPPORTERING UNDER SEKTORMÅL 1.....	6
<i>Fokusområder:</i>	6
<i>Rapportering under Virksomhetsmål 1.1</i>	10
<i>Rapportering under virksomhetsmål 1.2</i>	12
<i>Rapportering under virksomhetsmål 1.3</i>	15
<i>Rapportering under virksomhetsmål 1.4</i>	16
2.1.2 RAPPORTERING UNDER SEKTORMÅL 2.....	18
<i>Fokusområder:</i>	18
<i>Rapportering under virksomhetsmål 2.1</i>	22
<i>Rapportering under virksomhetsmål 2.2</i>	25
<i>Rapportering under virksomhetsmål 2.3</i>	27
2.1.3 RAPPORTERING UNDER SEKTORMÅL 3	28
<i>Fokusområder:</i>	28
<i>Rapportering under virksomhetsmål 3.1</i>	31
<i>Rapportering under virksomhetsmål 3.2</i>	31
2.1.4 RAPPORTERING UNDER SEKTORMÅL 4	33
<i>Fokusområder:</i>	33
<i>Rapportering under virksomhetsmål 4.1</i>	35
<i>Rapportering under virksomhetsmål 4.2</i>	35
<i>Rapportering under virksomhetsmål 4.3</i>	36
<i>Rapportering under virksomhetsmål 4.4</i>	37
2.2 Styreforankring av risikostyring.....	38
2.3 Tverrdepartementale fellesføringer	39
2.3.1 EØS-avtalens artikkel 61	39
2.3.2 Miljøledelse.....	39
2.3.3 Samfunnsikkerhets- og beredskapsarbeid	39
2.3.4 Helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid.....	40
2.3.5 Ligestilling – aktivitets- og redegjørelsesplikten	40
2.4 Styrets arbeid.....	41
2.5 Forvaltning av fullmakter	43
2.6 Økonomirapportering.....	45
2.7 Rapport selskapsdatabasen.....	46
2.8 Øvrig rapportering.....	47
2.8.1 Aktivitetskrav.....	47
2.8.2 Samarbeid med andre institusjoner om system for forskningsdokumentasjon	48
2.8.3 Doktorgradsavtaler der annen institusjon er gradsgivende	48
2.9 Rapportering på kap. 281 post 01	50
2.10 Integrering og inkludering av personer med innvandrerbakgrunn	50
2.11 Oppfølging av IA-avtalen.....	51
3. PLANER FOR 2009	52
3.1 PLAN FOR VIRKSOMHETEN I 2009	52
3.1.1 STRATEGISKE TILTAK FOR 2009.....	52
<i>Strategiske tiltak under sektormål 1</i>	52
<i>Strategiske tiltak under sektormål 2</i>	55

<i>Strategiske tiltak under sektormål 3</i>	59
<i>Strategiske tiltak under sektormål 4</i>	60
<i>Oversikt over strategitiltak for 2009</i>	62
3.1.2 PLAN FOR MÅL OG RESULTATSTYRING FOR 2009	63
<i>Sektormål 1</i>	63
Virksomhetsmål 1.1	64
Virksomhetsmål 1.2	65
Virksomhetsmål 1.3	66
Virksomhetsmål 1.4	67
<i>Sektormål 2</i>	67
Virksomhetsmål 2.1	68
Virksomhetsmål 2.2	69
Virksomhetsmål 2.3	70
<i>Sektormål 3</i>	71
Virksomhetsmål 3.1	71
Virksomhetsmål 3.2	72
<i>Sektormål 4</i>	73
Virksomhetsmål 4.1	73
Virksomhetsmål 4.2	74
Virksomhetsmål 4.3	75
Virksomhetsmål 4.4	76
3.1.3 FASTSETTING AV OPPTAKSTALL OG STUDENTMÅLTALL FOR HØSTEN 2009	77
3.2 PLAN FOR TILDELT BEVILGNING FOR 2009	79
3.2.1 FASTSETTING AV MATERIELLPENGER FOR STUDIEÅRET 2009/2010	80
3.2.2 FORDELING AV DEN DISPONIBLE RAMMEN FOR 2009	81
<i>Rammesituasjonen for 2009</i>	81
<i>Intern finansieringsmodell</i>	81
<i>Beregning av basiskomponenten for 2009</i>	82
<i>Beregning av undervisningskomponenten for 2009</i>	86
<i>Beregning av FoU-komponenten for 2009</i>	86
<i>Bundne midler</i>	88
VEDLEGG	90
LUIS OPPFØLGING AV NOKUT EVALUERING	90

I. INNLEDNING

Høgskolen i Oslo har for inneværende styreperiode vedtatt en strategiplan med satsing på **flerkulturelt og internasjonalt studiemiljø** og **FoU-satsing**.

Høgskolens strategiske satsing på et flerkulturelt studiemiljø er basert på de store samfunnsmessige endringene vi er inne i, samt høgskolens geografiske plassering som gjør det særlig relevant for HiO å engasjere seg i utviklingen på dette området. I strategiplanen heter det at HiO skal ha:

- studier som kvalifiserer til yrkesliv i et flerkulturelt og internasjonalt samfunn
- høy kvalitet på studiene, bedre gjennomføring og økt læringsutbytte
- systematisk og målrettet arbeid for å øke antall studenter og tilsatte med minoritetsbakgrunn
- studier som er tilrettelagt for å møte og ivareta større mangfold i studentgruppen
- et studiemiljø som spesielt vektlegger integrering av studenter med minoritetsbakgrunn og utvekslingsstudenter
- styrket flerkulturell og internasjonal kompetanse og kompetanse i norsk og fremmedspråk blant tilsatte og studenter
- flere kurs og studieprogram på engelsk både på bachelor- og masternivå
- styrket samarbeid med studiesteder i andre land og økt utveksling av studenter og tilsatte

Satsingen på et flerkulturelt og internasjonalt studiemiljø er organisert som et prosjekt med en styringsgruppe ledet av rektor og en prosjektgruppe med en tilsatt prosjektleder. Det settes av årlig 5 mill. kroner til dette tiltaket, og midlene fordeles på en rekke tiltak etter søknad fra avdelinger og enheter.

Høgskolens strategiske satsing på FoU i strategiperioden 2008-2011 er basert på en videreutvikling og styrking av en virksomhet som er godt i gang, men der det ligger klare utfordringer og forbedringer, særlig for å få bedre resultater av de investeringer som legges i FoU. I strategiplanen heter det at HiO skal ha:

- styrket sammenheng mellom utdanning og FoU på alle nivåer
- større, integrerte FoU-miljøer og tydelig ledelse av FoU
- utvikling av flere doktorgradsprogrammer og videreutvikling av førstelektorprogrammet
- satsing på samfunnsrelatert FoU innen profesjonsstudier og flerkulturelle problemstillinger
- en samlet plan med tydelig faglig prioritering av FoU-områder, inkludert doktorgradsprogrammene
- resultatbasert tildeling av ressurser til FoU
- økt samarbeid med nasjonale og internasjonale aktører og deltakelse i internasjonale forskningsprogrammer
- økt ekstern finansiering av FoU

-
- aktiv og allsidig formidling av FoU-resultater til fag- og forskningsmiljøer og samfunnet for øvrig
 - styrket innsats innenfor områdene innovasjon og regional utvikling

For å realisere disse målene er det utarbeidet en FoU-strategi for planperioden, og en tilhørende handlingsplan med tiltak innenfor alle målområdene ovenfor. FoU-strategien meisler ut en tydelig profesjonsrettet FoU-profil for høgsolen, med klart definerte satsingsområder. FoU-ressursene konsentreres nå omkring disse. Forskningsledelsen styrkes, og det organiseres forskningsgrupper rundt satsingsområdene. Fire nye doktorgradsprogrammer er under utvikling knyttet til satsingsområdene. Disse vil over tid bidra til betydelig styrking av kompetanse og forskningsaktivitet innenfor satsingsområdene. Som del av strategiarbeidet er det satt ambisiøse mål særlig for vitenskapelig publisering og ekstern finansiering av FoU i strategiperioden, men også for internasjonalisering, og for høgsolen bidrag til innovasjon og regional utvikling. Det er årlig satt av 5 mill kroner i strategimidler til denne FoU satsingen. I tillegg er det satt av egne midler til de tre forskningsprogrammene.

Den strategiske ledelsen av FoU-virksomheten er styrket gjennom opprettelsen av en prorektorstilling med særskilt ansvar for FoU fra høsten 2007, og etableringen av et FoU-utvalg med fullmakt til å disponere sentrale strategimidler og stipendiatstillinger for å følge opp FoU-strategien. Det er også etablert en ny FoU-seksjon for å støtte disse administrativt.

Framtidig forhold mellom Høgsolen i Oslo og Høgsolen i Akershus

Et felles initiativ fra Høgsolen i Akershus og Høgsolen i Oslo om å utrede planer for nærmere samarbeid er drøftet ved begge høgsolen og et utredningsarbeid er igangsatt. Bakgrunnen for denne utredningen er å få klarlagt hvilken felles nytte de to høgsolen ville ha av en sammenslåing.

HiO har som overordnet mål å utvikle seg ”mot å bli et universitet med høy kvalitet innen yrkesrelevante studier og profesjonsrettet forskning.” HiAk har ikke størrelse og omfang av virksomhet som gjør det naturlig å vurdere et mål om universitetsstatus for egen del, og de må derfor vurdere å oppnå universitetsstatus gjennom samarbeid med andre. Veien til universitetsstatus er faglig krevende, men det må antas at status som universitet på sikt vil gi bedre økonomisk grunnlag for forskning og utviklingsarbeid, og det er naturlig for høgsolen å søke nærmere samarbeid med andre høgsolen eller universitet for å skape seg et bredere grunnlag for slik satsing. På bakgrunn av dette ønsker høgsolen i Oslo og Akershus å se på mulighetene for et nærmere samarbeid med tanke på en sammenslåing av institusjonene.

En sammenslutning kan styrke muligheten for at HiO og HiAk i fellesskap kan realisere målet om fire doktorgradsløp innenfor en tidsperiode på 2-3 år.

Med den bredde og omfang bachelorutdanningene vil ha innenfor en felles institusjon, vil dessuten grunnlaget for å utvikle flere nye masterstudier bli vesentlig bedret. De to høyskolene har allerede i dag 20-25 masterstudier. Gjennom en felles institusjon vil de etablerte masterstudiene få en større faglig bredde, samtidig som det kan åpne for etableringen av masterstudier på nye områder.

HiAk og HiO mente høsten 2008 at tiden var inne til å gå inn i en felles utredning av ulike sider ved å gå sammen som en institusjon, og sak om dette ble lagt fram for styrene ved de to høyskolene og med identiske forslag til vedtak. Begge de to styrene gav sin tilslutning til forslaget, og det ble umiddelbart satt i gang et utredningsarbeid som gjennomføres i tiden oktober 2008 til mars 2009 og har som mål å klarlegge forutsetningene for et nærmere samarbeid og en eventuell sammenslutning fra 1. august 2011. Deretter er det lagt opp til høring i tiden april-september 2009 og behandling i de to styrene i løpet av høstsemestret 2009. Intensjonen om sammenslutning av de to høyskolene vil primært ha som mål å etablere et nytt profesjonsuniversitet, sekundært en samlet høyskole.

Det har blitt lagt som en viktig premiss for arbeidet at det ikke er aktuelt å vurdere særlig grad av flytting av virksomhet fra ett sted til et annet uten at dette var særlig godt begrunnet. Det ble også avtalt at begge høyskolene skulle drøfte tidsbegrenset plassering av aktuelle studietilbud hos hverandre, spesielt deltidsstudier, som ledd i å bedre tilbudene til søkere i regionen. Lokale ønsker om høgre utdanningstilbud i vestdelen av Akershus må også vurderes.

2. RESULTATRAPPORTERING FOR 2008

2.1 RAPPORTERING I HENHOLD TIL MÅLENE FOR 2008

2.1.1 Rapportering under Sektormål I

Høgskolene skal tilby utdanning av høy internasjonal kvalitet som er basert på det fremste innen forskning, faglig og kunstnerlig utviklingsarbeid og erfaringskunnskap.

Fokusområder:

- a) Vise videreutviklingen av kvalitetssikringssystemene, herunder hvordan systemene blir forankret i fagmiljøene.

Høgskolen i Oslo har et desentralisert system for kvalitetssikring med distribuert eierskap. Studielederne, som har faglig og administrativt ansvar for et studium/flere studier eller en avgrenset del av et studium, er ansvarlige for kvalitetsarbeidet innenfor sitt felt. Begrunnelsen for en slik organisering er nettopp at dette arbeidet skal være forankret i de enkelte fagmiljøene.

Rapport om høgskolens kvalitetsarbeid og utdanningskvalitet legges fram for styret årlig. Denne rapporten baserer seg på rapporter fra de ulike avdelingene. Med et desentralisert system kan det være en utfordring å legge fram en enhetlig rapport for styret. Det utarbeides derfor hvert år en felles disposisjon som utgangspunkt for avdelingenes rapporter. Ved behandling av rapporten for 2007 – 2008 ba styret om at det for neste års rapportering utarbeides en disposisjon som gir klarere føringer, slik at det blir større samsvar i detaljeringsnivå i rapportene fra de forskjellige avdelingene.

- b) Vise hvordan kvalitetssikringssystemene blir brukt strategisk i arbeidet med å øke kvaliteten i utdanningen.

Den ovenfor nevnte disposisjonen for avdelingenes rapport om kvalitetsarbeidet fastsetter hvilke områder det skal rapporteres om det kommende år. HiO har to hovedsatsingsområder i sin strategiske plan for perioden 2008 – 2011; flerkulturelt og internasjonalt studiemiljø og forskning og utviklingsarbeid. Disposisjonen for avdelingenes rapport for 2007 – 2008 inneholdt flere punkter om flerkulturelt og internasjonalt studiemiljø, bl.a. flerkulturelt og internasjonalt perspektiv i studiene og minoritetsstudenters erfaringer med praksis. Videre ble avdelingene bedt om å rapportere om forskningsbasert utdanning, bl.a. med vekt på studentenes deltakelse i FoU-arbeidet i avdelingen. Begge disse områdene skal følges opp videre i kommende studieår.

På bakgrunn av tidligere års rapporter ble det høsten 2008 satt i gang et prosjekt for å styrke praksis som læringsarena. Det skal foretas komparative kartlegginger og analyser som gir et tydeligere bilde av utfordringer knyttet til høgskolens ansvar for kvalitet og kvalitetsutvikling i

ekstern veiledet praksis. Prosjektet kan også ses i sammenheng med HiOs mål om å bli et universitet med høy kvalitet innen yrkesrelevante studier og profesjonsrettet forskning.

Frafallsproblematikk er et annet sentralt område som høgskolen har satt sterkere fokus på de siste årene, og som henger sammen med kvalitetsarbeidet. Høsten 2008 avsatte administrasjonen ressurser til å foreta en kartlegging av frafall i bachelorstudiene innenfor et gitt tidsrom. Dette arbeidet følges opp.

- c) Omtale strategi for utvikling av fagporteføljen og faglig profil, herunder vise avveiningene som gjøres når det gjelder bredde versus dybde, hensynet til små og utsatte fag, relevans etc.

I løpet av planperioden ble det utarbeidet og vedtatt en FoU-strategi (2008-2011), hvor alle avdelinger, sentre og forskningsprogrammer ble bedt om å beskrive inntil to klart definerte og klart avgrensede/spissede tematiske satsingsområder der det finnes et FoU-miljø som er nasjonalt ledende, eller der det er gode forutsetninger for å bygge et nasjonalt ledende miljø. HiO har også vedtatt fem brede, overordnede Satsingsområder. (Se Sektormål 2, spes. 1.1.2 A a). Når det gjelder utdanningstilbudet er HiO i gang med å utarbeide en felles plan for utvikling av masterstudier. Dette gjøres blant annet på bakgrunn av et vedtatt mål om å kunne tilby flere femårige studieløp. Hensikten er å videreføre en forankring av den faglige profilen i utdanningstilbudet, og gjøre en vurdering av søkertilgang og behov i yrkeslivet. HiOs vurderingsgrunnlag skal ivareta både yrkesfeltets behov for etter/videreutdanning og videreutvikling av egen faglig profil med mål om å bli et profesjonsuniversitet.

- d) Omtale strategi for arbeidet med internasjonalisering, og vise hvordan dette bidrar til utvikling av den faglige virksomheten.

HiOs strategiplan for 2008-2011 har to hovedsatsingsområder, et av disse har overskriften "Flerkulturelt og internasjonalt studiemiljø". Strategiplanen omfatter både det internasjonale og det flerkulturelle, og er delvis separate satsninger for hvert av områdene med temaer som: studier som kvalifiserer til yrkesliv i et flerkulturelt og internasjonalt samfunn, styrket flerkulturell og internasjonal kompetanse og kompetanse i norsk og fremmedspråk blant tilsatte og studenter. I tillegg kommer flere kurs og studieprogram på engelsk både på bachelor- og masternivå, styrket samarbeid med studiesteder i andre land og økt utveksling av studenter. Satsninger som går på studieinnhold, studiemiljø og kompetanse er fellessatsninger.

På det spesifikt internasjonale område er følgende satsninger sentrale: mobilitet, felles studieprogram med internasjonale partnere, engelskspråklige kurs og studieprogram og dypere internasjonalt partnersamarbeid. For å øke kvaliteten i det internasjonale samarbeidet vil HiO satse på et dypere samarbeid med en del institusjoner der felles studietilbud og lærerutveksling er sentrale. Gjennom dette vil studentmobiliteten kvalitetssikres og bidra til god utdanningskvalitet. For å øke volumet på studentmobiliteten sattes det også på å utvikle flere engelskspråklige tilbud.

Høgskolen har i 2008 frikjøpt en førsteamanuensis i 100 % stilling, samt brukt ca. 60 % administrativ stilling i satsingen på videreutviklingen av opplæringsaktivitet og nettverksbygging rundt English for Academic Purposes (EAP) – et arbeid som favner både tilsatte i UF-stillinger og TA-stillinger og som stimulerer til internasjonaliseringen både hjemme og ute. Satsingen er unik i norsk sammenheng.

I tillegg til opplæringsaktivitet omfatter arbeidet utvikling av og kontakt med ulike nettverk, lokalt, nasjonalt og internasjonalt: Forum For Professional English (FPE) - HiOs eget engelskfaglærer-nettverk og Norwegian Forum for English for Academic Purposes (NFEAP) - en landsomfattende gruppe som arbeider med utvikling av EAP-kompetanse i Norge. HiO er aktivt deltakende i et liknende svensk forum Swedish Symposium for English for Special Purposes og har dessuten faglige kontakter og samarbeid med universiteter og høyskoler i både Nederland og England om utvikling av EAP-kompetanse. HiO har for perioden 2009-2010 fått et medlem i Universitets- og høyskolerådets termdatabase-gruppe (engelsk). Det er også satt av midler fra Interkult-prosjektet i 2008 til videreutvikling av tilbudet og til ”drifting” av Språkpolitisk utvalg. Det vil bli laget en innstilling i løpet av februar 2009.

- e) Redegjøre for utviklingen av bindende samarbeid med institusjoner i spesialist- og primærhelsetjenesten der studenter har praksis, også innbefattet kvalitetssikringen av studentenes praksis.

Høgskolen i Oslo har samarbeidsavtaler med ti helseforetak innenfor Helse Sør-Øst RHF. I regi av Helse Sør-Øst er det gjennomført et prosjekt for å utvikle en modell for fordeling av praksisplasser for studenter i helse- og sosialfagutdanninger ved alle høyskoler i regionen. Dette prosjektet er avsluttet, modellen er tatt i bruk og fungerer i stor grad etter hensikten. Rikshospitalet var ikke med i prosjektet. Dette er en svakhet, i og med at høyskolen har et omfattende samarbeid med Rikshospitalet om praksisstudier. Fra 1. januar 2009 er imidlertid de tre store sykehusene i Oslo organisert som ett helseforetak; Oslo universitetssykehus. Vi har håp om at dette vil gjøre koordineringen av praksisplasser lettere. Høgskolen har et stort antall studenter i praksis innenfor spesialisthelsetjenesten, det er derfor betydelige beløp som er øremerket til samarbeidsprosjekter. Det er god søkning til disse midlene, mange prosjekter er gjennomført eller er i gang.

Kvaliteten på praksis og den veiledningen studentene mottar, er varierende. Det prosjektet som nå pågår (se foran) har til hensikt å kartlegge og analysere utfordringer knyttet til ekstern praksis. Dette skal danne grunnlag for styrking av kvalitet og utvikling av gode systemer for kvalitetssikring av praksisstudiene.

Til tross for flere forsøk fra høyskolens side har det til nå ikke lyktes å ferdigstille en avtale med Oslo kommune. Ettersom Oslo kommune er den største samarbeidspartneren for høyskolen innenfor primærhelsetjenesten, var planen at denne avtalen skulle utgjøre en mal for avtaler med andre kommuner. Det er imidlertid nå i gang dialog med kommuner i Akershus fylke om inngåelse av samarbeidsavtaler.

-
- f) Rapportere for gjennomføring av plan for oppfølging av Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningens (NOKUTs) evaluering av allmennlærerutdanning, jf brev av 11. desember 2006.

Evaluering av allmennlærerutdanningen, tilbakemelding. Det er utarbeidet en egen rapport for status for tiltak i henhold til institusjonenes oppfølgingsplan. Rapporten følger som vedlegg. Her omtales kun de punktene som departementet har bedt HiO om å ha et spesielt fokus på.

Gjennomstrømming og frafall

Avdeling LUI har innført tidsserier og nøkkeltall som verktøy for kartlegging og analyse av gjennomstrømning og frafall. I siste halvdel av 2009 vil det foreligge resultater fra dette. Fokus på kontaktlærers rolle i studiet er videreført i kombinasjon med økt lærersamarbeid for utdanningen. Det har også vært gjort forsøk med sluttsamtaler for studenter, men for de studentene som avslutter studiet uten å gi beskjed er det vanskelig å bli fanget opp av dette tilbudet.

Hvordan planen for å øke studentenes arbeidsinnsats blir fulgt opp, og resultater av dette

Vektlegging av studieinnsats og tydelige krav til studentene er nedfelt i avdelingens strategiske plan der delmålet er at det skal legges vekt på tydelige kunnskapskrav til studentene og systematisk arbeid for økt studieinnsats. Resultatmålet er at alle seksjoner skal ha gjennomført vurdering av at kunnskapskrav er fulgt opp konsistent gjennom arbeidsoppgaver, tilbakemeldinger og eksamener. Dette resultatmålet følges opp gjennom fagplanarbeidet våren 2009.

På bakgrunn av arbeidet til et internt utvalg som innhentet opplysninger og foreslo tiltak for å øke allmennlærerstudentenes arbeidsinnsats i studiene er ulike tiltak satt i verk. Blant annet er oppgaveveiledning gjort obligatorisk, slik at veiledning må være gjennomført før studentene kan levere inn eksamensoppgaven. Det er tatt i bruk en mal for elektronisk studieevaluering på 1. og 2. trinn som i større grad enn tidligere legger til grunn at forutsetningen for en god studie- og læringssituasjon først og fremst er det personlige ansvar som hver enkelt student har for aktivt å gå inn i en læringsprosess. I evalueringen blir studentene spurt om hvordan den individuelle læringsinnsatsen blir støttet opp av studieopplegget. Resultatene fra evalueringen vil bli diskutert i klassene. Avdelingens intensjon er at bruken av disse evalueringene vil føre til en større bevissthet om de krav som stilles og være en motivasjonsfaktor for større studieinnsats.

Gjensidig hospitering øvingslærer – faglærer

Avdelingen må arbeide mer for å institusjonalisere gjensidig hospitering, og få det med som en ordinær del av semester- og arbeidsplanene. Det er en utfordring å få satt dette i system både med hensyn til øvingslærerene og faglærerene. Det som har vært gjennomført, har vært vellykket.

Avdelingen er i dialog med skoleeier om felles kvalitetssikringstiltak. Kriterier er under utvikling og drøftet med skoleeiere i samband med nye avtaler om praksisopplæringen. Skoleeiers medvirning ved utvelgelse av praksisskoler og ved informasjonen og opplæring ovenfor skolene er drøftet med Oslo kommune og endringer vil bli fulgt opp i 2009.

Fagdidaktisk verksted ble første gang gjennomført på et samarbeidsmøte mellom øvingslærere, høgskolens lærere og studenter våren 2008. Verkstedet ble grundig evaluert av en førstelektorstipendiat. Vurderingen var at det fagdidaktiske verkstedet var så vellykket at det skal gjennomføres på samarbeidsmøtet før vårpraksis på 2. studieår våren 2009.

Rapportering under Virksomhetsmål 1.1

Høgskolene skal utdanne kandidater med høy kompetanse med relevans for samfunnets behov.

Styringsparameter	Resultat				Resultatmål 2008
	2005	2006	2007	2008	
Antall primærseekere per studieplass	3,5	3,5	3,4	3,3	4,00
Antall uteksaminerte kandidater	2 184	2 216	2 347	2 262	2 250
Tilbakemelding fra praksis- og yrkesfelt	Kommenteres under tabellen, kun kvalitativ rapportering. Vis til rapport om utdanningskvalitet.				

Primærseekere

Høgskolen har hatt en liten nedgang i det gjennomsnittlige antall primærseekere pr. studieplass fra 2007 til 2008. Dette er ikke uventet da man på landsbasis har sett en nedgang i seekertall ved enkelte utdanningsområder over flere år. Dette gjelder særlig enkelte helsefagutdanninger. Det er likevel gledelig å se at vi har en jevn økning ved enkelte studier. På nasjonalt nivå ligger HiO høyt i statistikken over antall primærseekere pr. studieplass for 2008.

Antall uteksaminerte

Antall uteksaminerte kandidater har som forventet sunket noe fra 2007. 2007 var et spesielt år hvor HiO uteksaminerte betydelig flere studenter på bachelornivå enn tidligere år. HiO hadde av flere årsaker en forholdsvis stor økning i antall uteksaminerte mastergradskandidater i 2007. Økningen i antall uteksaminerte mastergradskandidater har fortsatt også i 2008 og bidratt til at høgskolen har nådd målet for antall uteksaminerte kandidater totalt.

Det har ved noen studieprogram vært en negativ utvikling i antall uteksaminerte kandidater, noe som kan skyldes at det har blitt enklere å komme inn, og at inntakskvaliteten er blitt forholdsvis lav. Dette kan forklare at færre studenter fullfører.

Ved Avdeling for samfunnsfag er det ved to studieprogram i 2008 gjennomført en intern evaluering for å kartlegge hvor i utdanningen gjennomstrømmingen stopper opp. Det er satt i gang en rekke tiltak fra studieåret 08/09, som for eksempel støtte- og ekstraundervisning.

Risikovurdering

Størrelse på alderskull, svingninger og trender i arbeidsmarkedet i sammenheng med HiOs fagportefølje er faktorer som påvirker søkertallene. Færre primærsøkere gir lavere inntakskvalitet noe som igjen kan føre til færre uteksaminerte kandidater. Lavere inntakskvalitet kan også gi lavere faglig nivå på studentenes prestasjoner. Selv om totaltallene for HiO er positive, er det studieprogrammer som har nedgang i søkertall og nedgang i antall uteksaminerte kandidater. HiO jobber aktivt med rekruttering generelt men det er også igangsatt målrettede tiltak, spesielt mot de utdanningene som har vist en noe negativ utvikling både når det gjelder opptakskvalitet, nivå på faglige prestasjoner og antall uteksaminerte kandidater.

Tilbakemelding fra praksis- og yrkesfeltet

For å kvalitetssikre studienes relevans for yrkesfeltet, er kontakten med praksis- og yrkesfeltet og andre eksterne aktører den viktigste faktoren for alle avdelinger. Det er gjennom den at de mottar relevant informasjon om hvorvidt studiene inneholder det de bør i henhold til arbeidslivets krav, og det er gjennom den at studenter og tilsatte blir oppdatert på hva som rører seg i yrkesfeltet. I den grad avdelingene setter i gang tiltak for å forbedre studienes yrkesrelevans, er det ofte på bakgrunn av eksterne tilbakemeldinger. Foruten kontakt med praksissteder og praksisveiledere, er eksterne representanter i avdelingsstyrene, eksterne forelesere og sensorer, toerstillinger og bedriftssamarbeid eksempler på hvordan samarbeidet med eksterne aktører foregår.

Senter for profesjonsstudier (SPS) utarbeidet i 2008 rapporten Tilbakeblikk på utdanningen – Yrkesaktivitet, mestring av yrke, oppfølging i arbeidslivet og vurdering av utdanningen. Rapporten omhandler yrkesrelevans for fem utdanninger: allmennlærer-, førskolelærer-, sykepleier- barnevernspedagog- og sosionomutdanningen. Rapporten er basert på tall fra StudData, data er innhentet tre år etter endt utdanning. Utarbeidelse av rapporten var et ledd i høgskolens kvalitetsarbeid, og var ett av grunnlagene for de aktuelle avdelingenes vurdering av yrkesrelevans i rapport om utdanningskvalitet for 2007 – 2008.

Risikovurdering

Praksis inngår i de aller fleste bachelorstudiene ved HiO. Studiene er profesjonsrettet og skal føre fram til en yrkesrelevant kompetanse. I denne sammenheng har høgskolen to hovedutfordringer; å skaffe et tilstrekkelig antall praksisplasser av tilfredsstillende kvalitet og utvikle studier av relevans for yrkesfeltet.

Rapportering under virksomhetsmål 1.2

Høgskolene skal tilby et godt læringsmiljø med undervisnings- og vurderingsformer som sikrer faglig innhold, læringsutbytte og god gjennomstrømning.

Styringsparameter	Resultat				Resultatmål 2008
	2005	2006	2007	2008	
Nye studiepoeng per egenfinansiert student	49,0	45,8	47,6	46,4	48,0
Studenter per undervisnings- forsknings- og formidlingsstilling	17,0	16,6	16,6	16,7	18,0
Frafall	Kommenteres under tabellen, kun kvalitativ rapportering.				

Nye studiepoeng per student

Ved Høgskolen i Oslo har studiepoengsproduksjonen gått noe ned fra 2007.

På avdelingsnivå har fordelingen av studiepoengproduksjonen hatt en jevn økning ved de fleste avdelingene. Men ved to avdelinger har enkelte studieprogram hatt så stor nedgang i studiepoengproduksjonen at produksjonen for HiO samlet sett har gått ned.

Høgskolen i Oslo hadde i 2007 ulike problemer med lokalene på campus, som mangel på egnede forelesningslokaler og gode arbeidsplasser for studentene. Det ble i løpet av 2008 satt i gang en rekke ombyggingstiltak for å bedre disse forholdene. Selv om forholdene er bedret, er knapphet på lese- og arbeidsplasser fortsatt en utfordring. Dårlig studieforhold for studentene kan være med å påvirke til lavere studiepoengproduksjon.

Studenter per undervisnings- forsknings- og formidlingsstilling

Antall studenter i forhold til antallet uf-stillinger har i 2008 gått ned til 16,2, mens det etter planen skulle øke fra et nivå på i underkant av 17 tidligere år. Den økonomiske situasjonen de fleste avdelingene har kommet opp i i løpet av dette året, har klar sammenheng med dette resultatet for 2008 som viser at ressursinnsatsen per student har vært større enn planlagt. Lønnskostnadene har kommet opp på et nivå som gjør det nødvendig med innstramminger i 2009. Lønnsutviklingen har de siste årene vært betydelig og lønnsglidningen som av ulike grunner har skjedd, viser at de generelle lønnspåslagene ikke er tilstrekkelige. Nedgangen i antall studenter per uf-stilling i 2008 i forhold til tidligere år skyldes en betydelig nedgang på tre av avdelingene (JBI, SAM og SU).

Risikovurdering

En risikovurdering tilsier at det må iverksettes tiltak som vil medføre høyere antall studenter per lærer i 2009 enn resultatet ble i 2008.

Frafall

Frafall har vært et problem ved flere utdanninger over lang tid, og styret har i de to foregående år fattet vedtak knyttet til frafallsproblematikk i forbindelse med behandlingen av rapport om kvalitetsarbeid og utdanningskvalitet. Alle avdelingene arbeider med kartlegging av frafall i sine studier. Dette er et krevende arbeid, det er svært vanskelig å få svar på hvorfor studenter slutter. Dessuten er det mange feilkilder som virker inn på resultatet.

HiO foretok høsten 2008 en kartlegging av frafall i bachelorstudiene for å se om det er et mønster for frafall og gjennomføring. Kartleggingen er basert på data fra FS per 1. oktober 2008 for studentkullene 2002 – 2005 i 3-årige utdanninger og 2001 – 2004 i allmennlærerutdanningen og 4-årige deltidsutdanninger. Studentkull referer seg til opptaksåret. I denne sammenhengen ble frafall definert med at studentene ikke har fullført det studieløpet som vedkommende ble tatt opp til ved HiO. Konklusjonen er at årsakene til frafall er sammensatte, og at det vil være komplisert å skulle påvise et mønster for frafall og eventuelle årsaker til dette. Kartleggingen viste at Avdeling for estetiske fag og Avdeling for helsefag hadde høyest gjennomføringsgrad (63 prosent) på normert tid, mens Avdeling for helsefag og Avdeling for sykepleierutdanning hadde høyest gjennomføringsgrad totalt (72 prosent), det vil si inntil to år etter normert tid. Styret besluttet ved behandling av siste års rapport om utdanningskvalitet at avdelingene skal drøfte og analysere mulige årsaker til frafall i sine studier på bakgrunn av den kartleggingen som ble gjort høsten 2008.

Flere avdelinger har iverksatt tiltak som har til hensikt å bidra til økt gjennomføring. Et slikt eksempel er prosjektet "bedre integrering av førsteårsstudentene" som Avdeling for helsefag har satt i gang i radiografutdanningen. Dette prosjektet omfatter både frafallsproblematikk og oppfølging av minoritetsstudenter.

Risikovurdering

Ved flere av bachelorstudiene er det særlig stort frafall i første studieår. Overopptak har vært prøvd for å demme opp for dette. På den annen side er det nettopp i første studieår behovet for oppfølging og veiledning er størst. Ved for stort overopptak vil det kunne være vanskelig å tilby tilstrekkelig veiledning og oppfølging av studentene. Noen avdelinger har fordelt ressursene slik at lærertettheten er større i første studieår enn i de øvrige. Kartlegging av frafall er en krevende oppgave med usikre resultater. For å sette inn adekvate tiltak mot frafall er det imidlertid en forutsetning å ha kjennskap til årsakene. Dette er for tiden et prioritert innsatsområde for HiO. Frafall må for øvrig også ses i sammenheng med søkergrunnlag og inntakskvalitet ved det enkelte studium. Det synes ganske klart ut fra erfaringene med flere studier at frafallet første semester er så vidt stort i mange studier at det er riktig å satse på et over opptak. Dette bør da kompenseres med ekstra veiledningsressurser i første semester.

Rapport fra Læringscenteret:

Styringsparameter	Resultat				Resultatmål 2008
	2005	2006	2007	2008	
Antall oppslag i internasjonale databaser	148 617	204 706	223 897	272 120	245 000

Læringscenteret har mer enn nådd målet for oppslag i internasjonale databaser i 2008. Antall nedlastede fulltekstartikler har økt fra 60.009 i 2007 til 74.130 i 2008. Dette utgjør en økning fra 5,36 artikler pr bruker – til 6,17 pr bruker.

2008 var det første året med helårsdrift av læringscenteret i P35, som erstatter to tidligere mindre læringscentra for avdeling SAM og ingeniørutdanningen. Tall fra 2008 viser ellers en sterk økning i besøk (fra 580.449 i 2007 til 894.617 i 2008), en økning i fysisk utlån (fra 198.242 til 219.800), samt en økning i bruk av digitale ressurser.

Økningen i besøket skyldes i stor grad at lokalene er mer hensiktsmessige og har flere læringsressurser å tilby studentene. Til sammen tilbyr de tre læringscentrene 43 grupperom, 195 faste PC-arbeidsplasser, 261 leseplasser samt øvingsrom for presentasjoner, redigeringsrom for film, rom med samling av ressurser for anatomi og telekonferanserom.

I forbindelse med innflyttinga i LS P48 og P35 ble det startet et omfattende kasseringsarbeid som gjør at samlingen nå er redusert i mengde, men den er mer oppdatert. Det kan ha betydning for økt utlån, men det påvirkes også av at mange vil låne bøker når de befinner seg i læringscenteret og er vant med å bruke centeret som sitt arbeidssted. I 2008 startet Læringscenteret utlån av bærbare PCer til studenter til dagslån i Læringscenteret P48.

I løpet av 2008 har Læringscenteret arbeidet med en strategiplan som nå er til diskusjon i høgskolens ledelse.

Rapportering under virksomhetsmål 1.3

Høyskolene skal ha et internasjonalt utdanningssamarbeid av høy kvalitet, som både bidrar til økt utdanningskvalitet og sikrer kvalifiserte kandidater til samfunns- og næringsliv.

Styringsparameter	Resultat				Resultatmål 2008
	2005	2006	2007	2008	
Antall utvekslingsstudenter (ut/innreisende)	380	390	409	484	420
Antall fremmedspråklige utdanningstilbud	29	34	48	40	45

HiOs mål når det gjelder internasjonalisering er i henhold til strategiplanen å øke mobiliteten, øke antall engelskspråklige studietilbud, øke antall kurs og studieprogram i samarbeid med internasjonale partnere og å styrke samarbeidet generelt med internasjonale partnere.

Studentmobiliteten i 2008 var totalt sett 484 studenter. Dette er et godt resultat i forhold til resultatmålet som var satt til 420 studenter. Antall utreisende studenter var 272, mot 239 i 2007. Antall innreisende studenter var 212 mot 170 i 2007. Selv om mobiliteten har økt noe har HiO et enda større potensial for å øke antall utreisende studenter. En viktig forutsetning er tilrettelegging av fag- og studieplaner. Det er foretatt en kartlegging av hvilke utfordringer avdelingene står overfor når det gjelder studentmobilitet, her kommer fag- og studieplaner opp som en sentral hindringen. For en del av helsefagutdanningene har det blitt ansett som problematisk å legge til rette for at studentene kan reise ut et helt semester. Vi ser også en tendens til at bacheloroppgaven i flere utdanningsprogram blir lagt inn som en del av et mobilitetssemester. Dette passer dårlig for en del av studentene som på dette tidspunkt i studiet er i ferd med å knytte kontakter med arbeidslivet og derfor ikke ønsker å reise ut.

Når det gjelder innkommende studenter merker HiO en økende interesse, men mangel på antall studentboliger gjør at det må settes et tak på antall innkommende studenter. Masterprogrammene har den laveste mobiliteten. Her har fagmiljøene en stor utfordring. Noen avdelinger har begynt å arbeide med dette, men fortsatt er det bare noen få programmer som har utveksling.

I tillegg til utveksling mellom universiteter og høyskoler sendte HiO ut 211 studenter til praksis- og prosjektopphold i hele verden. Oppholdene varte fra seks til tolv uker. En del av studentene reiste via program og bilaterale avtaler. I 2008 har HiO satt i gang et arbeid for å kvalitetssikre denne type utveksling og knytte den nærmere til HiOs bilaterale avtaler.

HiO arbeider med å øke antall utreisende studenter. Ved siden av arbeidet med bedre tilrettelegging av fag- og studieplaner satses det også på intern markedsføring for å få flere studenter ut. "Internasjonal september" og "Internasjonal februar" er informasjons- og markedsføringstiltak med en rekke aktiviteter for norske og internasjonale studenter og tilsatte.

I 2008 fikk HiO flere nye samarbeidsavtaler med universiteter i Latin-Amerika i kjølvannet av regjeringens satsing på Latin-Amerika. Gjensidig utveksling er imidlertid en utfordring. Mens våre studenter kan få stipend og lån for en utvekslingsperiode, er dette i liten grad tilfelle for de latinamerikanske studentene. HiO savner et nasjonalt stipendprogram som kan ivareta gjensidigheten. Det finnes flere slike program i EU som Norge ikke kan delta i, det samme gjelder for andre regioner som Asia og Afrika.

Engelskspråklige utdanningstilbud er et viktig virkemiddel for mobilitet og utdanningssamarbeid. Totalt hadde HiO 40 kurs og studieprogram (10 studiepoeng eller mer) på engelsk. Resultatmålet for 2008 var satt til 45. Omlegging i noen kurs har ført til at HiO nå har flere emner under 10 studiepoeng enn i 2007. Kurs på under 10 studiepoeng telles ikke med i oversikten, nedgangen kan forklares med denne omleggingen. Det er derfor viktig å nevne at totalt antall studiepoeng på engelsk har økt fra 1188 i 2007 til 1238 i 2008.

Felles studieprogram og kurs med utenlandske partnere har vært et sentralt virkemiddel i internasjonaliseringen. I 2008 deltok HiO i 5 masterprogram i samarbeid med utenlandske institusjoner. Programmene ble finansiert gjennom norske og europeiske utdanningsprogram. HiO koordinerte to av programmene. Tidkrevende nasjonale prosedyrer for akkreditering av masterprogram eller nye emner i eksisterende program, medfører store problem i forhold til søknader innen de ulike norske og europeiske programmene.

Rapportering under virksomhetsmål 1.4

HiO skal ha et tydelig flerkulturelt og internasjonalt studiemiljø der tilrettelegging for studenter og ansatte med minoritetsbakgrunn vektlegges.

Styringsparameter	Resultat				Resultatmål 2008
	2005	2006	2007	2008	
Antall registrert studenter med minoritetsbakgrunn		1 200	1 251	1 106	1 400
Antall nytilsatte med minoritetsbakgrunn	9	17	17	14	20

*dette inkluderer ikke studenter på tolkeutdanningen

Studenter med minoritetsbakgrunn

Høgskolen i Oslo har hatt en nedgang i antall studenter med minoritetsbakgrunn, resultatene er under målet for 2008.

Ved Avdeling for ingeniørutdanning, som har den største andelen av studenter med minoritetsbakgrunn, er det gjennomført en studentundersøkelse med resultater som indikerer at studenter med et annet morsmål enn norsk finner den totale arbeidsbelastningen noe høyere. Blant annet sliter studentene med laboratorieoppgaver og skriving av rapporter. Bruk av studentassistenter med minoritetsbakgrunn har hatt en positiv effekt. Det er også engasjert en nyutdannet ingeniør med minoritetsbakgrunn som skal ha som hovedoppgave å hjelpe studentene med ovennevnte problemer.

Språket ser ut til å være et problem for noen studenter med minoritetsbakgrunn. Det er allerede igangsatt tiltak for å bedre studiesituasjonen, men problemet synes fortsatt stort. Det gis tilbud om skrivestøtte og språklig veiledning.

Høgskolen i Oslo skal gjennomføre ulike prosjekter i 2009 som går på oppfølging av studenter med minoritetsbakgrunn. Flere avdelinger har fått midler fra Interkult-prosjektet som skal rette seg spesielt mot denne gruppen.

Søkere med minoritetsbakgrunn søker seg til utvalgte studieprogram og avdelinger ved HiO. Det må vurderes nye tiltak for å bedre rekrutteringen til studieprogram som ikke tidligere har vært attraktive for denne gruppen.

Tilsatte med minoritetsbakgrunn

HiO har foretatt en gjennomgang av rekrutteringsprosessen (tilsatte) for å kvalitetssikre alle ledd i prosessen og sikre at søkere med innvandrerbakgrunn ikke blir utsatt for diskriminering.

Minst én kvalifisert søker med minoritetsbakgrunn skal innkalles til intervju ved hver stillingsutlysning. I tillegg kreves det at det i innstillingen redegjøres spesielt for hvorfor søkere som synes kvalifisert, eventuelt ikke er innkalt til intervju. For å ha oversikt over situasjonen føres det statistikk. Den viser at det i 2008 ble registrert 303 søkere i denne gruppen, 45 av disse ble innkalt til intervju, og ca. en tredjedel av disse igjen ble tilsatt. HiO vil fortsatt ha stort fokus på integrering og rekruttering av tilsatte med innvandrerbakgrunn, og vil overvåke situasjonen nøye framover.

Avdelingene rapporterer at de har hatt fokus på dette arbeidet og antallet nytilsatte med minoritetsbakgrunn varierer fra 6 til 0 i perioden. Én avdeling (SU) har 0 i 2008, men rapporterer at de allerede vet at det vil bli flere i 2009. Én avdeling (JBI) peker dessuten på at antallet stillingsutlysninger har gått ned i 2008.

En av årsakene til at resultatmålet for 2008 ikke er nådd, er at mange søkere med innvandrerbakgrunn ikke har gode nok språkkunnskaper i norsk. Mange av disse har gode

faglige kvalifikasjoner, og tilbud/krav om språkopplæring vil være et tiltak som vil bli vurdert. Det vil også bli lagt vekt på å utforme utlysningstekster slik at de kan tiltrekke seg flere søkere i denne gruppen.

Timelærere og gjesteforelesere er ikke tatt med i denne oversikten

Se for øvrig pkt. 2.10 side 50.

2.1.2 Rapportering under Sektormål 2

Høgskolene skal oppnå resultater av høy internasjonal kvalitet i forskning og i faglig- og kunstnerlig utviklingsarbeid. Høgskolene har ansvar for utvikling av praktisk rettet forskning og utviklingsarbeid på fagområdene sine. Høgskoler som kan tildele doktorgrad, har et særskilt ansvar for grunnforskning og forskerutdanning innen de fagområder de tildeler doktorgrad.

Fokusområder:

- a) Omtale arbeidet med å konsentrere innsatsen og utvikle fagmiljøene gjennom samarbeid i egen institusjon eller mellom institusjoner

Høgskolen har i 2008 utviklet en ny FoU-strategi for inneværende strategiperiode. Seks arbeidsgrupper utarbeidet forslag til mål og tiltak innenfor følgende områder: FoU-profil og satsingsområder; publisering; ekstern finansiering; internasjonalisering; innovasjon og regional utvikling; ledelse, organisering og intern finansiering av FoU. Etter en bred prosess ble FoU-strategien vedtatt av høgskolestyret i slutten av oktober 2008. En handlingsplan ble vedtatt av FoU-utvalget i desember.

FoU-strategien meisler ut en tydelig FoU-profil for høgskolen. Høgskolen skal være et ledende miljø innen profesjonsrettet og yrkesrelevant FoU. Med den flerkulturelle og internasjonalt orienterte storbyen som samarbeidspartner og forskningsfelt skal vi ha høy kunnskap om hvordan økende mangfold, internasjonalisering og kulturell kompleksitet påvirker rammebetingelsene for profesjonsutøvelse. Det er definert fem satsingsområder basert på høgskolens komparative fortrinn og særegne kompetanse. Satsingen på *Profesjonsstudier* videreføres, her har høgskolen siden etableringen av Senter for profesjonsstudier i 1996 bygget opp en unik kompetanse. De tidligere vedtatte satsingene innenfor områdene *Helse, omsorg og velferd (HOV)*, *Teknologi, design og miljø (TDM)* og *Kommunikasjon, læring, oppvekst og kultur (KLOK)*, videreføres også. I tillegg er *Utdanningsforskning* definert som et nytt satsingsområde for høgskolen. Innenfor disse satsingsområdene skal høgskolen styrke fagspesifikk- og profesjonsrelatert så vel som tverrfaglig FoU. For å styrke den fagspesifikke forskningen har hver avdeling definert avgrensede forskningsområder som støtter opp under satsingsområdene på institusjonsnivå, og der vi har ambisjoner om å være nasjonalt ledende. Forskningsprogrammene HOV, KLOK og TDM har et særskilt ansvar for å utvikle den tverrfaglige og avdelingsovergripende forskningen innenfor satsingsområdene.

Som del av handlingsplanen for gjennomføring av FoU-strategien skal ledelse og organisering av FoU-aktiviteten rundt satsingsområdene styrkes. Hvert satsingsområde skal ha en forskningsleder med klart definert ansvar for utviklingen av området, og en tilknyttet forskergruppe, som også skal registreres i FRIDA. Med dette etableres et ledelses- og rapporteringssystem knyttet opp til satsingsområdene, noe som skaper godt grunnlag for videreutvikling og revidering av disse.

Ledelse av FoU-virksomheten er generelt styrket gjennom opprettelsen av en prorektorstilling med særskilt ansvar for FoU fra høsten 2007, etableringen av et FoU-utvalg med fullmakt til å disponere sentrale strategimidler og stipendiatstillinger, samt etableringen av en FoU-seksjon i sentraladministrasjonen som støtter disse administrativt.

Konsentrasjon av FoU-ressursene rundt satsingsområdene følges opp gjennom ressurstildeling både sentralt og på avdeling. Ved tildeling av sentrale strategimidler (5 mill i 2009) og stipendiatstillinger (22 stillinger i 2009) er det et viktig kriterium at prosjektet bidrar til styrking av satsingsområdene. Høgskolen sentralt har gjennom utlysning og tildeling av strategimidler og stipendiatstillinger etablert et internt, konkurransebasert insentivsystem som vrir FoU-innsatsen i retning av de definerte satsingsområdene. Insentivsystemet er etablert i 2008, og vil over tid medvirke til betydelig sterkere konsentrasjon rundt satsingsområdene. Også på avdelingsnivå tildeles FoU-tid etter søknad. Hovedtyngden av FoU-tiden tildeles innenfor satsingsområdene. I tillegg har høgskolestyret vedtatt å etablere doktorgradsprogrammer innenfor satsingsområdene. Dette vil bidra til kompetansebygging og forskningsaktivitet innenfor satsingsområdene, og bidra til at disse blir tyngdepunkter i en langsiktig satsing.

Det er høy prosjektaktivitet og omfattende internt samarbeid innenfor alle de etablerte satsingsområdene, og også innenfor det nye satsingsområdet (Utdanningsforskning) er dette i ferd med å bli etablert. Forskningsprogrammene er sentrale pådrivere for slikt samarbeid. Forskningsprogrammet HOV arrangerer årlig en "På tvers"-konferanse. Resultatet synliggjøres på flere områder, som for eksempel et avdelingsovergripende FoU-samarbeid innenfor eldreforskning. Også i forhold til andre institusjoner er det tatt en rekke initiativ til samarbeid innenfor satsingsområdene. Ett eksempel er høgskolens samarbeid med AFI, IRIS og UiS om å etablere PreSenter – et nytt forskningssenter som skal forske på temaene sykefravær, inkludering og arbeidsrettet rehabilitering. Også her har HOV-programmet vært en sentral aktør. Andre eksempler er samarbeidet med Universitetet i Oslo og de andre universitetene om forskerskolen National Graduate School in Educational Research der det er etablert en konsortieavtale, og samarbeidet mellom Avdeling for ingeniørutdanning og Ullevål sykehus om bygging av et laboratorium for medisinsk elektronikk. Også i forhold til profesjonsfeltene er det etablert sterke samarbeidsrelasjoner rundt FoU-aktiviteten, eksempelvis samarbeidet mellom Avdeling for lærerutdanning og Utdanningsetaten i Oslo, og samarbeidet med Diakonhjemmet Høgskole, Sosial- og helsedirektoratet og en rekke bydeler i Oslo om HUSK (Høgskole- og universitetssosialkontor), prosjektet for nye samarbeidsformer og kompetanseheving i og rundt sosialtjenesten. Prosjektet ledes av Avdeling for samfunnsfag.

- b) Omtale tiltak for å øke gjennomstrømningene i forskerutdanningen.

Flere tiltak er satt i verk for å øke gjennomstrømningen i forskerutdanningen. Ett av dem er å samle stipendiatene i større miljøer – eksempelvis innenfor storbyprogrammet der 10 stipendiater som arbeider med storbytematikk er samlet, og der de får veiledning og oppfølging fra forskningslederne for de tre avdelingsovergripende forskningsprogrammene. Et annet eksempel er innenfor profesjonsstudier, der de fleste av høgskolens egne stipendiater sitter samlet på Senter for profesjonsstudier. Én avdeling har også valgt å samle personalansvaret for stipendiatene under én studieleder for å styrke oppfølgingen. Flere avdelinger arrangerer jevnlig stipendiatsamlinger der stipendiatene legger fram arbeidene sine. Forskningsledere har individuelle samtaler med stipendiatene, for å fange opp problemer tidlig og sikre progresjonen.

Tildeling av nye stipendiatstillinger skjer etter søknad fra avdelinger og sentre, der det kreves dokumentasjon av veiledningskapasitet og infrastruktur for å få tildelt stillinger.

I 2008 ble det også ryddet opp i en del gamle avtaler, og fokusert på hvordan disse skulle håndteres for å avsluttes. Det er laget en oversikt sentralt over stipendiatene, og gjennomstrømning tas opp i den årlige styringsdialogen med avdelingene.

Høgskolen deltar i to av de fire forskerskolene som fikk støtte fra Norges forskningsråd. Stipendiater som deltar i disse vil få særlig tett oppfølging og solid fagmiljø rundt seg gjennom disse.

Det er vedtatt et eget mål i den nye FoU-strategien, hvor ambisjonen er å redusere netto gjennomstrømningstid for stipendiater til 4 år i løpet av planperioden (2009-2011).

c) Omtale tiltak for å øke forskningsmidlene fra NFR

Arbeidet med konsentrasjon av FoU-ressursene og oppbygging av robuste miljøer rundt satsingsområder, samt styrking av forskningsledelsen er et viktig grunnlag for å øke finansieringen fra Norges forskningsråd. Gjennom forskningsprogrammene HOV, KLOK og TDM tildeles "såkornmidler", hvor blant annet utvikling av søknader til NFR kan finansieres. HiO kan også tildele sentrale strategimidler til dette formålet i samarbeid med den enkelte avdeling.

Flere av avdelingene har nå økt stillingsandelen for forskningsadministrativt personale som skal bistå i søknadsskriving. Det arrangeres også seminarer om søknadsskriving både lokalt og på tvers av avdelinger, for å øke kompetansen i søknadsskriving, og utvikle lovende prosjektidéer frem til søknader. Avdelingene avsetter ressurser til slik søknadsaktivitet. Samarbeid om søknader med andre institusjoner med komplementær kompetanse er utbredt.

FoU strategien (2008-2011) har som mål å øke inntektene fra Norges forskningsråd betydelig i løpet av strategiperioden. Forventningen om økt ekstern finansiering kommuniseres tydelig i styringsdialogen med den enkelte avdeling. Fagmiljøene, særskilt innenfor satsingsområdene, skal ha god oversikt over både Norges forskningsråd sine langsiktige prioriteringer og programportefølje. HiO bør delta, og få spesielt høy uttelling, i

programmer som er rettet mot høyskolesektoren. Det skal etableres en løpende oversikt over søknader både til forskningsrådet og andre finansieringskilder, noe som gir grunnlag for bedre analyser av søknadsaktivitet, tilslag og avslag.

- d) Omtale hvordan institusjoner bedrer samarbeidet med internasjonal utdannings- og forskningsvirksomhet

Felles studieprogram og kurs med utenlandske partnere er et virkemiddel i HiOs utvikling av samarbeid med internasjonale utdannings- og forskningsinstitusjoner. I 2008 deltok HiO i 5 masterprogram i samarbeid med utenlandske institusjoner. Programmene ble finansiert gjennom norske og europeiske utdanningsprogram (Erasmus, Erasmus Mundus, NOMA og NUFU). HiO koordinerte to av programmene.

Et av HiOs mål er å øke FoU-samarbeidet med internasjonale aktører og å delta i internasjonale forskningsprogrammer. HiO skal styrke sitt samarbeid med studiesteder i andre land og ha økt utveksling av studenter og tilsatte (Strategisk plan 2008-2011). HiO har lang erfaring i utveksling av studenter og lærere, utvikling av felles studiemoduler, pensum og kurs på engelsk. Internasjonalisering av forskning settes i økende grad på dagsordenen og vi ønsker å sette utveksling og internasjonalt forskningssamarbeid inn i en mer helhetlig sammenheng.

Et av kriteriene for å få tilslag på søknad om sentrale strategimidler er at prosjektet har bekreftet samarbeid med fremstående FoU-miljøer internasjonalt.

HiO har satset bredt på samarbeid med Kina og kinesiske samarbeidspartnere de siste årene og lagt et nødvendig grunnlag for videre satsning innen utdanning og forskning de neste årene. HiO legger vekt på at kunnskapsutvekslingen med våre kinesiske samarbeidspartnere skal være gjensidig og er kommet godt i gang med denne prosessen.

HiO har også hatt bra tilslag i SiOs NUFU og NUCOOP-programmer.

I 2008 fikk HiO flere nye samarbeidsavtaler med universiteter i Latin-Amerika i kjølvannet av regjeringens satsing på disse landene. Vi har også fått forskningsmidler fra det nyopprettede Latin-Amerika programmet til Forskningsrådet.

Samarbeid med Europeiske forsknings- og utdanningsinstitusjoner er omfattende. Gjennom blant annet Erasmus-programmene, og diverse bilaterale avtaler er dette samarbeidet stadig økende.

Gjennom Nordisk samarbeid (bl.a Nordforsk og Nordplus) har vi også knyttet mange kontakter til utdannings- og forskningsinstitusjoner i Norden.

En stor del av HiOs forskere er med i internasjonale nettverk. HiO ønsker å få bedre oversikt over disse, og utvikle en plan for strategiske valg og utvikling av dem.

HiO har i 2008 arrangert flere større internasjonale konferanser, blant annet "The 5th Interim Conference of the International Sociological Association", i regi av Senter for profesjonsstudier, og the 12th Biennial Congress of the European Society for Health and Medical Sociology i regi av forskningsprogrammet HOV.

Rapportering under virksomhetsmål 2.1

De statlige høyskolene skal medvirke til profesjonsrettet forskning, utviklingsarbeid, kompetanseutvikling og nyskapende virksomhet i regionene.

Styringsparameter	Resultat				Resultatmål 2008
	2005	2006	2007	2008	
Publikasjonspoeng per undervisnings-, forsknings og formidlingsstilling	0,32	0,24	0,31	0,43	0,32
NFR-tildeling per undervisnings-, forsknings og formidlingsstilling	68'	52'	81'	74,8'	68'
EU-tildeling per undervisnings-, forsknings og formidlingsstilling	4 000	7 000	1 000	289	12 000
Utteksling av ansatte via programavtaler	228	232	261	243	160*

*Ved en feil ble målet fastsatt for bare utreisende og ikke inn og utreisende

Når det gjelder publikasjonspoeng har HiO hatt en betydelig økning i 2008, høyere enn fastsatte mål. Økningen gjelder så godt som samtlige avdelinger og sentre. Resultatet må sees på bakgrunn av økt satsing på FoU over flere år og økt oppmerksomhet om vitenskapelig publisering.

En rekke tiltak har vært iverksatt både lokalt og sentralt. Forskningsprogrammet KLOK har arrangert flere "Opp av skuffen"-seminarer, hvor kollegaveiledning har bidratt til publisering. Avdelingene har sørget for forskjellige typer tilrettelegging, blant annet ressurstildeling for å publisere. Sentralt har det vært tett oppfølging av registrering og gjennomgang av publiseringsoversikter. I tillegg arrangeres det forskjellige kurs i tilknytning til publiseringaktivitet både lokalt og sentralt, bl.a. kurs i "English for Academic Purposes". I fjor etablerte høyskolen i samarbeid med andre flere tidsskrifter som gir publikasjonspoeng på fagområder der det tidligere har vært få tellende publikasjonskanaler.

Økt forskningskompetanse har stor betydning. Avdelinger med høy forskningskompetanse har også flest publikasjonspoeng per faglig tilsatt. Konsentrasjon av ressursene har også

betydning. Høyest publiseringsaktivitet er det i rene forskningsenheter (forskningsprogrammene og Senter for profesjonsstudier).

I FoU-strategien (2008-2011) presiseres følgende: "For å nå målet om etablering av nye doktorgradsprogrammer og legge grunnlaget for universitetsstatus skal omfanget og kvaliteten på vitenskapelig publisering og andre former for fagfellevurdert dokumentasjon løftes betydelig i løpet av planperioden." Prosjekter som tilfredsstillende vitenskapelige krav til teoretisk posisjonering, originalitet og metodisk kvalitet skal prioriteres ved tildeling av strategimidler, FoU-tid og andre FoU-ressurser, både sentralt og lokalt.

Høgskolen hadde en sterk økning i forskningsråds inntekter fra 14,9 millioner i 2006 til 23,6 millioner i 2007, og videre til 24,5 millioner i 2008. Avdeling for lærerutdanning og internasjonale studier, Avdeling for samfunnsfag, og Senter for profesjonsstudier har de høyeste inntektene fra Norges Forskningsråd, noe som dels reflekterer høy forskningskompetanse ved disse enhetene (SAM og SPS) og dels etablering av forskningsprogrammer innenfor høgskolens satsingsområder, som for eksempel Praxis-FoU-programmet, Velferdsprogrammet m.fl. Forskningsprogrammene HOV, KLOK og TDM har også bidratt til økt aktivitet når det gjelder søknader til Norges Forskningsråd.

Arbeidet med FoU-strategien medførte også en mye mer ambisiøs målsetting når det gjelder finansiering fra Norges Forskningsråd. Der heter det at inntektene fra Norges forskningsråd og andre forskningsfinansierende organer skal øke betydelig, målsettingen er en dobling i løpet av planperioden. Fagmiljøene, særskilt innenfor satsingsområdene, skal ha god oversikt over både Norges forskningsråd sine langsiktige prioriteringer og programportefølje, og andre eksterne kilder.

Høgskolen har deltatt i 6. rammeprogram, men har så langt ikke nådd målet om tildeling av midler fra EUs 7. rammeprogram. Høgskolen har deltatt i søknader både innenfor Health, ICT, Environment, SSH og ERC. Søknadene har stort sett fått gode evalueringer, og blitt vurdert som "Above Threshold", men har så langt ikke resultert i tilslag. Flere søknader er ikke avgjort. Høgskolen deltar imidlertid som partner i flere prosjekter som sorterer under EU-kommisjonens sektorprogrammer, både innen Health and Consumers og Information Society and Media.

Høgskolen har hatt en god dialog med EU-kontoret i Norges forskningsråd, som bistår oss med rådgivning. Etableringen av en sentral FoU-seksjon som blant annet skal bidra med administrativ støtte i dette arbeidet, er også et av tiltakene for å nå målsettingene om å få tilslag i rammeprogrammet.

Høgskolen i Oslo har vært initiativtaker til et EU-nettverk som består av representanter fra samtlige Høgskoler i Østlandsområdet (HiAk, HiBu, HiØ, HiT, HiVe, HiHm, HiG og BI). Utgangspunktet var at vi ser at vi har mange felles utfordringer når det gjelder å utvikle vår kompetanse mot EUs 7. rammeprogram. Nettverket, som består av forskningsadministrative

ansatte, har møter 5-6 ganger i året, hvor blant annet Forskningsrådets EU-kontor er en aktiv bidragsyter.

I HiOs FoU strategi (2008-2011) er det nedfelt som mål at "HiOs deltakelse i internasjonale forskningsprogrammer må økes betydelig i løpet av planperioden. Spesielt er det viktig at vi deltar i prosjekter innenfor EUs 7. Rammeprogram."..."HiO må vinne mer erfaring som partner i EU-prosjekter, og mot slutten av perioden ha ambisjoner om å koordinere EU-søknader. Utvalgte samarbeidsavtaler med utenlandske læresteder bør utvikles til å omfatte FoU-samarbeid."

Antall tilsatte som reiste ut via programavtaler og bilaterale avtaler var i 2008 150 personer, dette er noe lavere enn resultatmålet som var satt til 160. HiO tok imot 93 personer, totalt inn og utreisende var for 2008 243 personer.

Ønske om en økning, og en mer målrettet aktivitet når det gjelder ansattes mobilitet er nå nedfelt i FoU-strategien (2008-2011), med følgende hovedmål:

"HiO skal øke det internasjonale FoU-samarbeidet og bygge internasjonale FoU-nettverk, med særlig vekt på Norden og EU-området." Videre konkretiseres dette i et resultatmål som krever at HiO skal sørge for å øke antall doktorgradsstipendiater og faglige tilsatte som har forskningsopphold ved utenlandsk institusjon.

Risikovurderinger:

Den sterke økningen av publiseringspoeng er i tråd med den vedtatte FoU-strategien. Ved slutten av strategiperioden (2011) er målet satt til 0,6 poeng per faglig tilsatt. En viktig utfordring for publiseringsaktiviteten er fortsatt å styrke forskningskompetansen, blant annet gjennom rekruttering av flere tilsatte med doktorgrad. Regelverket for postdoktorstillinger og mangelen på tildeling av slike stillinger til høgskolen skaper en stor utfordring i kampen om å rekruttere de beste stipendiatene. Mange av høgskolens stipendiater forsvinner til universitetene etter fullført doktorgrad, blant annet fordi disse har bedre forskningsvilkår, både i form av postdoktorstillinger og høyere forskningsbevilgninger som del av sin basisbevilgning. Utvikling av sterke fagmiljøer innenfor satsingsområdene og etablering av egne doktorgradsprogrammer innenfor disse er et viktig tiltak for høgskolen.

De største utfordringene når det gjelder tilslag hos Norges Forskningsråd er at mange av forskningsområdene i liten grad omfattes av forskningsrådets programmer (eksempelvis profesjonsforskning), samt at søknadskompetanse og søknadskultur i deler av forskningsmiljøet har vært svak. Intern utlysning av strategimidler, med ekstern vurdering etter samme mal og krav som Norges forskningsråd bruker i sine programmer er ett tiltak som brukes for å styrke søknadskultur og søknadskompetanse.

HiO har, som resten av høgskolesektoren, har en relativt kort historie når det gjelder strategisk satsning på ekstern finansiering av forskning. Det er derfor en utfordring å drive frem det krevende arbeidet en søknad til EUs 7. rammeprogram innebærer. Vi har flere fagområder hvor vi anser oss som såpass sterke at vi vil kunne konkurrere i EU-

sammenheng, men vi mangler erfaring og rutiner. Vi er i dialog med Forskningsrådet om et mobiliseringsprosjekt, hvor vi etablerer et samarbeid for å styrke HiO i søknadsprosesser i 7. rammeprogram. I den forbindelse er vi nå i ferd med å identifisere relevante fagområder og finne frem til de rette personene i vårt miljø som har sterke nettverk og som kan utvikle søknader som er gode nok.

Utfordringene når det gjelder utveksling av ansatte er flere, og mange av dem er ikke spesielle for HiO – UH-sektoren i Norge har en del felles årsaker til at ansatte er for lite aktive når det gjelder mobilitet, som familiære forhold, lønnsproblematikk etc. HiO deler hvert år ut utenlandsstipend til doktorgradstipendiater og post doktorer. I tillegg har representanter fra Forskningsrådet møtt forskjellige målgrupper på HiO hvor forskermobilitet har vært tema.

Rapportering under virksomhetsmål 2.2

Høyskoler med forskerutdanning skal gjennom nasjonalt og internasjonalt samarbeid tilby forskerutdanning av høy kvalitet, som er innrettet og dimensjonert for å ivareta behovene i sektoren og i samfunnet for øvrig. Høyskoler som tildeles stipendiatstillinger skal sørge for god gjennomføring av forskerutdanningen.

Styringsparameter	Resultat				Resultatmål 2008
	2005	2006	2007	2008	
Avlagte doktorgrader	12	13	15	7	13
Gjennomstrømning (gjennomsnittlig brutto årsverk)	8,1	6,0	7,6	7,4	5,0

Når det gjelder gjennomstrømningen for 2008 er oppnådd resultat langt svakere enn måltallet. Det skyldes særlig én person som har brukt 16 år på å disputere. Dersom dette spesielle tilfellet trekkes fra, er gjennomstrømningen for de resterende kandidatene 5,7 år. Forbedret gjennomstrømningstid er resultat både av endret stipendiatmasse (fra eldre tilsatte til yngre nyutdannede) og iverksatte tiltak for å følge opp stipendiatene bedre, jfr omtalen ovenfor.

Det er en overordnet målsetting for HiO å redusere netto gjennomstrømningstid for stipendiater. For å oppnå dette målet, er det iverksatt flere tiltak:

Samlokalisering av forskningsprogrammene, større stipendiatmiljøer og tettere oppfølging av den enkelte stipendiat bidrar til faglig utvikling og bedre progresjon. I tillegg kreves det dokumentert solid veiledningskompetanse og infrastruktur ved interne tildelinger av stipendiatstillinger, slik at den enkelte stipendiat er sikret god oppfølging.

Risikovurderinger:

Tidsklemme og krysspress knyttet til balansen mellom pliktarbeid (undervisning og veiledning) og forskning er en vanlig faktor som kan bidra til forsinkelser. Videre kan feilvurdering av tidsbruk gjennom stipendiatperioden bidra til at fullføring tar lenger tid enn planlagt. Avdelingene rapporterer også om økt gjennomstrømningstid som skyldes svangerskapspermisjon. Når det gjelder de to første utfordringene har det vært iverksatt økt veiledningskapasitet og tettere oppfølging. Nye retningslinjer for stipendiatenes arbeidsplikt er under utarbeidelse for å redusere problemet med krysspress. Med lavere gjennomsnittsalder blant stipendiatene må det påregnes en viss økning i brutto gjennomstrømningstid pga svangerskapspermisjoner.

Rapport fra SPS:

Styringsparameter	Resultat				Resultatmål 2008
	2005	2006	2007	2008	
Antall uteksaminerte doktorgradskandidater	0	0	0	0,004	0,004

Senterets resultat er i samsvar med målene som er satt. En kandidat har disputert, og øvrige kandidater ligger riktig an i forhold til egen fremdriftsplan. Antall søkere til programmet er som ønsket, og i henhold til senterets kapasitet og veiledningsressurser.

For å oppnå bedre forutsigbarhet, og for å få de beste søkerne, er løpende opptak erstattet med årlige opptak.

En utfordring er at veiledningskapasiteten på Senter for Profesjonsstudier begynner å begrense muligheten for å kunne ta opp flere på programmet. En annen utfordring er å finansiere pliktarbeidet, samt finne pliktarbeid som er relevant i forhold til forskningsfeltet, til vedkommende stipendiat. Etter hvert som det har blitt mange stipendiater, er finansieringen av pliktåret blitt en større utfordring for senteret.

Rapportering under virksomhetsmål 2.3

HiO skal ha god sammenheng mellom utdanning og FoU-virksomhet slik at kvaliteten på bachelorstudiene heves. Studiekapasiteten på masternivå skal økes og det skal satses på etablering av flere doktorgradsprogrammer.

Styringsparameter	Resultat				Resultatmål 2008
	2005	2006	2007	2008	
Antall uteksaminerte mastergradskandidater	42	42	81	105	55
Framdrift i utviklingen av nye doktorgradsprogrammer	Kommenteres under tabellen, kun kvalitativ rapportering.				

Ett av de fire overordnede målene i HiOs FoU-strategi er å styrke det forskningsbaserte kunnskapsgrunnlaget innenfor kjerneområdene i høgskolens bachelor- og masterutdanninger.

Forskningsbasert undervisning er et område avdelingene er meget bevisste på, og det ble i fjor trukket frem at strategisk bruk av FoU-ressurser er viktig, at forskningskompetansen blant de faglig tilsatte hadde økt og at det var positive erfaringer med at studenter i sterkere grad ble knyttet til avdelingens pågående FoU-prosjekter. Avdelingenes rapporter viser at det fortsatt er sterkt fokus på forskningsbasert undervisning, og avdelingene gjør mye for å ivareta dette kravet. Det er vanskelig å vurdere hvorvidt studentenes direkte deltagelse i avdelingens FoU-prosjekter har økt, men det rapporteres om muligheter for slik deltagelse, først og fremst ved at masterstudenter kan velge tema for sin masteroppgave innenfor et av avdelingens forskningsområder og dermed ta del i forskningen.

Arbeidet med å kvalitetssikre forskningsbasert undervisning, og utvikling av dr.gradsprogrammer har pågått i tråd med planlagte tiltak. Gjennom arbeidet med HiOs FoU-strategi ble begrepet forskningsbasert undervisning tydeliggjort og problematisert, blant annet på avdelingens intern-seminar.

Uteksaminerte mastergradskandidater

Høgskolen i Oslo hadde en betydelig økning i antall uteksaminerte mastergradskandidater i 2008. Avdeling for samfunnsfag har bidratt spesielt til økningen i antall uteksaminerte mastergradskandidater. Ett av masterprogrammene har tidligere hatt lav gjennomføring, men ved tilrettelegging av studieplan og tettere oppfølging av studentene har man oppnådd bedre resultater. Mange studenter som har ligget etter i studieprogresjon har fullført studiet, samt at flere studenter enn tidligere har gjennomført på normert tid. Dette er resultat av at

avdelingen har aktivisert regelverket om hvor lang tid en student kan beholde studieretten, og at det er gitt mulighet for å levere masteroppgave to ganger per år (tidligere kun en).

Høgskolen i Oslo har ved enkelte avdelinger lav gjennomføring. Det er gjennomført en enkel kartlegging blant studentene på mastergradsnivå. Det kan det se ut som en del studenter tar permisjon fra studiet i tillegg til at noen studenter får tilbud om jobb før avlagt eksamen.

Framdrift i utviklingen av nye doktorgrads- programmer

I tillegg til det eksisterende doktorgradsprogrammet i profesjonsstudier besluttet høgskolestyret høsten 2008 å utvikle følgende nye doktorgradsprogrammer:

- "Utdanningsvitenskap"
- "Helse og sosial deltakelse"
- "Sosialt arbeid og sosialpolitikk"
- "Bibliotek- og informasjonsvitenskap"

Alle programmene er under utarbeidelse, med noe ulikt tidsperspektiv fram mot søknad om akkreditering. Programmet "Sosialt arbeid og sosialpolitikk" planlegges behandlet i høgskolestyret i mars 2009.

2.1.3 Rapportering under sektormål 3

Høgskolene skal medvirke til å spre og formidle resultater fra forskning, faglig og kunstnerlig utviklingsarbeid, og medvirke til innovasjon og verdiskapning basert på disse resultatene. Høgskolene skal også legge til rette for at tilsatte og studenter kan delta i samfunnsdebatten.

Fokusområder:

- a) Omtale arbeidet for å styrke bidraget til regional utvikling og innovasjon

I FoU-strategien er det nedfelt som mål:

- å styrke studentenes kompetanse i entreprenørskap og bidra til flere bedriftsetableringer blant studenter og nyutdannede fra HiO
- å bidra til forskningsbasert nyskaping og til kunnskaps- og teknologioverføring til samfunnet i samarbeid med utviklingsaktører og med regionalt arbeidsliv i Oslo og Akershus.

Høgskolen har inngått en samarbeidsavtale med Ungt Entreprenørskap som innebærer samarbeid om aktiviteter som skal utvikle studentenes kompetanse i entreprenørskap. Blant aktivitetene er en årlig Gründercamp for studenter på Avdeling for estetiske fag, og studentbedrift, der det har deltatt studenter fra denne avdelingen og fra avdeling for ingeniørutdanning. Flere aktiviteter er planlagt i 2009 ved ulike avdelinger. HiO har også en samarbeidsavtale med Grunderskolen ved UiO, og bidrar til å rekruttere studenter til denne.

Høgskolen samarbeider også med andre utdanningsinstitusjoner i regionen, og med Oslo kommune, om kurs i forretningsplanutvikling (Pangstart). Vi samarbeider også med studentforeningen Start HiO om rekruttering til forretningsplankonkurranser som Venture Cup og støtter denne aktiviteten både økonomisk og praktisk. Høgskolen drifter også en preinkubator der studenter som ønsker å starte egen virksomhet får tilgang på lokaler og utstyr, og der de får tilbud om kurs og veiledning i bedriftsetablering, og et miljø for etablerere. Avdeling for ingeniørutdanning tilbyr studiepoeng givende kurs i entreprenørskap, og flere andre avdelinger tilbyr andre relevante kurs.

Ved noen avdelinger er flere av studentenes prosjektoppgaver oppdrag som bedrifter ønsker utført. Flere studieprogram har samarbeidsavtaler med næringslivet i regionen. På Ingeniørutdanningen har næringslivet vært bidragsytere ved oppbygging av nye studietilbud. Ved flere avdelinger arrangeres også næringslivs-/arbeidslivsdager.

Høgskolen har gjennom flere år søkt og fått innvilget infrastrukturmidler fra forskningsrådets FORNY-program for å stimulere idéutvikling og kommersialisering av forskning blant høgskolens tilsatte. Midlene er brukt blant annet til idékonkurranser, veiledning av idéhavere, utvikling av prosedyrer og systemer for å melde forretningsideer, og kurs i kommersialisering og rettighetsproblematikk knyttet til kommersialisering av forskning. Høgskolen har inngått en samarbeidsavtale med Forskningsparken om bistand til å utvikle lovende forretningsidéer. Én bedrift er så langt etablert, med utgangspunkt i forskningsmiljøet ved Avdeling for ingeniørutdanning, mens to andre er under utredning i forskningsparken.

Høgskolen deltar som én av to utdanningsinstitusjoner i arbeidet med Regionalt Innovasjonsprogram, som er Oslo kommune og Akershus fylkeskommunes felles næringsutviklingsprogram. Vi deltar også sammen med en rekke andre aktører i forskningsrådets program VRI (Virkemidler for regional innovasjon og FoU), der høgskolen leder arbeidet med utvikling av en ny mastergrad i innovasjonsledelse som skal være skreddersydd for de bedriftsklyngene som regionen har valgt ut som framtidige satsingsområder for næringsutvikling. Sammen med UiO, BI og Oslo kommune har HiO videre tatt initiativet til å etablere Kunnskap Oslo, en bred allianse som skal arbeide for å posisjonere Oslo som et nasjonalt og internasjonalt kunnskaps- og beslutningssentrum innenfor utvalgte områder.

Høgskolens viktigste bidrag til innovasjon og regional utvikling er likevel en lang rekke samarbeidsprosjekter med Oslo kommune og bydelene, helseforetakene og andre offentlige aktører, der høgskolens ansatte bidrar til utvikling av nye organisasjonsformer, arbeidsmåter og teknologi i blant annet skoler og barnehager, NAV-kontorer, sykehus og biblioteker.

b) Omtale arbeidet med å øke de eksterntfinansierte inntektene

Avdelingene avsetter ressurser til å søke om eksterne midler, og flere avdelinger er aktive i oppdragsmarkedet, både innenfor etter- og videreutdanning (særlig Avdeling for lærerutdanning) og når det gjelder oppdragsforskning. I tillegg til opprettelsen av en sentral

FoU-seksjon, som blant annet skal hjelpe fagmiljøene med rådgivning på dette området, har flere av avdelingene rekruttert forskningsadministrativt ansatte som skal bistå i arbeidet med eksterntfinansiering.

Gjennom arbeidet med FoU-strategien (2008-2011) har høgskolens ledelse kommunisert tydelige forventninger om å øke de eksterne inntektene, noe som har ført til økt bevissthet om dette, samtidig som det er satt eksplisitte mål for øking i løpet av planperioden.

- c) Omtale arbeidet med å gjøre utdanningene tilgjengelige og fleksible for hele befolkningen, uavhengig av bosted og livssituasjon

Høgskolen i Oslo hadde i 2008 utlyst 8 nettbaserte fjerundervisningstilbud. Tre av disse er knyttet til journalistikk og drives i samarbeid med NKS.

I 2008 ble det sendt 6 prekvalifiseringssøknader til Norgesuniversitetet om utvikling av fleksible IKT-støttede utdanningstilbud. Det ble søkt om ialt 8,5 mill kroner. Flere av søknadene ble vurdert som gode men bare en (Kvalifisering for tverrprofesjonelt samarbeid – (CAB-prosjektet - Collaboration Across Boundaries)) gikk videre til siste søknadsrunde.

Høgskolen i Oslo er dessuten institusjonsmedlem i Norsk forbund for fjernundervisning og fleksibel utdanning (NFF). I 2008 ble det også iverksatt planlegging av et utredningsarbeid om samarbeid mellom Høgskolen i Oslo, Høgskolen i Akershus og Arbeidsforskningsinstituttet og arbeids- og næringslivet i Oslo og Akershus. Dette utredningsarbeidet vil også innbefatte og utrede tiltak for fleksibel tilrettelegging av etterutdanning og kompetanseheving for voksne.

- d) Vise tiltak for å styrke publisering og formidling

FoU-strategien har klare mål for hele strategiperioden, både for vitenskapelig publisering og bruker- og allmennrettet formidling. Det er iverksatt mange tiltak både sentralt og lokalt for å oppnå dette. Ved tildeling av sentrale strategimidler teller prosjektleders publisering/formidlingsaktivitet. Det kreves en plan for publisering og formidling ved tildeling av FoU-ressurser både sentralt og lokalt. I 2008 har høgskolen vært sentrale i etableringen av to tellende tidsskrift innen våre fagområder, og det tildeles tidsressurs og eventuelt midler til produksjon og presentasjon i tellende kanaler. Det arrangeres interne kurs i formidling og kronikkskriving, og avdelingene tildeler ressurser til språkvask og språkkurs for å styrke den internasjonale publiseringsaktiviteten.

I høgskolens interne finansieringsmodell fordeles 20 prosent av midlene vi får fra departementet over FoU-komponenten etter antall formidlingspoeng produsert av avdelingen. En rekke ulike typer formidling gir uttelling i modellen, fra sceniske presentasjoner til populærvitenskapelige foredrag og artikler. Dette skaper et betydelig insentiv for avdelingene til å drive allmenn- og brukerrrettet formidling.

Rapportering under virksomhetsmål 3.1

Høgskolene skal gjennom formidling og deltagelser i offentlig debatt tilføre samfunnet resultatene fra FoU-virksomheten

Styringsparameter	Resultat				Resultatmål 2008
	2005	2006	2007	2008	
Formidlingspoeng	5 713	6 712	8 762	8 962	7 800

Det har vært en økning i antall formidlingspoeng i løpet av planperioden. Dette er i tråd med ambisjonene i strategiplanen om å nå 10 000 formidlingspoeng innen utløpet av 2011.

Rapportering under virksomhetsmål 3.2

Høgskolene skal medvirke til samfunns- og næringsutvikling gjennom innovasjon og verdiskaping.

Styringsparameter	Resultat				Resultatmål 2008
	2005	2006	2007	2008	
Omfang av eksternt finansiert virksomhet	47 793'	54 715'	50 297'	87 439' *)	65 000'
Mottatte forretningsideer	0	4	2	2	5
Nyopprettede selskaper basert på mottatte forretningsideer	0	0	0	1	1

Omfanget av eksternt finansiert virksomhet i 2008 er ikke sammenlignbart med tidligere års rapportering om eksternt finansiert virksomhet. Det skyldes innføring av nytt reglement om bidrags- og oppdragsfinansiert virksomhet. I rapporteringen for 2008 inngår alle inntekter utenom bevilgninger og salgsinntekter. Resultatmålet for 2008 var satt ut fra tidligere retningslinjer og det er derfor ikke mulig å vurdere det oppnådde resultatet i forhold til målsettingen for 2008 *).

Omfanget av eksternt finansiert virksomhet varierer mellom avdelingene, både når det gjelder type virksomhet og grad av inntjening. Avdeling for lærerutdanning har eksempelvis en omsetning på 12 millioner innenfor oppdragsbasert etter- og videreutdanning. Noen avdelinger har langvarige kontraktsforhold som gir stabilitet i samarbeid og inntekter, som

for eksempel avdeling for Ingeniørutdanning som samarbeider med IT-selskap, bedrifter innen energibruk og eiendomsforvaltning m.fl.

I 2007 ble det meldt to forretningsideer. Den ene har i løpet av 2008 blitt videreutviklet sammen med Forskningsparken med siktemål OFU- søknad og lisensavtale. Den andre har i 2008 ført til opprettelse av aksjeselskapet Cfengine AS. Cfengine AS springer ut av forskning og utvikling ved Avdeling for ingeniørutdanning. Høgskolen deltar på eiersiden i selskapet med tanke på utvikling av kunnskap og kompetanse, interessante prosjektoppgaver, og samarbeid om forskning og utvikling. Forskningsparken i Oslo har vurdert ideen og har tilbudt plass til selskapet i Forskningsparkens inkubator, samt bidratt med stiftelseskapital.

Etableringen av aksjeselskapet Cfengine kan, dersom selskapets positive utvikling fortsetter, bidra til økt oppmerksomhet på kommersialisering av forskningsresultater, noe som igjen kan bidra til at aktiviteten øker også i andre fagmiljøer ved HiO.

Risikovurderinger:

Risiko i forbindelse med eksternt finansiert virksomhet er særlig knyttet til å tilpasse bemanning og ressurser til endringer i omfanget av denne virksomheten. Dette er utfordrende for økonomistyringen og betyr i praksis at noe av det viktigste i denne forbindelse er å unngå store svingninger i omfanget av eksternt finansiert virksomhet. Høgskolen har som mål å øke slik finansiering, og det viktigste tiltaket i forhold til å sikre en god utvikling er å sørge for en solid økonomisk styring og planlegging av denne virksomheten slik at bemanningen i best mulig grad er tilpasset et realistisk aktivitetsnivå slik at man unngår å pådra seg lønnskostnader uten finansiering.

Etableringen av selskapet CFEngine har også bidratt til at HiOs styre har diskutert de prinsipielle og formelle sidene ved å gå inn på eiersiden i selskaper som er utviklet på bakgrunn av vår forskningsvirksomhet. Etableringen har imidlertid også synliggjort en rekke utfordringer knyttet til slike etableringer, herunder mulige tap av arbeidskraft og kompetanse, samt problemstillinger knyttet til rettighetene til forskningsresultater. Erfaringene er nyttige når høgskolen i 2009 skal utvikle en politikk for immaterielle rettigheter, og videreutvikle rutiner og prosedyrer knyttet til dette.

En viktig utfordring er knyttet til at avdelingene har liten erfaring i å delta som utviklingsaktører i innovasjonsprosjekter som kvalifiserer for støtte fra det regionale virkemiddelapparatet. Høsten 2008 ble det utarbeidet en rapport som kartla ulike synspunkt og behov for kompetanse knyttet til arbeidstakeroppfinnelsesloven og oppfølging av forretningsideer ved HiO. Rapporten konkluderte med at alle de syv avdelingene ved Høgskolen i Oslo ønsker og har behov for å bygge kompetanse på dette feltet. Det er lagt en plan og avsatt midler til dette arbeidet.

2.1.4 Rapportering under sektormål 4

Høgskolene skal ha en personal- og økonomiforvaltning som sikrer effektiv utnytting av ressursene.
--

Fokusområder:

- a) Vise hvordan avdelingsstyret vurderer sitt ansvar for måloppfølging herunder:
 - Vektingen av faglige versus administrative ressursbehov
 - Administrativ kapasitet og kompetanse for å sikre god kvalitet i økonomiforvaltningen
 - Hvordan prinsippene for god eierstyring følges opp i randsonen
 - Omfang og utvikling av utsatt virksomhet og begrunnelse for behovet for avsetninger til strategiske formål

Plan for mål- og resultatstyring legges hvert år fram for styret til behandling og krav til måloppnåelse drøftes av styret. Styret er også svært opptatt av god rapportering. Samtidig er vektingen mellom undervisnings- og forskningspersonale sammenholdt med administrativ kapasitet en vanskelig balansegang. Høgskolens formål er knyttet til undervisning, forskning og formidling, og resultatene på disse områdene avhenger av ressursinnsats. Administrativ kapasitet må være en støttefunksjon i forhold til virksomhetens måloppnåelse formål, og styret er opptatt av at den administrative kapasiteten er tilstrekkelig.

Høgskolen har kontinuerlig fokus på utvikling og kompetanseheving innenfor økonomiforvaltningen. Dette gjennomføres både med internopplæring og med kurs av eksterne forelesere.

Styret har lagt vekt på at høgskolens virksomhet i forhold til randsoneselskaper skal være av stor faglig interesse for høgskolens primærvirksomhet. Denne faglige relevansen var høgskolens begrunnelse for å melde interesse om overtakelse av AFI, som har som formål å drive tverrfaglig arbeidslivsforskning gjennom produksjon av systematisk kunnskap med relevans for arbeidslivet. Dette er aktuelt forskningsområde for høgskolen. På samme måte har høgskolen eierandel i ABM-Media AS som har som formål å utgi frie og uavhengige fagblader for arkiv-, bibliotek- og museumsfeltene for å bidra til å synliggjøre disse områdene i norsk samfunnsliv og i den offentlige debatt, med vekt på kunnskaps- og forskningsformidling. Selskapet Cfengine AS ble opprettet i juni 2008 som et inkubatorselskap i Forskningsparken. Virksomhetsideen for Cfengine AS er salg av produkter og tjenester rundt opensource-prosjektet Cfengine. Dette er det første selskapet som er basert på kommersialisering av FoU ved HiO, og høgskolens styre besluttet å bruke den rett HiO har til å gå inn i slike selskaper, ikke minst for å kunne gi de aller beste ideene fra faglig tilsatte en erkjennelse og en støtte fra det faglige miljøet de er en del av. Høgskolens eierskap er begrunnet med utvikling av kunnskap og kompetanse.

Avsetninger knyttet til utsatt virksomhet ble noe redusert i løpet av 2007, men endringen i løpet av 2008 er liten, og ved utgangen av 2008 utgjør avsetningen av KD-midler knyttet til utsatt virksomhet vel 3 % av mottatte bevilgninger fra KD. Styret har fokus på at

avsetningene ikke skal være større enn nødvendig og at det skal legges vekt på gjennomføring av de planer/tiltak som vedtas. Det har i en periode vært strategisk viktig å sette av midler til ombygginger og bedre tilrettelegging av høgskolens lokaler. Disse tiltakene er nå i hovedsak gjennomført, og behovet for avsetninger er dermed noe mindre.

- b) Vise om avdelingen/senteret har etablert etiske retningslinjer som dekker både den faglige og den administrative siden

Høgskolen har lagt vekt på at etiske retningslinjer for staten skal være kjent både for avdelinger/enheter og den enkelte tilsatte. Dette vil bli innarbeidet i et felles dokument for faglig og administrativ virksomhet. I forbindelse med implementeringen av den nye FoU-strategien utarbeides det nå et sett med prosedyrer innen forskningsfeltet. Her vil det også bli fokusert på etiske retningslinjer.

- c) Omtale oppfølging av at avdelingen/senteret fullt ut følger det til enhver tid gjeldende regelverk for anskaffelser og forvaltning av bidragsprosjekter og oppdragsprosjekter

Høgskolen legger stor vekt på å overholde regelverket for offentlige anskaffelser. I løpet av 2008 er det etter kunngjøringer ihht regelverket inngått mange rammeavtaler på nye områder og det er inngått nye rammeavtaler på områder hvor avtalen har gått ut.

Våren 2008 var HiO pilot for innføring av e-handel i uh-sektoren. Pilotprosjektet var vellykket og elektronisk bestillingssystem er tatt i bruk innenfor noen utvalgte varegrupper. Nye varegrupper legges fortløpende inn i bestillingssystemet. Våren 2009 implementeres konkurransegjennomføringsverktøy.

Innføring av elektronisk innkjøpssystem medfører endret arbeidsflyt, endrede roller og oppgaver og nye rutiner må utvikles. Våren 2009 gjennomføres intern opplæring om regler for offentlige anskaffelser for ledere og innkjøpere.

Høgskolen har gjennomført et omfattende omleggingsarbeid for å sikre at forvaltningen av bidrags- og oppdragsprosjekter er i samsvar med det nye reglementet. Prinsipper for korrekt klassifisering av prosjekter er utarbeidet, og konteringsregler er gjennomgått for å sikre best mulig støtte i oppfølgingen av slike prosjekter slik at regnskapsføringen på dette området blir korrekt.

- d) Omtale oppfølging av egen intern kontroll, ref. reglement for økonomistyring i staten § 14 – relatert både til systemer og kvalitetssikringsrutiner

Høgskolen har etablert en rekke kontrollrutiner for å sikre god budsjett disponering og legge grunnlag for økonomistyring. Organiseringen av høgskolens regnskap er blitt gjennomgått i flere omganger i løpet av 2008, både for å tilpasse regnskapsføringen til nytt reglement og ny grunnkontoramme, samt for å kunne ha et opplegg for internkontroll der feil og mangler raskt avdekkes.

Rapportering under virksomhetsmål 4.1

Høgskolene skal føre en aktiv arbeidsgiverpolitikk som bidrar til å rekruttere og utvikle kompetanse som reflekterer institusjonenes oppgaver og ansvarsområder

Styringsparameter	Resultat				Resultatmål 2008
	2005	2006	2007	2008	
Andel førstestillinger av totalt antall undervisnings-, forsker- og formidlingsstillinger	0,32	0,33	0,30	0,38	0,35

HiO har i løpet av 2008 fått en økning i antall førstestillinger. Dette skyldes en bevisst satsing i alle avdelingene på rekruttering av førstekompetanse gjennom nyrekruttering og økt volum på stipendiatstillinger, samt fokus på generelt å tilrettelegge for kompetanseheving gjennom bevisst tildeling og bruk av FoU-ressurser. Det rapporteres følgelig om en jevn økning i antallet tilsatte med førstestillingskompetanse.

Noen miljøer har fortsatt visse utfordringer mht rekruttering av førstekompetanse og har blant annet møtt dette ved å gå ut med annen gangs utlysning i hele Norden. Enkelte av helsefagutdanningene må fortsatt arbeide med å få tilrettelagt slik at høgskolelærere får tatt mastergrad, og har satt egne mål for dette arbeidet. De avdelingene som har kandidater som har tatt førstelektorprogrammet, bør følge disse tett opp slik at de får levert søknad om opprykk. Oppdaterte kompetanseutviklingsplaner på avdelingsnivå kan det fortsatt arbeides mer med.

Rapportering under virksomhetsmål 4.2

Høgskolene skal gjennom sin personalpolitikk medvirke til et godt arbeidsmiljø og et mindre kjønnsdelt arbeidsliv.

Styringsparameter	Resultat				Resultatmål 2008
	2005	2006	2007	2008	
Andel kvinner, totalt	0,65	0,66	0,67	0,66	0,66
Andel kvinner professor II	0,20	0,10	0,10	0,28	0,15

Andelen kvinnelige professorer (her er ikke professor II medregnet) har økt fra 25,1 % i 2007 til 27,2 % i 2008, så utviklingen går i riktig retning, om enn noe langsomt. I

administrative stillinger har kvinneandelen gått noe ned fra 68,1 % i 2007 til 67,2 % i 2008, noe vi ser på som positivt.

Rekrutteringen av kvinner til professor II-stillinger er svak og kjønnsfordelingen innenfor denne stillingskategorien er svært skjev. Det har vært fokusert på dette de senere årene, men situasjonen er fortsatt ikke tilfredsstillende. For å stimulere til økt innsats for å rekruttere kvinner til disse stillingene er det etablert en støtteordning ved at halvparten av lønnskostnadene ved rekruttering av kvinnelige professor II dekkes ved sentral tildeling. De årlige lønnskostnadene for professor II-stillinger ligger på om lag kr 170 000, og det gis et årlig tilskudd på kr 85 000 ved rekruttering av kvinner til professor II-stillinger. Tilskuddet gis fra tilsetningspunktet og gjelder for hele tilsetningsperioden, normalt 3 år. Det settes av kr 200 000 til videreføring av denne ordningen i 2009. Det ser ut til at ordningen har gitt noen resultater, og andelen kvinner i professor II-stillinger er i dag på 28 %, mot 10 % i 2007.

Se for øvrig pkt. 2.3.5 Likestilling – aktivitets- og redegjørelsesplikten, samt pkt 2.3.4 Helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid og 2.11 Oppfølging av IA-avtalen.

Rapportering under virksomhetsmål 4.3

Høyskolene skal ivareta høy kvalitet i økonomiforvaltningen med fokus på god intern kontroll og effektiv ressursforvaltning som tar hensyn til institusjonenes strategiske prioriteringer

Styringsparameter	Resultat				Resultatmål 2008
	2005	2006	2007	2008	
Resultat oppdragsfinansiert aktivitet	513'	1 603'	1 036'	427'	950'
Avsetning ubrukte KD-midler i %	8,8 %	12,5 %	7,7 %	4,2 %	9,0 %

Omfanget av oppdragsfinansiert virksomhet som kan gi overskudd eller underskudd til virksomhetskapitalen, er svært liten og varierende. Det budsjetteres normalt med balanse for denne virksomheten, mens regnskapet viser et overskudd på 0,427 mill. kroner.

Avsetningen av midler fra den bevilgningsfinansierte virksomheten pr 31.12.08 er betydelig redusert i forhold til 1.1.2008, men regnskapet viser at høyskolen fortsatt har om lag 74,4 mill kroner i ubrukte midler. Det er imidlertid en betydelig nedgang fra 2007. Avsetningen av ubrukte KD-midler ved utgangen av 2008 utgjør om lag 4,2 % av tildelte bevilgninger i 2008.

Risikovurdering:

Datasikkerhet er vesentlig for økonomisystemene. For å bedre datasikkerheten, var det i 2008 planlagt innredning av nytt server rom. Grunnet tilgang på bedre egnete lokaler ble innredningen av nytt server rom utsatt til 2009.

Solid økonomikompetanse er dessuten svært viktig for å sikre god kvalitet i økonomiforvaltningen. En av utfordringene for høgskolen på dette området er å rekruttere og beholde gode økonomimedarbeidere i et ganske presset arbeidsmarked på dette feltet i Oslo-området. Tiltak som gjennomføres for å redusere denne risikoen, er å ha en gjennomtenkt lønnspolitikk på dette området og satsing på informasjon og opplæring for å bygge kompetanse. Høgskolen legger vekt på å utvikle mer effektiv organisering av innkjøp, og mener innføring av e-handel vil bidra til en slik effektivisering.

Rapportering under virksomhetsmål 4.4

HiO skal ha lokaler som legger til rette for et godt lærings- og arbeidsmiljø og en effektiv utnyttelse av arealene

Styringsparameter	Resultat				Resultatmål 2008
	2005	2006	2007	2008	
Areal pr student	10,6	10,1	10,0	9,9	9,8
Studentarbeidsplassareal pr. student på Frydenlund		0,3	0,5	0,56	0,5

Areal pr student har sunket fra 11,3 m² i 2004 til 9,9 m² i 2008. Denne utviklingen er ikke ønskelig, men ved innflyttingen i patologibygget høst 2012 vil situasjonen bedres og HiO igjen være oppe i 11 m² pr student. Målsettingen om økning i studentarbeidsplassarealet pr. student på Frydenlund til 0,5 m² pr student i 2008 er nådd gjennom betydelige ombyggingsarbeider og flytting av virksomhet.

Risikovurdering:

De viktigste hindrene for å nå dette delmålet, er at høgskolen ikke har nok lokaler i forhold til behovet og at lokalene ikke utnyttes godt nok. For å redusere risikoen og sikre måloppnåelsen arbeider høgskolen kontinuerlig med å skaffe nye lokaler og planlegge utnyttelsen av lokalene. Ombyggingene og flyttingene som er gjennomført i 2007/2008, gir betydelig bedre utnyttelse av lokalene på Frydenlund. Høgskolen har innført nytt rombookingssystem for å sikre best mulig disponering av undervisningsarealene, og det er lagt opp til fleksibel bruk, blant annet ved at noen lokaler er døgnåpne for studentene. Det

er også innført en ordning med studentassistenter knyttet til bygningsdriften for å holde god orden og bidra til et godt lærings- og arbeidsmiljø.

2.2 Styreforankring av risikostyring

Høgskolen i Oslo har innført risikostyring som en integrert del i mål- og resultatstyring, i samsvar med årlige styrevedtak om målstruktur. Risikostyringen ble innført etter følgende grunnprinsipper:

- Som et ledd i den interne kontrollen
- Større oppmerksomhet og bevissthet knyttet til de viktige forholdene for måloppnåelse
- Et enklere styringsopplegg for å redusere oppmerksomheten på (feil) detaljer
- Utgjøre en integrert del av planprosessene (strategiplan, årsplan, tildelingsbrev og styringsdialog)
- En utvelgelse av prioriterte områder slik at vi kan dokumentere oppnådde mål- og resultatkrav

Utgangspunktet for bruk av risikostyring på høgskolen har vært å kunne analysere og vurdere utfordringer knyttet til måloppnåelse på en mer systematisk måte, og kunne planlegge tiltak for å redusere risiko der det er behov for det.

Styret har lagt vekt på at risikostyringen skal være en integrert del av det årlige planarbeidet ved høgskolen, og at alle avdelinger og sentre tar i bruk disse styringsprinsippene i sitt arbeid med måloppnåelse.

Innføring av risikostyring oppfattes i utgangspunktet som fremmed for undervisnings- og forskningsvirksomhet, og det er tidkrevende å innføre slike styringsprinsipper på en slik måte at det framstår som relevant for virksomheten. For å bidra til å gjøre risikostyring til et verktøy som kan oppfattes som hensiktsmessig for den enkelte enhet, har det vært arbeidet med forståelse for at den enkelte enhet må fokusere på et begrenset antall risikofaktorer ut fra hva er mest de største utfordringene for enheten.

Høgskolen anser seg ikke å være i mål med risikostyring som styringsprinsipp, men rapporteringen for 2008 viser at risikovurderinger og -analyse er blitt brukt i de fleste avdelingenes årsplaner. Det har også blitt drøftet tiltak for å redusere risiko. Bruk av risikostyring i mål- og resultatstyringen vil bli tatt opp i de avdelingsvise styringsdialogmøtene i løpet av våren 2009. Det er fortsatt behov for ytterligere konkretisering og spissing av risikovurderingene ved den enkelte avdeling, men det er særlig på tiltakssiden at det gjenstår noe arbeid før planlegging, gjennomføring og vurdering av konkrete tiltak for reduksjon av risiko er helt på plass.

2.3 Tverrdepartementale fellesføringer

2.3.1 EØS-avtalens artikkel 61

Høgskolen er bevisst det regelverket som ligger under EØS-avtalens artikkel 61. Høgskolen er klar på at enhver direkte eller indirekte tildeling av statlige midler kun skal benyttes mot de utdannings- og forskningsoppgaver som midlene i utgangspunktet er ment å dekke.

Det er videre etablert klare retningslinjer knyttet til ordningen av oppdragsfinansiert virksomhet. Statlige midler vil ikke i noe tilfelle brukes i denne virksomheten.

2.3.2 Miljøledelse

HiO har besluttet at miljøledelse skal være en del av høgskolens systematiske helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid. Avdelingene har utarbeidet oppfølgingsplaner i forhold til de fire handlingsplanene for miljøledelse. HiO har utarbeidet innen innkjøp, avfall, transport og energi. Handlingsplanene til de forskjellige avdelingene er fulgt opp i den årlige systemrevisjon. På grunn av flytting og omrokeringer på campus, er det utfordringer i å måle resultater av de tiltak som er iverksatt. De fleste omrokeringer er nå utført slik at vi forventer resultater av tiltakene i inneværende år.

På bakgrunn av ovennevnte flyttinger og omrokeringer har arbeidet med miljøledelse ikke vært prioritert i 2008. Vi har nå kommet godt i gang og Høgskolen i Oslo vil i løpet av sommeren 2009 bli miljøsertifisert etter ISO 14001: 2004 i samarbeid med det Norske Veritas. Dette vil bidra til at høgskolen kan iverksette, vedlikeholde og kontinuerlig forbedre vårt miljøstyringsverktøy. Vi vil også i løpet av våren få en godkjent miljørevisor. Vedkommende gjennomfører 60 studiepoeng i Miljøledelse ved Høgskolen i Nord Trøndelag.

2.3.3 Samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeid

Høgskolen i Oslo utarbeidet i 2006 en ny beredskapsplan som avklarer roller, ansvar, oppgaver og organisering ved en krise- trusselsituasjon. Dette er trusler som kan utgjøre en umiddelbar trussel mot liv, helse eller store materielle verdier. Vi har også forberedt tiltak for å ivareta krise- trusselinformasjon overfor studenter, presse og publikum. Vi har i 2008 hatt et nært samarbeid med politi og brannvesen og gjennomført brannrevisjon hvor risiko og sårbarhetsanalyser har vært tema. Vi har planlagt, også i nært samarbeid med politi og brannvesen, en stor beredskapsøvelse med en etterfølgende "papirøvelse" hvor flere scenarioer blir lagt inn. Målet med øvelsen er å teste eksisterende organisering og planverk for å minimalisere konsekvensene av en kritisk situasjon. Øvelsen skal gi trening i koordinering og samhandling internt og eksternt. Øvelsen gjennomføres i uke 9 i 2009. Beredskapsarbeidet er en del av det systematiske HMS arbeidet ved høgskolen og arbeidet vurderes i rapporten fra den årlige systemrevisjonen.

2.3.4 Helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid

Arbeidsmiljøet på HiO betegnes som godt. Det ble gjennomført en arbeidsmiljøundersøkelse i desember 2008/ januar 2009 som bekrefter dette.

Høgskolen i Oslo skal utvikle og ivareta et trygt og stimulerende arbeidsmiljø som fremmer helse og kjennetegnes av utfordringer, god arbeidsorganisering, arbeidsglede, oppmuntring, faglig og personlig utvikling, medbestemmelse i saker som angår egen arbeidssituasjon og som gir trygghet mot ulykker og arbeidsrelaterte helseskader. HiOs virksomhet skal dessuten være miljøvennlig og bidra til bærekraftig utvikling. Miljøhensyn skal integreres i hele virksomheten og rette seg etter HiOs miljøpolitikk.

Hele HMS-systemet, med årlige HMS-samtaler og vernerunder, medarbeidersamtaler med vekt på arbeidsmiljøforhold, systemrevisjon og rutiner for avvikshåndtering er etablerte og godt tilpasset HMS rutiner. De forbedringspunkter som blir anført av revisjonsteamet i forbindelse med den årlige systemrevisjonen, blir fulgt opp. Tilbakemeldingene viser at kvaliteten på HMS-arbeidet forbedres stadig, og det er ikke rapportert om avvik som gir grunn til bekymring siste år.

Det har vært avholdt en rekke kurs innen helse - miljø- og sikkerhetsarbeid, beregnet på tilsatte, ledere, verneombud og AMU / LAMU- medlemmer. I tillegg tilbys det en rekke eksterne kurs.

Vi har høsten 2008 opprettet HMS forum med HMS koordinatører fra alle avdelinger. Målsettingen med forumet skal være å få en felles forståelse og informasjon om lokal risikoproblematikk og for å sikre at alle områder innenfor HMS blir ivaretatt. Høgskolen har satt fokus på det psykososiale arbeidsmiljø og laget retningslinjer for å forebygge og håndtere psykososiale arbeidsmiljøproblematikk. Høgskolen har også gjennomført en arbeidsmiljøundersøkelse hvor forebygging av krenkende atferd er et av fokusområdene. Høgskolen tar sikte på å bli OHSAS 18001sertifisert sommeren 2009. Dette er en ny standard med tilsvarende oppbygging som ISO 14001 (Miljøstyring)men har fokus på helse- og personvern.

Høgskolen rapporterer til AMU og styret om mål og resultater innen HMS området. Høgskolen avholder årlig en egen arbeidsmiljø dag for alle tilsatte.

2.3.5 Likestilling – aktivitets- og redegjøringsplikten

HiO har 67 % kvinner og 33 % menn av totalt 1125 heltidsansatte. Det er totalt 215 deltidsansatte hvorav 156,9 (73 %) er kvinner og 58,0 (27 %) er menn, dog ingen alarmerende skjevfordeling i forhold til totalen. Av nytilsatte er 84 (65.6 %) kvinner og 44 (34.4 %) menn.

Dersom vi tar utgangspunkt i tilsatte med lønnstrinn 78 og høyere ved utgangen av 2008 utgjør dette 33 personer, hvorav 19 (57,5 %) er menn og 14 (42,4 %) kvinner. Dersom vi tar

utgangspunkt i de 15 % som ligger øverst på høgskolens lønnsstatistikk, er og 83 (54,6 %) menn og 69 (45,4 %) av disse kvinner. Dette er en skjevdeling i forhold til den totale tilsattegruppen ved høgskolen, noe vi nå har merket oss og vil gå nærmere inn og analysere.

Når vi ser på de lavest lønnede, lønnstrinn 45 og lavere, er 28,8 (60 %) kvinner og 19,2 (40 %) menn, dette av en gruppe på 48 personer, noe som gjenspeiler at kvinner her kommer noe bedre ut i forhold til den totale tilsattegruppen. Læringer er da ikke tatt med siden disse faller utenfor det ordinære lønssystemet.

HiO har i alle år hatt stort fokus på likelønn mellom kjønnene ved lokale lønnsforhandlinger. Foruten de årlige, lokale lønnsforhandlingene etter Hovedtariffavtalens (HTA) pkt. 2.3.3, foregår det flere runder med lønnsforhandlinger etter HTA pkt. 2.3.4. I tillegg benyttes anledningen til å vurdere lønnen til nytilsatte i de første 12 månedene av tilsettingsforholdet etter HTA pkt. 2.3.8. Vi vil nå gå inn og analysere dette, samt nøyere gå inn på eventuelle skjevheter mellom kvinner og menn ved lønnsfastsettelse ved nytilsettinger. På denne måten håper vi å fange opp evt. utilsiktede lønnsforskjeller med bakgrunn i kjønn, slik at disse kan rettes opp.

Flere avdelinger rapporterer om at likestillingsloven har ført til at det har blitt kvotert inn menn til fordel for kvinner i avdelingsstyrene, noe som også gjorde seg gjeldende ved vararepresentantsopprykk til HiOs styre. Dette vil bli fulgt opp med hensyn til gjennomgang av valgreglementet.

HiO vedtok mars 2007 Strategi for likestillingsarbeidet ved HiO 2007-2010. Strategien bidrar til økt fokus på likestilling og skal kvalitetssikre at likestillingsarbeidet ved de enkelte avdelinger og enheter ivaretas.

2008 gjennomførte HiO en sentral markering av kvinnedagen med et frokostseminar på Fyrhuset på høgskolens campus. Tema for dagen var kvinner og makt generelt og den manglende rekruttering av kvinnelige professorer spesielt. Rektor Sissel Østberg åpnet seminaret. Ansvarlig redaktør i Dagbladet, Anne Aasheim, var en av dagens to hovedinnledere. Professor Harriet Bjerrum Nilsen ved Senter for tverrfaglig kjønnsforskning ved UiO, viste forsamlingen hvordan man ved hjelp av dokumentasjon og argumentasjon hadde satt likestillingssatsingen på dagsorden ved Universitetet i Oslo. Prorektor FoU og professor Trine B. Haugen fortalte om det å være kvinne og professor. Denne typen arrangement vil nå gjennomføres årlig.

Se for øvrig kommentarer under virksomhetsmål 4.2 side 35.

2.4 Styrets arbeid

Etter intern utredning og drøfting av styring og ledelse forut for styreperioden 2007-2011 er det ro og aksept i HiO om den nåværende normalordningen med valgt rektor som (arbeidende) styreleder.

De aller fleste saker blir enstemmig vedtatt. Styret greier ellers som regel å samle seg om funksjonelle kompromisser. Styret løser sine lovpålagte oppgaver som institusjonsstyre. HiO er ellers i en gunstig situasjon på mange områder, både ut fra sin lokalisering, god studenttilstrømming mv., som gjør at krevende problemstillinger som omstilling og evt. oppsigelser ikke har blitt aktuelle i styrets arbeid så langt.

Styret har fortsatt et forbedringspotensial i å strukturere enkelte debatter bedre, slik at det blir mer fokus på helhet og oppfølging av fastsatte mål, og mindre fokus på detaljer og løsrevne problemstillinger. Ut fra et slikt grunnlag fungerer styret godt som kollegialt organ. Drøftingene er reelle og det er god bevissthet rundt styrets viktige interne oppgave med å virke samlende for HiO, selv i vanskelige saker der det er ulike meninger og preferanser.

Det avsettes jevnlig tid til å drøfte større saker og sakfelt i seminarform, forut for senere styrebehandling. HiOs styre har minst ett årlig seminar til slike formål.

Styrets nåværende oppgaveportefølje er godt tilpasset lovens forutsetning om å fungere strategisk: Løpende saker er i stor grad flyttet ut av styret, og det er strategiske saker, økonomisaker (som budsjettering, budsjettfordeling og regnskapsoppfølging) og ulike former for rapporteringssaker som oppfølging av delegerte oppgaver som tar en vesentlig del av styrets møtetid. Mange enkeltsaker er delegert til rektor og administrasjon, og andre organer som studieutvalg, FoU-utvalg og ulike tilsettingsorganer. Det rapporteres jevnlig tilbake til styret på ulike områder og om vedtakene.

HiO har helt siden etableringen i 1994 lagt arbeid i å utvikle gode strategier på ulike områder, både en helhetlig strategi for HiO og delstrategier for enkeltområder. HiOs strategi følges systematisk opp gjennom mål- og resultatstyringen, i tråd med KDs føringer. Dette kommer særlig til uttrykk gjennom budsjettforslag og budsjettfordeling, som forankres i strategi og de resultatmål som blir satt. Det er lagt mye arbeid i å utvikle en god årlig prosedyre internt for hvordan strategi og budsjettforslag skal følges opp i budsjettfordeling og årsplan for høgskolen. HiOs interne økonomimodell er lagt opp for å sikre forutsigbarhet og kontinuitet i arbeidet for avdelinger og enheter. Det gir allmenn aksept for at resultatoppnåelsen hos enkeltenheter påvirker forutsetningene videre, og at det er likebehandling av ulike enheter mht. økonomiske resultater.

HiO er ikke helt i mål med system for risikostyring, men det pågår et systematisk arbeid for å sikre dette innen kort tid. Tiltak er iverksatt på en rekke områder, og følges opp ut fra fastsatte resultatmål.

HiO har ikke mottatt formelle merknader fra Riksrevisjonen. Mindre problemstillinger fra Riksrevisjonen til det løpende regnskapsarbeidet har blitt avklart på en tilfredsstillende måte underveis.

2.5 Forvaltning av fullmakter

ABM-Media as

Høgskolen i Oslo har en eierandel på 40 % (180 aksjer a 1000 kr) i ABM-Media as. Selskapets formål jf § 3 i vedtektene:

ABM-Media AS har som formål å utgi frie og uavhengige fagblader for arkiv-, bibliotek- og museumsfeltene. Publikasjonene skal bidra til å synliggjøre ABM-sektorene i norsk samfunnsliv og i den offentlige debatt og skal ha vekt på kunnskaps- og forskningsformidling. Selskapet har som målsetning og ambisjon å sette dagsorden for og belyse alle sider ved sektorene og ha som en viktig oppgave å initiere til nyutvikling, herunder utvikle digitale publiseringsformer for hele ABM-feltet i samarbeid med ulike organ og organisasjoner innen fagfeltet.

I første fase er hovedoppgaven for selskapet å videreføre utgivelsen av fagbladene Bok og bibliotek og Museumsnytt. Utgiver tar mål av seg til å også etablere publikasjoner som dekker arkivfeltet på linje med museer og bibliotek.

ABM-Media AS skal ha som intensjon å etablere publiseringskanaler for arkiv, bibliotek og museumsområdene som er godkjent i UH-sektorens finansieringssystem.

Styret for HiO fattet vedtak om å medvirke til etablering av ABM-Media as 26.mars 2006 og kjøp av aksjer innenfor opparbeidet virksomhetskapital (Styresak 20/2006).

HiO har studier og forskning innenfor hele ABM-området, og selskapets virksomhet er dermed av vesentlig interesse for høgskolen.

Selskapet ble etablert i 2006, første driftsår var 2007. Det er i tråd med rundskriv F-20-07 levert årsberetning, årsregnskap, protokoll fra generalforsamling og revisors beretning for 2007 til Kunnskapsdepartementet. I 2008 har selskapet hatt stabil drift, og har et positivt resultat. I tillegg til utgivelse av to tidsskrifter, startet selskapet forlagsvirksomhet innenfor ABM-området, og utga den første publikasjonen ("Biblioteklover og annen statlig bibliotekpolitikk i Norden") ved årsskiftet 2008/2009. Det arbeides for å avklare behovet for, og finansiering av, et arkivtidsskrift.

Cfengine as

Høgskolen i Oslo har en eierandel på 15 % (49500 aksjer a kr 0,11) i Cfengine as.

Cfengine AS ble opprettet i juni 2008 som et inkubatorselskap i Forskningsparken. Virksomhetsideen for Cfengine as er salg av produkter og tjenester rundt opensource-prosjektet Cfengine. Cfengine hjelper til med administrering og konfigurering av servere. Typiske kunder vil være større datasentre som kan bruke denne softwaren for å spare tid og kostnader. Det er antatt at softwaren allerede er installert og i drift på over en million servere i dag.

Cfengine as er det første selskapet som er basert på kommersialisering av FoU ved HiO i tråd med ny lovgivning for hvordan tilsattes rettigheter skal ivaretas. HiO inngikk i 2008 en samarbeidsavtale med Forskningsparken as om kommersialisering av FoU-resultater fra HiO, hvor Forskningsparken bistår med inkubatorplass for aktuelle selskaper. Det inngås separat avtale for hvert enkelt selskap.

HiO har rett til å gå inn i slike selskaper med aksjekapital forutsatt at selskapets virksomhetsside har faglig relevans for institusjonen. Samtidig handler det også om å kunne gi de aller beste ideene fra faglig tilsatte en erkjennelse og en støtte fra det faglige miljøet de er en del av. Avdeling for ingeniørutdanning framholder at avdelingen deltar med tanke på utvikling av kunnskap og kompetanse.

Saken ble håndtert i HiOs styringsorganer som følger (S-sak 26/2008. Medeierskap i selskap som etableres med basis i HiOs forskning – utdrag av styreprotokoll)

Avdelingsstyret ved Avd. IU [Avdeling for ingeniørutdanning] har i møte 2. juni [2008] tatt stilling til spørsmålet om deltakelse i selskapet og disponering av virksomhetskapitalen til avdelingen. Avdelingsstyret gjorde slikt vedtak: "Dersom høgskolens styre og høgskoledirektør gir sin tilslutning til at HiO kan delta på eiersiden i selskapet Cfengine, går Avdeling IU inn med kr 45 000 fra avdelingens virksomhetskapital i aksjeselskapet."

Styret [for HiO] fant saken interessant og spennende, bl.a. i lys av en prinsipiell diskusjon om hvordan forskning og forskningsresultater skal kunne komme samfunnet til gode på en ryddig måte, både for institusjonene der kunnskapen utvikles, og for de som utvikler kunnskapen og kompetansen. Utvikling av kriterier her vil være en viktig oppgave, og mange andre land har utviklet egne regler på området.

Styret gjorde enstemmig vedtak i samsvar med tilrådingen:

1. "Styret gir sin tilslutning til at høgskolen går videre i drøftinger med Forskningsparken med sikte på å delta på eiersiden i selskapet Cfengine AS.

2. Høgskoledirektøren gis fullmakt til å foreta de formelle avklaringer knyttet til etablering av selskapet."

HiO har ikke representant i selskapets styre. Selskapet har annonsert aksjeutvidelse i 2009, og eierandelen til HiO vil da "vannes ut". HiOs hovedbidrag er å tilby et støtteapparat (Forskningsparken) som kan utvikle patenter og forretningsideer til levedyktige selskaper.

AFI:

Statens eierinteresser i Arbeidsforskningsinstituttet AS (AFI) forvaltes av Høgskolen i Oslo (HiO) etter fullmakt gitt i tildelingsbrev av 15. desember 2005 fra daværende Utdannings- og forskningsdepartementet. I brev fra departementet 31. januar 2005 la departementet til grunn at HiO skal samarbeide med Universitetet i Agder og Høgskolen i Vestfold om forvaltningen av statens eierinteresser i AFI AS. Høgskolen i Oslo fikk i samme brev fullmakt til å innkalle

til generalforsamling i selskapet. HiO må fremlegge aktuelle saker for Universitetet i Agder og Høgskolen i Vestfold, og det må være enighet om alle vedtak forut for generalforsamling.

Formål med AFI framgår for øvrig av vedtektenes § 3 som er fastsatt av departementet. AFI skal drive tverrfaglig arbeidslivsforskning gjennom produksjon av systematisk kunnskap med relevans for arbeidslivet. Instituttets virksomhet skal bidra til å fremme verdiskapning, god tjenesteyting, medvirkning og bedre arbeidsmiljø.

Siste generalforsamling ble avholdt 20.05.08. Protokoll ble sendt Riksrevisjon og Virksomheten kan utøves av selskapet selv, av heleid datter selskap, gjennom deltakelse i andre selskaper eller i samarbeid med andre.

I § 4 sies at selskapet er et allmenntilgjengelig forskningsselskap og skal ikke ha til formål å skaffe aksjeeierne økonomisk utbytte.

I samarbeidsavtalen mellom de tre institusjonene framgår formålet med avtalen og det er henvisning til vedtektenes § 3. Selskapets faglige virksomhet, rollefordeling, kvalitet, etikk og rammebetingelser mv er det bestemmelser om i samarbeidsavtalen.

I plan for virksomheten for 2008 framgår at Instituttet har som hovedmålsetting at forskningen i økende grad skal bli en sentral ressurs for myndigheter, arbeidslivets organisasjoner, både i privat, offentlig og frivillig sektor, og for virksomhetene. AFI skal i perioden styrke det forskningsfaglige samarbeidet med eierne, høgskolen i Oslo, høgskolen i Vestfold og Universitetet i Agder.

Eksisterende virksomhet skal ha fokus på følgende temaer i Arbeidslivet:

- Økte omstillingskrav – behov for innovasjon
- Et mangfoldig, inkluderende arbeidsliv
- Organisering av offentlig velferds- og arbeidsmarkedspolitik
- Sykefravær, utstøting og ekskludering
- Nye arbeidsmiljøutfordringer – nye ledelsesutfordringer

I generalforsamlingen legges fram årsberetning og årsregnskap med revisjonsberetning, plan for virksomheten kommende år, rapport for forskningsvirksomheten for siste regnskapsår og omtale av prosjekter og annen bistand til eierne siste regnskapsår.

Utkast til departementets beretning til Riksrevisjonen utarbeides av høgskolen i Oslo og oversendes innen fastsatt frist.

2.6 Økonomirapportering

Regnskapet for Høgskolen i Oslo er avlagt i samsvar med reglene i de statlige regnskapsstandardene.

Følgende standarder er fulgt:

- SRS VI Grunnkontoramme for UH-sektoren
- SRS 1 Oppstillingsplaner for resultat og balanse
- SRS 2 Kontantstrøm
- SRS 9 Transaksjonsbaserte inntekter
- SRS10 Inntekter fra bevilgning
- SRS17 Varige driftsmidler

Resultatregnskapet viser små endringer på inntektssiden fra 2007 til 2008, økningen er omtrent i samsvar med prisstigningen. Lønnskostnadene øker betydelig fra 2007 til 2008. På grunn av innføringen av nytt regnskapsprinsipp med aktivering av investeringer, er det vanskelig å sammenligne regnskapstallene for 2007 og 2008 når det gjelder investeringskostnader. Samlet viser imidlertid kostnader til varer, tjenester og investeringer en nedgang fra 2007 til 2008. Ordinært driftsresultat for 2008 viser en overskridelse på 35,8 mill kroner, mens driftsresultatet for 2007 viste en overskridelse på 6,9 mill. kroner. Det er redegjort nærmere for dette nedenfor. På balansesiden er "Varige driftsmidler" på eiendelssiden og "Forpliktelser knyttet til anleggsmidler" på gjeldssiden ført inn som nye balansekonti som følge av innføringen av prinsippet om aktivering av eiendeler. For øvrig er det ingen vesentlige endringer på balansesiden fra 2007 til 2008.

Virksomheten i 2008 er gjennomført godt i samsvar med budsjettet. Inntektene i 2008 ble noe høyere enn budsjettet (3,0 %), mens kostnadene samlet ble ubetydelig lavere enn budsjettet (1,4 %). I budsjettet for 2008 var det regnet med å bruke 83 mill. kroner av avsatte midler fra 2007 til statlig og bidragsfinansiert virksomhet. Regnskapet viser at forbruket av avsatte midler fra 2007 ble på 35,8 mill. kroner. Omfanget av oppdragsfinansiert virksomhet som kan gi overskudd eller underskudd til virksomhetskapsitalen, er svært liten og varierende. Det budsjetteres normalt med balanse for denne virksomheten, mens regnskapet viser et overskudd på 0,4 mill. kroner.

Budsjettet for 2008 med vekt på de prioriterte oppgavene er gjennomført i henhold til departementets krav i tildelingsbrevet. Det vises i denne forbindelse til nærmere omtale av de enkelte punktene i departementets mål- og resultatplan for virksomheten slik det framgår av høgskolens rapport for 2008. Avsetningen av midler fra den bevilgningsfinansierte virksomheten pr 31.12.08 er betydelig redusert i forhold til 1.1.2008, men regnskapet viser at høgskolen fortsatt har om lag 74,4 mill kroner i ubrukte midler. Det er imidlertid en betydelig nedgang fra 2007. Avsetningen av ubrukte KD-midler ved utgangen av 2008 utgjør om lag 4,2 % av tildelte bevilgninger i 2008.

2.7 Rapport selskapsdatabasen

Aksje- og eierinteresser til statsregnskapet for regnskapsåret 2008 ble rapportert til DBH innen fastsatt frist.

Selskapsdatabasen er for øvrig i 2008 oppdatert med nye opplysninger/dokumenter fra avholdt generalforsamling i de selskaper HiO skal rapportere for.

2.8 Øvrig rapportering

I departementets tilbakemelding til høgskolen fra etatsstyringsmøtet i 2008, brev datert 7. mai 2008, blir HiO bedt om å rapportere om hvordan læringsutbytte og sluttkompetanse vektlegges. Studieutvalget ved HiO fastsatte 2. juni 2008 nye retningslinjer for etablering av nye studier og utarbeiding av fag-/studieplaner. I disse er det fastsatt at fag- og studieplaner skal inneholde en beskrivelse av forventet læringsutbytte etter endt studium.

2.8.1 Aktivitetskrav

Utdanning	Departementets aktivitetskrav	HiOs aktivitetskrav	60-stp-enheter l. studieår (2007-2008)
Sykepleierutdanning	368	375 (heltid) 34 (deltid)	356(heltid) 39 (deltid)
Fysioterapeututdanning	144	134	129
Ergoterapeututdanning	51	64	63
Radiografutdanning	38	55	31
Reseptarutdanning	35	50	37
Bioingeniørutdanning	62	36	24
Tannteknikerutdanning	21	Ikke opptak i 2007	0
ABIOK-utdanninger	95	87	74
SUM	814	835	753

Det var ikke opptak til bachelorstudiet i tannteknikk høsten 2007. Til dette studiet tas det opp to av tre år. Det var opptak i 2005, 2006 og 2008, men altså ikke i 2007.

Til bioingeniørutdanningen ble det tatt opp 40 studenter høsten 2007, det normale opptakstallet er 62. Dette var et engangstiltak for sikre tilstrekkelig med personalressurser til oppstart av masterstudiet i biomedisin. I radiografutdanningen har det vært spesielt stort frafall både i 2006 og 2007. Årsakene kan være flere, bl.a. språkproblemer og stor strykprosent i realfag og anatomi. Avdeling for helsefag har fått midler innenfor Interkultprosjektet for å kartlegge årsaker til frafall. Radiografutdanningen har videre startet opp prosjektet "bedre integrering av førsteårsstudenten". Høsten 2008 ble det foretatt et stort overopptak til bachelorstudiene i helsefag for å øke gjennomstrømmingen.

Sykepleierutdanningen, ergoterapeututdanningen og reseptarutdanningen ligger over departementets aktivitetskrav.

ABIOK-utdanningene ligger under aktivitetskravet. Studieprogrammene i anesthesi-, barne-, intensiv- og operasjonssykepleie er på 90 studiepoeng og går over tre semestre.

Studiepoengene er skjevt distribuert, en stor andel av disse erverves først i tredje semester (se tabell nedenfor), dvs. i studieåret 2008 – 2009.

Distribusjon av studiepoeng, ABIO

Semester 1	Semester 2	Semester 3	Studieprogram
5 sp	40 sp	45 sp	anestesi
5 sp	40 sp	45 sp	barn
5 sp	50 sp	35 sp	intensiv
5 sp	45 sp	40 sp	operasjon

2.8.2 Samarbeid med andre institusjoner om system for forskningsdokumentasjon

Høgskolen samarbeider med UiO, UiB, UiT og NTNU om bruk og utvikling av forskningsdokumentasjonssystemet Frida.

2.8.3 Doktorgradsavtaler der annen institusjon er gradsgivende

DBH-kategorier for doktorgradsavtaler hvor utdanningen tas ved andre læresteder er vanskelig å verifisere. Spesielt når utdanningen tas ved utenlandske universiteter. Det er derfor i stedet anvendt en kategorisering mest mulig samsvar med HiOs avdelingsinndeling.

Nye doktorgradsavtaler, hele 2008

Studium (DBH-kategorier)	Finansiert over institusjonens grunnbudsjett		Finansiert over Norges Forskningsråd		Finansiert over andre eksterne kilder	
	totalt	kvinner	totalt	kvinner	totalt	kvinner
Helsefag	1	1	1	1		
Ingeniørfag	1	0	0	0	1	0
Journalistikk- og bibliotekfag	2	2	1	1	1	1
Lærerutdanning	2	1	1	1		
Samfunnsfag	2	1				
Sykepleiefag	4	4	1	1		
Totalt	12	9	4	4	2	1

Pr 31.12.2008 er ytterligere 8 stipendiater tilsatt under forutsetning av at de får avtale, og 5 stillinger er under utlysning/tilsetting.

Samtlige doktorgradsavtaler, høst 2008

Studium (DBH-kategorier)	Finansiert over institusjonens grunnbudsjett		Finansiert over Norges Forskningsråd		Finansiert over andre eksterne kilder	
	totalt	kvinner	totalt	kvinner	totalt	kvinner
Estetiske fag	5	5				
Helsefag	11	8	1	0	1	1
Ingeniørfag	3	1				
Journalistikk- og bibliotekfag	4	2	1	0		
Lærerutdanning	17	8	2	1		
Samfunnsfag	9	8	3	2		
Sykepleiefag	16	14	1	1		
Totalt	65	46	8	4	1	1

Omfanget av avtaler eldre enn 5 år har kommet ned i 14, et omfang som er tilfredsstillende sammenliknet med tidligere år. Til sammen 22 stipendiatstillinger blir ledige i 2009, hvorav 4 er tildelt fra KD fra 2009.

Avlagte doktorgrader, hele 2008

Studium (DBH-kategorier)	Finansiert over institusjonens grunnbudsjett		Finansiert over Norges Forskningsråd		Finansiert over andre eksterne kilder	
	totalt	kvinner	totalt	kvinner	totalt	kvinner
Estetiske fag	1	1				
Helsefag	1	1	1	0		
Ingeniørfag	1	0				
Bibliotekfag	1	0				
Lærerutdanning	1	1				
Samfunnsfag	1	1				
Totalt	6	4	1	0	0	0

En av de avlagte doktorgradene er en dr.philos. Det er avlagt relativt få doktorgrader i 2008. Dette skyldes tilfeldige svingninger. Normaltallet vil ligge mellom 15-20 med det omfanget av avtaler HiO-tilsatte har i dag.

Gjennomstrømning i organisert doktorgradsutdanning, studenter finansiert over institusjonens grunnbudsjett, hele 2008

Studium (DBH-kategorier)	Antall avlagte doktorgrader		Gjennomsnitt årsverk, brutto		Gjennomsnitt årsverk, netto		Antall avbrutte doktorgradsavtaler		Avtaler 5 år eller eldre	
	totalt	kvinner	totalt	kvinner	totalt	kvinner	totalt	kvinner	totalt	kvinner
Helsefag	1	1	3,6	3,6	2,8	2,8				
Ingeniørfag	1	0	4,8		3,3					
Bibliotekfag	1		10,5		5,0				1	
Lærerutdanning	1	1	5,5	5,5	3,45	3,45			1	1
Samfunnsfag	1	1	4	4	2	2				
Totalt	5	3	5,7	4,4	3,5	3,0			2	1

Det har vært tilfredsstillende gjennomstrømning for de som har fullført en ph.d utenfor HiO i 2008.

Gjennomstrømning i organisert doktorgradsutdanning, studenter finansiert over Norges Forskningsråd, hele 2008

Studium (DBH-kategorier)	Antall avlagte doktorgrader		Gjennomsnitt årsverk, brutto		Gjennomsnitt årsverk, netto		Antall avbrutte doktorgradsavtaler		Avtaler 5 år eller eldre	
	totalt	kvinner	totalt	kvinner	totalt	kvinner	totalt	kvinner	totalt	kvinner
Helsefag	1	0	16		5,5				1	
Totalt	1	0	16		5,5				1	

Med denne doktorgraden er eldste avtale avviklet, og av gjestående avtaler er ingen eldre enn fra 1999.

Gjennomstrømning i organisert doktorgradsutdanning, studenter finansiert over andre eksterne kilder hele 2008

Ingen registreringer for 2008.

2.9 Rapportering på kap. 28I post 01

Det har ikke vært noen saker til behandling i sekretariatet for politiattester i 2008. Tildelte midler er avsatt og vil bli benyttet i forbindelse med fremtidig behandling av saker.

Midlene til regnskapsføring for Universitets og høgskolerådet (UHR) er benyttet til drift av eget lønns- og personalsystemet for UHR samt lønnsmidler til medarbeider med ansvar for budsjett, regnskapsoppfølging og års avslutning for UHR.

2.10 Integrering og inkludering av personer med innvandrerbakgrunn

Alle avdelinger og enheter ved HiO er blitt bedt om å rapportere antall tilsatte (faste og midlertidige) som er ikke-vestlige innvandrere og norskfødte med ikke-vestlige innvandrere som foreldre per 1. januar 2009 (SSBs definisjon). Tilsattes bakgrunn er ikke kartlagt ved å innhente informasjon fra den enkelte tilsatte ved spørreundersøkelse eller på annen systematisk måte, men ut fra den antakelse og det kjennskap ledere og personalmedarbeidere har. Det innebærer at tallmaterialet er omtrentlig. Tilbakemeldingen viser at 4,9 % har en ikke-vestlig bakgrunn, med en fordeling på 46 % kvinner og 54 % menn.

I tildelingsbrevet for 2008 bes det om rapportering om antall "personer med to utenlandskfødte foreldre som har innvandret til Norge, eller som er født i Norge med to foreldre som er født i utlandet" (IMDIs definisjon). HiOs tall refererer til *ikke-vestlige* innvandrere, da det antas at denne gruppen er den som har størst vanskeligheter på det norske arbeidsmarkedet, i motsetning til for eksempel skandinaver. Andelen ansatte med innvandrerbakgrunn etter IMDIs definisjon vil dermed være større enn 4,9 %.

Det kan nevnes at en av avdelingene rapporterer at det i 2008 har vært engasjert en rekke personer med innvandrerbakgrunn som timelærere og i gjesteforeleseroppdrag. Disse gruppene er ikke inkludert i tallene ovenfor.

2.11 Oppfølging av IA-avtalen

Høgskolen i Oslo hadde som IA mål å redusere sykefraværet til 5 %. I 2008 var sykefraværet 4.7 %. Høgskolen har gjennom hele året informert om IA avtalen og reglene for oppfølging av sykmeldte. I tillegg har vi kompetanse til å gi bistand til ledere som har utfordrende sykefravær.

Høgskolen har gitt lederne informasjon og bistand om at arbeidsgiver skal, så langt det er mulig, iverksette nødvendige tiltak for at arbeidstaker skal kunne beholde eller få et passende arbeid.

Høgskolen i Oslo har en god seniorpolitikk. Vi tilbyr kurs i "forebyggende helsearbeide" for medarbeidere fra 55 år, Medarbeidersamtale med seniorfokus og seniorkurs med individuelle samtaler med pensjonsrådgiver. Videre har vi seniorstipend. Stipendet skal i hovedsak brukes til prosjektarbeid med sikte på spesiell kunnskap og kompetanse som seniormedarbeiderne innehar. Høgskolen har opprettet et seniorsenter med dataarbeidsplasser.

3. PLANER FOR 2009

3.1 Plan for virksomheten i 2009

Årsplanen for 2009 bygger på høgskolens strategiplan for perioden 2008-2011 og departementets fastsatte virksomhetsmål for høgskolene. Årsplanen omfatter prioriterte tiltak for 2009 og angir hvilke konkrete resultatmål som skal nås i løpet av 2009 i henhold til styrets prioriteringer og virksomhetsmål og resultatkrav fra departementet.

Årsplanen for 2009 har denne strukturen:

- Strategiske tiltak for 2009
- Plan for mål- og resultatstyring i 2009
 - Sektormål
 - Virksomhetsmål
 - Fastsetting av resultatmål for 2009 (med kvalitative og kvantitative styringsparametre)
 - Kritiske suksessfaktorer
 - Risikofaktorer
 - Tiltak for å redusere risiko
- Fastsetting av opptakstall og studentmåltall for høsten 2009

3.1.1 Strategiske tiltak for 2009

Strategiske tiltak under sektormål I

Flerkulturelt og internasjonalt studiemiljø

Høgskolens strategiske satsing på et flerkulturelt studiemiljø i kommende strategiperiode er basert på de store samfunnsmessige endringene vi er inne i. Høgskolens satsinger på utvikling innenfor dette feltet ved bl.a. etablering av et Senter for flerkulturelt og internasjonalt arbeid (SEFIA) og evaluering og omorganisering av virksomheten og senteret, har hatt som grunnlag at det skal skje en satsing på videre utvikling og forbedringer av innsatsen på dette feltet.

I strategiplanen heter det at HiO skal ha:

- studier som kvalifiserer til yrkesliv i et flerkulturelt og internasjonalt samfunn
- høy kvalitet på studiene, bedre gjennomføring og økt læringsutbytte
- systematisk og målrettet arbeid for å øke antall studenter og tilsatte med minoritetsbakgrunn
- studier som er tilrettelagt for å møte og ivareta større mangfold i studentgruppen

-
- et studiemiljø som spesielt vektlegger integrering av studenter med minoritetsbakgrunn og utvekslingsstudenter
 - styrket flerkulturell og internasjonal kompetanse og kompetanse i norsk og fremmedspråk blant tilsatte og studenter
 - flere kurs og studieprogram på engelsk både på bachelor- og masternivå
 - styrket samarbeid med studiesteder i andre land og økt utveksling av studenter og tilsatte

For å klarlegge mål og strategier for å utvikle det flerkulturelle studiemiljøet ved HiO ble det lagt opp til at dette feltet skulle prosjektorganiseres med forankring (eierskap) i rektoratet og operativ organisering i en planleggings-/styringsgruppe ledet av rektor og plassering av den daglige prosjektledelsen ved Pedagogisk utviklingscenter. Den første oppgaven var å utforme mål, strategier og nærmere utforming av prosjektet.

Prosjektet ble etablert som et helhetlig koordinert prosjekt med flere underprosjekter av både faglig og administrativ karakter. Underprosjektene omfatter arbeid knyttet til markedsføring, rekruttering av studenter og tilsatte, oppfølging av studenter med særskilte behov for å sikre god gjennomføringsgrad, trivsel og læringsutbytte og samarbeid med fylker, kommuner, bydeler, nærings- og kulturliv. Innad på HiO omfatter prosjektet kompetanseutvikling av personalet og profilering av allerede etablerte studietilbud på alle nivåer og utvikling av ny fagportefølje. Arbeidet med profilering av studier overfor søkere med minoritetsbakgrunn videreføres som en del av dette prosjektet. Dette profileringsarbeidet skjer i samarbeid med Nasjonalt senter for flerkulturell opplæring. Det er blitt lagt vekt på at prosjektet skal bygge på konkrete prosjekter ved hele HiO, der en tar utgangspunkt i pedagogisk utviklingsarbeid både i studier og i praksisfeltet, dvs. en vektlegging av U-en i FoU.

På samme måte som for FoU-området legges det til grunn at en andel av avdelingenes og sentrenes FoU-ressurser settes inn mot konkrete tiltak og prosjekter. I 2008 ble det satt av 5 mill. kroner årlig av fellesmidler til dette satsingsområdet. Dette beløpet videreføres i 2009. Denne bevilgningen skal dekke kostnader til en prosjektlederstilling og en stilling knyttet til rekrutteringsarbeid og forutsettes ellers brukt til å støtte ulike utviklingsprosjekter, kompetansebygging og andre tiltak som styringsgruppen avgjør bruken av.

Professor-II stilling, Wergelandssenteret

Wergelandssenteret er en stiftelse under Europarådet, lokalisert til HiO. Sentret tilbyr kurs og utdanning innen samfunnskunnskap, menneskerettigheter og flerkulturell forståelse. Det er opprettet en professor-II stilling til samarbeid med senteret, og det er satt av kr 180 000 til etablering av denne stillingen.

Studentundersøkelse

Det er for 2009 satt av kr 100 000 til diverse studie- og studentundersøkelser.

Ekstern evaluering av studier

Ordningen med å evaluere minst ett studietilbud hvert år videreføres. I praksis er to tilbud blitt evaluert hvert år de siste årene. Det er satt av kr 300 000 som i 2008. Tildelingen skal også dekke evt. særskilte kostnader til arbeidet med NOKUTs evalueringer av studietilbudene.

Felles oppfølgingstiltak, kvalitetsutvikling

Kvalitetssikring av praksisstudier er en stor utfordring. Det er også for 2009 avsatt midler til å arbeide med bedre utnytting av praksis som læringsarena. Midlene vil blant annet bli brukt til et årsengasjement for å arbeide med kvalitetsutvikling av praksis knyttet til studier som har rammeplaner. Videre vil det bli gitt midler til iverksetting av tiltak som følge av forhold som avdekkes i den årlige rapporten om høgskolens kvalitetsarbeid og utdanningskvalitet. Noe av midlene må også benyttes til drift og vedlikehold av den administrative prosedyrehåndboka. Andre aktuelle fellestiltak omfatter blant annet Studentparlamentets fadderordning og sosiale arrangement for internasjonale studenter, samt støtte til Uka, studentrevyen, Studentsamfunnet og Pakistansk studentsamfunn. I 2008 ble det satt av kr 800 000 til slike fellestiltak, beløpet blir videreført i 2009.

Internasjonalisering

Det blir utarbeidet en ny handlingsplan for Interkult som vil inneholde internasjonalisering og arbeid med flerkulturelt studiemiljø. Midlene til internasjonalisering vil bli disponert til avdelingsbaserte prosjekter og sentrale tiltak. De studentbaserte kostnadene øker med et stadig økende antall innkommende studenter f. eks til norskkurs. Det arbeides videre med å legge forholdene til rette for studier ved institusjoner i andre land, og det må også vurderes mer effektive tiltak for å få studentene ved HiO til å reise ut, for eksempel i form av kvalitetssikrede avtaler. Rammen til internasjonaliseringstiltak videreføres i 2009 på samme nivå som for 2008 med 2,2 mill. kroner.

Internasjonal sommerskole

I 2007 ble det satt av midler for planlegging av sommerskole. Det ble engasjert en prosjektleder til å planlegge et studieopplegg. Sommeren 2008 ble et prøveopplegg gjennomført. Prosjektlederen organiserte tilbudet sammen med studentassistenter. Rammen fra 2008 på kr 800 000 blir videreført i 2009.

Rekrutteringsarbeid

Det er nødvendig at HiO på linje med andre institusjoner deltar i ulike markedsføringstiltak, og rammen til rekrutteringsarbeid er liten i forhold til mange tilsvarende institusjoner. For å kunne følge med i utviklingen og for å opprettholde en engasjert og meget godt kvalifisert rekrutteringsgruppe framover, ble rammen til rekrutteringsarbeid økt til 2,5 mill. kroner i 2008. Rammen er videreført i 2009.

Studentassistenter til mottak av utenlandske studenter

Til studentassistenter blant annet i forbindelse med mottak av utenlandske studenter ble det for 2008 satt av kr 200 000. Dette er videreført for 2009.

Karrieresenter

Karrieresenteret startet våren 2006 som et prosjekt over 3 år i samarbeid med OAS. Innen 3 års drift er omme, skal det være gjennomført en evaluering av prosjektet og virksomheten, før det tas stilling til evt. videreføring og formen dette skal ha. Til studentassistenter og drift av karrieresenteret ble det satt av en ramme på kr 130 000 i 2008. Rammen er videreført i 2009.

Strategiske tiltak under sektormål 2

FoU-satsing

Høgskolens strategiske satsing på FoU i strategiperioden 2008-2011 er basert på en videreutvikling og styrking av en virksomhet som er godt i gang, men der det ligger klare utfordringer og forbedringer, særlig for å få bedre resultater av de investeringer som legges i FoU.

I strategiplanen heter det at HiO skal ha:

- styrket sammenheng mellom utdanning og FoU på alle nivåer
- større, integrerte FoU-miljøer og tydelig ledelse av FoU
- utvikling av flere doktorgradsprogrammer og videreutvikling av førstelektorprogrammet
- satsing på samfunnsrelatert FoU innen profesjonsstudier og flerkulturelle problemstillinger
- en samlet plan med tydelig faglig prioritering av FoU-områder, inkludert doktorgradsprogrammene
- resultatbasert tildeling av ressurser til FoU
- økt samarbeid med nasjonale og internasjonale aktører og deltakelse i internasjonale forskningsprogrammer
- økt ekstern finansiering av FoU
- aktiv og allsidig formidling av FoU-resultater til fag- og forskningsmiljøer og samfunnet for øvrig
- styrket innsats innenfor områdene innovasjon og regional utvikling

En ny FoU-strategi (2008-2011) og en tilhørende handlingsplan ble vedtatt høsten 2008. FoU-strategien setter konkrete mål og resultatindikatorer for de overordnede målene ovenfor.

Innenfor de vedtatte budsjetttrammene for avdelinger/sentra ligger en grunnressurs til FoU, som utgjør minimum 135 FOU-årsverk, fordelt på avdelinger og sentra slik:

Avd. EST	8 årsverk
Avd. HF	13 årsverk
Avd. IU	14,5 årsverk
Avd. JBI	10 årsverk
Avd. LUI	34,5 årsverk
Avd. SU	22 årsverk
Avd. SAM	19 årsverk
SPS	3 årsverk
PUS	2 årsverk
FoU-programmene + adm. sentralt	9 årsverk

Dette er vurdert som en minimumsressurs som er basert på rapportering de siste årene og vil danne et minimumsgrunnlag i 2009. Beregningene er basert på de faste ressursene knyttet til uf-stillinger og FoU-ledelse/administrasjon. Stipend og sentrale midler kommer i tillegg.

Som påpekt i FoU-strategien er utfordringen særlig å utvikle en *målrettet styring og ledelse* av de samlede FoU-ressursene, bl.a. gjennom incitamenten som virker i en ønsket retning – mot økt konsentrasjon av FoU-ressursene innenfor definerte satsingsområder, og mer samarbeid om FoU innenfor disse. Utvikling av en tydelig faglig profil, styrket FoU-samarbeid internt i HiO og med samarbeidspartener nasjonalt og internasjonalt er vesentlige og viktige forutsetninger for å lykkes.

Virkemidlene bør være slik at de støtter opp under disse utfordringene. All erfaring tilsier at økonomiske virkemidler har størst effekt. Slike virkemidler må brukes for å styrke samarbeidsrelasjoner og få etablert større forskningsprosjekter. Personalressursene til FoU bør konkretiseres i form av time-/månedsverk og settes inn sammen med strategimidler og stipendiatstillinger.

De sentrale strategimidlene og de tre forskningsprogrammene med deres programplaner og såkornmidler er viktige virkemidler. Gjennom utlysning og tildeling av slike midler, samt gjennom tildeling av FoU-tid lokalt, stimuleres det både til større prosjekter og til forprosjekter med sikte på å fremme søknader om ekstern finansiering. Om det ikke lykkes å få ekstern finansiering, vurderer en å gjennomføre prosjektet med interne ressurser. Således vil større prosjekter kunne gjennomføres ved at det avsettes stillingsressurser fra flere avdelinger (av avdelingene selv) og at det tildeles strategimidler og evt. stipendiatstillinger. Det må også gis rom for andre fagspesifikke FoU-prosjekter som enkeltforskere deltar i sammen med forskere fra andre institusjoner. Det er en målsetting å forankre flere slike prosjekter på HiO.

Det er utviklet en FoU-strategi for kommende planperiode der styret har fattet vedtak om faglig profil og tematiske satsingsområder. På grunnlag av dette vil en stor del av de samlede forskningsressursene innrettes mot disse satsingsområdene, spesielt de fellesressursene som settes av og ledige stipendiatstillinger.

FoU-strategien fastslår at en betydelig del av avdelingenes og sentrenes forskningsressurser skal settes inn mot prioriterte FoU-områder. Alle avdelinger må ha som ordning at FoU-ressurser tildeles på grunnlag av konkrete prosjektsøknader der kvalitet og relevans framheves. Sammenhengen mellom utdanningsoppgavene og FoU skal vektlegges. Avdelingenes bidrag i forhold til felles forskningsprogrammer, herunder de nye forskningsprogrammene, må konkretiseres og ressurser settes av i forhold til planer og forpliktelser som blir lagt for prosjektsamarbeid.

Rammen på 5 mill. kroner i felles strategimidler til FoU-satsing videreføres i 2009. Denne bevilgningen er forutsatt brukt til støtte til forskningsprosjekter, forprosjekter til nye forskningsprosjekter, midler til forberedelse av EU-søknader og til ulike andre tiltak. Denne bevilgningen vil sammen med fordeling av stipendiatstillinger være en viktig stimulans til å få gjennomført prosjekter og øke den eksterne finansieringen innenfor satsingsområdene.

For å beholde flere av de som er stipendiater ved høyskolen etter fullført doktorgrad, er det satt av midler til oppretting av post doc. stillinger. En slik satsing vil bygge kompetanse slik at fagmiljøene som følge av dette vil være bedre rustet til å konkurrere om eksterne midler. Denne typen såkornmidler vil gjelde all FoU-virksomhet ved HiO. En slik satsing vil også bidra til å skape større og mer stabile FoU-miljøer i avdelingene. Fordeling av midler og post.doc stillinger er lagt til FoU-utvalget etter forutgående behandling og tilråding fra administrasjonen.

Doktorgradsstipend

På det sentrale strategibudsjettet er det over tid satt av midler til doktorgradsstipend for interne søkere ved HiO. Den sentrale finansieringen dekker 50 % av en årslønn. Avdelingene som får tildelt disse stipendene, må dekke 25 % lønn + 25 % arbeidsplikt. Stipendsatsene for HiOs egenfinansierte doktorgradsstipend er på kr 250 000 i vikarmidler pr. år samt kr 20 000 i driftsmidler. Det er satt av 1,890 mill kroner for 2009. Dette vil dekke kostnadene for tidligere gitte tilsagn om doktorgradsstipend.

Ut over dette har HiO 37 rekrutteringsstipendiatstillinger (medregnet 4 nye i 2009) direkte tildelt fra departementet med bevilgning. Disse fordeles til avdelinger/sentre for 3-års perioder med 100 % lønnsdekning, mens avdelingen/senteret dekker det 4. året, normalt gjennom 25 % arbeidsplikt i fire år. Fordeling av ledige rekrutteringsstipendiatstillinger foretas av FoU-utvalget. Avdelingene har i en viss utstrekning også etablert stipendiatstillinger (med offentlig kunngjøring) av egne FoU-ressurser eller strategimidler.

Post.doc stipend

I stedet for å etablere nye doktorgradsstipend i 2009, etableres to post.doc stipend. Disse stipendene finansieres tilsvarende som doktorgradsstipendene over en periode på 2 - 4 år. Dette innebærer at det er avsatt kr 270 000 til to post.doc stipend fra høsten 2009.

Førstelektorstipend

Fra høsten 2009 er det til sammen 12 interne stipendiater på førstelektorprogrammet. I tillegg er det tatt opp 10 eksterne stipendiater med egen finansiering. De sentrale stipendsatsene for førstelektorstipend på kr 125 000 i vikarmidler pr. år samt kr 10 000 i driftsmidler. For 2009 er det satt av kr 2 025 000 til denne stipendordningen. Sammen med ubrukte midler fra 2008 vil dette dekke kostnadene for tidligere gitte tilsagn, samt gi rom for opptak av inntil 8 nye interne stipendiater fra høsten 2009.

Styrking av førstelektorprogrammet

Det er betydelig påtrykk fra andre høyskoler og universitet om deltakelse i programmet. Et økt antall deltakere medførte at det i 2007 ble besluttet å øke den faste bemanningen til drift av førstelektorprogrammet. En del av kostnadene ved eksterne deltakere blir dekket ved kursavgifter. I rammen for 2008 ble lagt inn kr 700 000 for å dekke en andel av de økte driftskostnadene mens resten av kostnadene forutsettes dekket med deltakeravgifter. For 2009 blir denne rammen overført til ordinær drift og lagt inn i rammen til PUS.

Utvikling av nye ph.d.-programmer

I 2008 ble det satt av en ramme på kr 200 000 til utvikling av nye doktorgradsprogrammer. I styremøte 23. oktober 2008 vedtok styret at det skal arbeides med utvikling av nye ph.d.-programmer innen bibliotek- og informasjonsvitenskap, helse, omsorg og velferd, sosialt arbeid og sosialpolitikk og utdanningsvitenskap. Det er satt av 1 mill. kroner til opprettelse av 4 professorstillinger i 2009. Forslag om opprettelser av slike professorstillinger vil bli lagt fram for styret når avdelingstilknytning og fagområde for stillingene er avklart.

Forskningsmidler til SPS og PUS

Av insentivdelen av FoU-komponenten ble det for 2008 avsatt kr 885 000 til forskningsmidler som fordeles til forskningsprogrammene og SPS og PUS etter søknad. I 2009 vil tildelingen til forskningsprogrammene bli lagt som eget strategitiltak. Midlene til forskningsprogrammene er derfor trukket ut av denne rammen og det blir satt av kr 385 000 som tildeles SPS og PUS etter søknad.

Forskningsmidler, programmer

I 2008 ble forskningsprogrammene tildelt midler både via avsatte midler til felles FoU-satsing og midler til forskningsprogrammene, SPS og PUS. I 2009 er midlene til forskningsprogrammene trukket ut og avsatt som eget tiltak. Det er avsatt 1,8 mill kroner til forskningsprogrammene i 2009. Bevilgingen forutsettes brukt til oppfølging av programplanene for de tre forskningsprogrammene.

Oppfølging av StudData

Database for studier av rekruttering og kvalifisering til profesjonell yrkesutøving (StudData) er et samarbeidsprosjekt mellom høyskoler i Norge. StudData er en database som skal gi grunnlag for panel- og forløpsstudier, og står sentralt i arbeidet med å utvikle profesjonsstudier til et flerfaglig forskningsfelt. Det er avsatt kr 420 000 til dette i 2009.

Støtte til utenlandsopphold

Budsjettposten dekker reise og oppholdsutgifter i forbindelse med forskningsopphold ved universitet eller forskningsinstitusjon i utlandet. Tiltaket er et bidrag til å stimulere til økt internasjonal forskningserfaring og til å styrke fagmiljøenes involvering i internasjonale forskernettverk.

Ordningen omfatter fra og med 2007 to typer stipend: Postdoktor utenlandsstipend på inntil kr 100 000 og stipend for doktorgradsstipendiater på inntil kr 50 000. Det er fastsatt retningslinjer for de to stipendtypene. Den samlede økonomiske rammen på kr 500 000 er videreført i 2009.

Internasjonalisering av FoU

I handlingsplanen for FoU som er utarbeidet, satses det på å øke antall søknader til EUs 7. rammeprogram for forskning. For å lykkes med slike søknader vil det være hensiktsmessig å bruke midler til utvikling av formaliserte nettverk og kompetanse og til konsulentbistand til utarbeidelse av søknader. Det er satt av kr 300 000 til disse tiltakene.

Samarbeid med forskningsinstitutter i Oslo-regionen

Høgskolen bør utrede muligheten for et mer forpliktende og langsiktig samarbeid med relevante forskningsinstitutter i Oslo-regionen. Høgskolens faglige profil vil være styrende ved valg av potensielle samarbeidspartnere. Utgangspunktet er at forskningsinstituttene og høgskolen har ulike primæroppgaver, men samtidig klare fellesinteresser. Formålet skal være å avklare om det finnes konkrete virkemidler som kan bidra til gjensidig kompetanseutvikling og forskningssamarbeid.

HiO har fra 2005 hatt fullmakt til å forvalte Arbeidsforskningsinstituttet AFI. I avtalen mellom de tre samarbeidende høgskolene i denne forbindelse er det fastsatt at høgskolene skal sette inn ressurser i samarbeidsprosjekter med AFI i årene fremover. Forskere som deltar fra høgskolene i slike prosjekter, skal rapportere produksjon innen sin høgskole.

Strategiske tiltak under sektormål 3

Formidling

Midler er satt av til høgskolens eierandel av forskning.no og til drift av FoU-rapporterings-systemet FRIDA. Midlene skal også dekke driftsutgifter ved HiOs deltakelse i det årlige forskningstorget i Oslo sentrum. Det er lagt inn en økning på kr 100 000 som høgskolens bidrag i et fellesprosjekt for Universitetsalliansen til å dekke utgifter til en administrativ stilling på Høgskolen i Akershus til planlegging og prosjektkoordinering av forskningstorget i Oslo sentrum.

Det er fra og med 2006 også satt av en pott på kr 200 000 for å stimulere til målrettet og allmennrettet forskningsformidling.

Tiltak for å styrke ferdigheter i forbindelse med publisering bør iverksettes. HiOs FoU nettsider bør rettes mer mot eksterne brukere. Satsningsområdene må tydeliggjøres og det må være enklere for brukere og allmennheten å finne frem til forskningsresultater, forskningsgrupper og kompetanse hos forsker- og undervisningspersonalet.

Totalt er det satt av kr 800 000 til formidling i 2009.

Innovasjon og regional utvikling

Arbeidet med innovasjon og nyutvikling er i sterk vekst. Området er strategisk viktig, og det arbeides med å knytte flere nye samarbeidsrelasjoner. Det er nødvendig å utarbeide en samlet strategi på dette området. Som ledd i dette arbeidet må det satses på å videreutvikle avdelingenes kompetanse om immaterielle rettigheter og evne til kommersialisering av forskning. Arbeidet med å øke antall kommersialiserbare ideer blant ansatte og studenter må fortsette, blant annet gjennom ide-utviklingsseminarer og forretningsplankonkurranser. HiO vil delta i FORNY-programmet i samarbeid med Forskningsparken.

Midlene vil gå til støtte til drift av preinkubator for studenter og støtte til studentforeningen StartHiO sine aktiviteter innenfor entreprenørskap, samt støtte til ulike innovasjonsaktiviteter. Rammen til innovasjonsarbeid er videreført på samme nivå som 2008. Det er satt av kr 600 000 i 2009.

Det må utvikles en politikk for hvordan HiO skal benytte sin lovfestede rett til næringsmessig utnyttelse av forskningsresultater (IPR-policy) for høgskolens investeringer i selskaper og patenter som springer ut av høgskolens forskning. System for forvaltning av slike investeringer må også utarbeides. Til dette er kr 100 000 satt av.

Samlet blir det satt av kr 700 000 til innovasjon og regional utvikling i 2009.

Strategiske tiltak under sektormål 4

Arbeidsmiljø og personalpolitikk

Det ble satt av til sammen 1,3 mill kroner til arbeidsmiljø og personalpolitikk i 2008. Midlene dekker arbeidsmiljøtiltak, jf handlingsplaner for oppfølging av arbeidsmiljøundersøkelsen, samt lønnsmidler til oppfølging av IA-avtalen, spesielt opplegg for rehabilitering etter langtidsfravær. Rammen for arbeidsmiljø og personalpolitikk er videreført i 2009 med 1,3 mill. kroner.

Ekstern evaluering av administrasjonen

Det har skjedd betydelige endringer knyttet til administrasjonen ved HiO, samtidig som det har skjedd betydelige endringer i stillingsstruktur og kvalifikasjonskrav til stillinger i administrasjonen siden den eksterne evalueringen for 10 år siden. Det ble derfor i 2007 besluttet å gjennomføre en ny ekstern evaluering av administrasjonen ved HiO. Det skal foretas en vurdering av om administrasjonen er innrettet slik den bør være for å håndtere

utfordringene ved HiO i kommende år. En arbeidsgruppe med representanter fra 5 høyskoler/universiteter har laget en utredning om administrasjonen. I 2007 ble det satt av kr 250 000 til formålet, og for 2008 ble det satt av ytterligere kr 150 000 til gjennomføring av en slik evaluering. Det er ikke behov for å sette av ytterligere midler til dette tiltaket i 2009.

Kulturtiltak

Rammen til kulturtiltak blir videreført med kr 300 000 for 2009.

Lederutvikling

Arbeidet med lederutvikling skal videreføres, og det skal utvikles lederutviklingstiltak i tråd med strategiplanen. Sentrale temaer vil være FoU-ledelse og Miljøledelse. Studielederne vil fortsatt være en viktig målgruppe, og det vil spesielt fokuseres på deres rolle som personalledere. Tilbud til de nytilsatte lederne som ikke har vært igjennom lederutviklingsprogrammet (ca. 15 personer), ble sluttført i 2008. Rammen for 2009 er redusert til kr 200 000.

Seniorstipend

Det har vært meget stor interesse for å søke seniorstipend. Satsene for seniorstipend er på kr 20 000 pr måned. Bevilgningen for 2008 på kr 2 860 000 blir videreført for 2009.

Stipend høyskolelærere

Ordningen med støtte i avslutningsfasen for høyskolelærere som tar hovedfag/mastergrad, blir videreført. Det ble satt av kr 200 000 til dette formålet i 2008. Det er anslått at behovet i 2009 vil ligge på samme nivå. Midlene dekker kostnadene for stipend til de som vil være støtteberettiget etter denne stipendordningen.

Støtteordning for rekruttering av kvinner til professor II-stillinger

Rekrutteringen av kvinner til professor II-stillinger er svak og kjønnsfordelingen innenfor denne stillingskategorien er svært skjev. Det har vært fokusert på dette de seinere årene, men situasjonen er fortsatt ikke tilfredsstillende. For å stimulere til økt innsats for å rekruttere kvinner til disse stillingene er det etablert en støtteordning ved at halvparten av lønnskostnadene ved rekruttering av kvinnelig professor II dekkes ved sentral tildeling. De årlige lønnskostnadene for professor II-stillinger vil ligge på om lag kr 180 000 i 2009, og det årlige tilskuddet er satt til kr 90 000 ved rekruttering av kvinner til professor II-stillinger. Tilskuddet gis fra tilsetningstidspunktet og gjelder for hele tilsetningsperioden, normalt i 3 år. Det satt av kr 200 000 til videreføring av denne ordningen i 2009.

Stipend, reiser, tidligere ledere

Sentralt avsatte midler til dette skal dekke studiepermisjoner for rektor, prorektor og tidligere tilsatte ledere. I tillegg skal det settes av midler til reisestøtte for tidligere dekaner i forbindelse med deres studiepermisjoner. For 2009 påløper spesielt kostnader til studiepermisjon for det tidligere rektoratet. Rammen på kr 400 000 til slike tiltak er videreført i 2009.

Oversikt over strategiltak for 2009

Felles strategiske tiltak 2009	Ramme 2008	Overføres til ord.drift	Nye tiltak	Ramme 2009
Utvikling av flerkulturelt studiemiljø	5 000			5 000
Professor II stilling				
Wergelandssenteret			180	180
Studentundersøkelse	100			100
Ekstern evaluering av studier	300			300
Felles oppfølgingstiltak, kvalitetsutv.	800			800
Internasjonalisering (fellestiltak, utvikl.)	2 200			2 200
Internasjonal sommerskole	800			800
Rekrutteringsarbeid	2 500			2 500
Stud.ass. til mottak av utenl. studenter	200			200
Studentass. til karrieresenter	130			130
Totalt 1: Utdanning og internasj. samarbeid	12 030	0	180	12 210
Utvikling felles FoU-prosjekter	5 460		-460	5 000
Doktorgradsstipend	2 025		135	2 160
Førstelektorstipend	1 865		160	2 025
Styrking førstelektorprogram	700	700		0
Etablering nye dr.gradsprogram, 4 professorstillinger	0		1 000	1 000
Forskningsmidler, sentre	885		-500	385
Forskningsmidler, programmer			1 800	1 800
Oppfølging av StudData	420			420
Støtte til utenlandsopphold	500			500
Internasjonalisering av FoU			300	300
Totalt 2: FoU og forskerutdanning	11 855	700	2 435	13 590
Formidling	600		200	800
Innovasjon og regionalutvikling	600		100	700
Totalt 3: Formidling og innovasjon	1 200	0	300	1 500
Arbeidsmiljø- og personaltiltak	1 300			1 300
Evaluering av administrasjonen	150		-150	0
Kulturtiltak	300			300
Lederutvikling	500		-300	200
Seniorstipend	2 860			2 860
Stipend, høyskolelærere	200			200
Rekruttering av kvinner til prof- II	200			200
Stipend, reiser, tidligere ledere	400			400
Totalt 4: Pers.politikk og økonomiforvaltning	5 910	0	-450	5 460
Totalt	30 995	700	2 465	32 760

3.1.2 Plan for mål og resultatstyring for 2009

Målstrukturen som departementet har fastsatt for høyskolene, skal kompletteres med høyskolens egne virksomhetsmål som gjenspeiler HiOs egenart og egne strategiske prioriteringer.

Alle virksomhetsmål fastsatt av departementet er formulert som "Høyskolene skal ...", mens virksomhetsmål fastsatt av styret er formulert som "HiO skal"

Nye styringsparametre for 2009 er merket med "**Ny**".

Sektormål I

Høyskolene skal tilby utdanning av høy internasjonal kvalitet som er basert på det fremste innen forskning, faglig og kunstnerlig utviklingsarbeid og erfaringskunnskap.

Kvalitative styringsparametere:

- Redegjøre for avdelingene/sentrets strategi for utvikling av fagporteføljen og faglig profil, herunder vise avveiningene som gjøres når det gjelder bredde versus dybde, hensynet til små og utsatte fag, relevans etc.
- Vurdere kvalitetssikringssystemene, herunder hvordan systemene blir forankret i fagmiljøene, samt redegjøre for hvordan systemene skal utvikles videre.
- Redegjøre for hvordan kvalitetssikringssystemene blir brukt strategisk i arbeidet med å øke kvaliteten i utdanningen, samt hvordan NOKUTs avsluttede evalueringer, revideringer og akkrediteringer blir fulgt opp.
- Redegjøre for strategi for arbeidet med internasjonalisering, og vise hvordan dette bidrar til utvikling av den faglige virksomheten.
- Redegjøre for utviklingen av bindende samarbeid med institusjoner i spesialist- og primærhelsetjenesten der studenter har praksis, også innbefattet kvalitetssikringen av studentenes praksis.
- Redegjøre for institusjonens oppfølging av (NOKUTs) evaluering av allmennlærerutdanning. Gjelder avdeling LUI.
- Redegjøre for institusjonens oppfølging av NOKUTs evaluering av ingeniørutdanningen. Gjelder avdeling IU.

Kvalitative styringsparametere fastsatt av HiO:

- Tilbakemelding fra praksis- og yrkesfelt, vise til rapport om utdanningskvalitet.

- Rapportering om frafall

Virksomhetsmål 1.1

Høgskolene skal utdanne kandidater med høy kompetanse med relevans for samfunnets behov.

Fastsetting av resultatmål for 2009:

Styringsparameter	Resultat				Resultatmål 2009
	2005	2006	2007	2008	
Antall primærsøkere per studie plass	3,5	3,5	3,3	3,3	4,0
Ny: Studietilbud i samarbeid med andre institusjoner			NY 2009	13	15
Ny: Antall uteksaminerte kandidater på bachelornivå	2 142	2 174	2 266	2 157	2 300

Kritiske suksessfaktorer

Faktorer som er kritiske for måloppnåelsen:

- Rekruttere gode og motiverte studenter
- Høy kompetanse i uf-personalet
- Attraktive studietilbud for studenter og arbeidslivet

Risikofaktorer

Utfordringer eller usikkerheter som kan påvirke oppnåelsen av virksomhetsmålet negativt:

- Lav inntakskvalitet
- Mangel på l. stillingskompetanse på enkelte fagområder
- Lite attraktive studietilbud
- Fag- og studieplaner endres ikke som følge av endringer i samfunns- og næringsliv

Tiltak for å redusere risiko og sikre måloppnåelse:

- Ekstern evaluering av studier og sentra
- Rekrutteringsarbeid og markedsføring
- God kontakt med samfunns- og næringsliv
- Utvikling av nye studietilbud og videreutvikling av nåværende
- Kvalitetssikring av praksisstudier
- Karrieresenter

Virksomhetsmål 1.2

Høgskolene skal tilby et godt læringsmiljø med undervisnings- og vurderingsformer som sikrer faglig innhold, læringsutbytte og god gjennomstrømning.

Fastsetting av resultatmål for 2009:

Styringsparameter	Resultat				Resultatmål 2009
	2005	2006	2007	2008	
Nye studiepoeng per egenfinansiert student	49,0	45,8	47,6	46,4	48,5
Studenter per uf-stilling	17,1	16,6	16,8	16,7	18,0
Antall oppslag og nedlastinger fra internasjonale databaser	148 617	204 706	223 897	272 120	400 000

Kritiske suksessfaktorer

Faktorer som er kritiske for måloppnåelsen:

- God undervisning og veiledning til studentene
- God kvalitet på studienes faglige innhold
- God organisering av studiene
- Samsvar mellom læringsmål og vurderingsformer

Risikofaktorer

Utfordringer eller usikkerheter som kan påvirke oppnåelsen av delmålet negativt:

- Manglende samsvar mellom studentens forventinger og studienes innhold
- Mangelfull kvalitet på studienes faglige innhold
- For lavt opptak i forhold til frafall etter 1. semester

Tiltak for å redusere risiko og sikre måloppnåelse:

- Oppfølging av utdanningskvalitetsrapporten
- Styrking av tjenester ved Læringssenteret
- Studentundersøkelser
- Videreutvikle felles veilednings- og servisetilbud
- Utvikle mer enhetlig intern og ekstern informasjon om HiOs studier
- Fastsette nedre grense for antall studiepoeng pr eksamensgivende emne
- Tiltaket "Stødige studieløp" for å bidra til bedre studiegjennomførin

Virksomhetsmål I.3

Høgskolene skal ha et utstrakt internasjonalt utdanningssamarbeid av høy kvalitet, som bidrar til økt utdanningskvalitet.

Fastsetting av resultatmål for 2009:

Styringsparameter	Resultat				Resultatmål 2009
	2005	2006	2007	2008	
Antall utvekslingsstudenter(ut/innreisende)	380	390	406	484	420
Antall fremmedspråklige utdanningstilbud	29	34	48	40	48
Ny: Studietilbud i samarbeid med utenlandske institusjoner (Joint Degree)			NY 2009	2	3

Kritiske suksessfaktorer

Faktorer som er kritiske for måloppnåelsen:

- Internasjonalt samarbeid om studietilbud /fellesgrader(joint degree)
- Studiene må være tilrettelagt for utveksling
- Relevante institusjonsavtaler som utnyttes godt
- Deltakelse i internasjonale nettverk
- Internasjonal dimensjon i studietilbudene
- Boliger til internasjonale studenter

Risikofaktorer

Utfordringer eller usikkerheter som kan påvirke oppnåelsen av delmålet negativt:

- For lite internasjonalt samarbeid om studietilbud (joint degree)
- Studiene er for dårlig tilrettelagt for utveksling
- Fagmiljøer mangler internasjonalt nettverk
- Manglende internasjonal dimensjon i studietilbudene
- For dårlig standard på studentboligene til internasjonale studenter

Tiltak for å redusere risiko og sikre måloppnåelse:

- Internasjonaliseringstiltak (samarbeidstiltak, kompetanseheving, etablering av nye tilbud/tilrettelegging av eksisterende tilbud)
- Studentassistenter til mottak av utenlandske studenter
- Internasjonal sommerskole
- Tilrettelegging av fag- og studieplaner slik at studentene kan reise ut minimum 3 måneder
- Inngå avtaler med utdanningsinstitusjoner i utlandet
- Sikre internasjonale studenter prioritet til studentboligene

Virksomhetsmål I.4

HiO skal ha et tydelig flerkulturelt og internasjonalt studiemiljø der tilrettelegging for studenter og ansatte med minoritetsbakgrunn vektlegges.

Fastsetting av resultatmål for 2009:

Styringsparameter	Resultat				Resultatmål 2009
	2005	2006	2007	2008	
Antall registrert studenter med minoritetsbakgrunn		1 200	1 251	1 106	1 450
Antall nytilsatte med minoritetsbakgrunn	9	17	17	14	23

Kritiske suksessfaktorer

Faktorer som er kritiske for måloppnåelsen:

- Inkluderende læringsmiljø
- Tilsatte og studenter som rollemodeller
- Studier som er tilrettelagt for å møte og ivareta mangfold i studentgruppen

Risikofaktorer

De viktigste hindrene (risikoene) som truer måloppnåelsen er:

- Ekskluderingsmekanismer i læringsmiljøene
- Få tilsatte med minoritetsbakgrunn
- Svak flerkulturell kompetanse i personalet

Tiltak for å redusere risiko og sikre måloppnåelse:

- Rekrutteringspolitikk ved ansettelse
- Arbeid med rekruttering av studenter med minoritetsbakgrunn
- Flerkulturell og internasjonal kompetanse
- Språkpolitikk (språkkompetanse)
- Samarbeid med studentene om tiltak i studentmiljøene
- Prosjektet Interkult etablert for å utvikle det flerkulturelle studiemiljøet

Sektormål 2

Høgskolene skal oppnå resultater av høy internasjonal kvalitet i forskning og i faglig- og kunstnerlig utviklingsarbeid.

Kvalitative styringsparametere:

- Gi en analyse av høyskolens arbeid for å styrke profesjonsrettet forskning og nyskappingsarbeidet i regionen.

- Vurderinger av tiltak for å øke gjennomstrømmingen i forskerutdanningen og status for rekruttering på ulikefagområder
- Vurderinger av hvordan institusjoner bedrer samarbeidet med nasjonal og internasjonal utdannings- og forskningsvirksomhet.

Kvalitative styringsparametere fastsatt av HiO:

- Rapportering om framdrift i utviklingen av nye doktorgradsprogrammer.
- Gi en beskrivelse av aktiviteten vedrørende søknader av eksterne FoU-midler (initiering, antall, finansieringskilde og resultat), og eksternfinansierte prosjekter hvor HiO er prosjektleder.
- Gi en oversikt over antall dr.gradsstipendiater og faglig tilsatte som har hatt forskningsopphold ved utenlandsk institusjon (min. to uker) og antall utenlandske gjesteforskere ved avdelingen (min. to uker), med navn på land og institusjon.

Virksomhetsmål 2.1

De statlige høyskolene skal medvirke til profesjonsrettet forskning, utviklingsarbeid, kompetanseutvikling og nyskapende virksomhet i regionene.

Fastsetting av resultatmål for 2009:

Styringsparameter	Resultat				Resultatmål 2009
	2005	2006	2007	2008	
Publikasjonspoeng per uf-stilling	0,32	0,24	0,31	0,43	0,40
NFR-tildeling per uf-stilling	69'	53'	82'	75'	75'
EU-tildeling per uf-stilling	4'	7'	1'	0	8'
NY: Andre eksterne FoU inntekter *)				NY 2009	
NY: Andel uf-årsverk avsatt til FoU				NY 2009	0,25
Utvexling av ansatte via programavtaler	232	228	261	243	270

*) Ny styringsparameter som er svært ønskelig innføre, men som det per i dag problematisk å fremskaffe data på|

Kritiske suksessfaktorer

Faktorer som er kritiske for måloppnåelsen:

- God ledelse av FoU
- Tydelig faglig profil og klare satsingsområder

- Relevant kompetanse for regionene
- Ekstern finansiering
- Høy kvalitet på vitenskapelig arbeid
- Høyt omfang av vitenskapelig publisering
- Deltakelse i internasjonalt forskningssamarbeid

Risikofaktorer

De viktigste hindrene (risikoene) som truer måloppnåelsen er:

- Mangel på relevant forskningskompetanse
- Sviktende ekstern finansiering
- For lav kvalitet på vitenskapelig arbeid
- For lite vitenskapelig publisering

Tiltak for å redusere risiko og sikre måloppnåelse:

- Sentral organisering av forskningsressurser
- Tildeling av FoU-tid etter søknad, kvalitetssikring
- Støtte til utenlandsopphold
- Forskningsmidler til forskningsprogrammene, SPS og PUS
- Samarbeid med forskningsinstitutter i Oslo-regionen
- Oppfølging av StudData
- Stimulere FoU mot HiOs satsningsområder

Virksomhetsmål 2.2

Høyskoler med forskerutdanning skal gjennom nasjonalt og internasjonalt samarbeid tilby forskerutdanning av høy kvalitet, som er innrettet og dimensjonert for å ivareta behovene i sektoren og i samfunnet for øvrig.

Fastsetting av resultatmål for 2009:

Styringsparameter	Resultat				Resultatmål 2009
	2005	2006	2007	2008	
Antall uteksaminerte doktorgradskand pr uf-stilling	0	0	0	0,004	0,004
Ny: Andel disputerte doktorgradskand fem år etter opptak på doktorgradsprogram	-	-	-	NY 2009	-
Ny: Andel opprykk til førstelektor seks år etter opptak på førstelektorprogram	-	-	-	NY 2009	0,75
Gjennomstrømning, gjennomsnittlig netto årsverk *)	8,1	6,0	7,6	7,4	4,5

*) Rapporterte data for 2005-2007 er gjennomsnittlig brutto årsverk

Kritiske suksessfaktorer

Faktorer som er kritiske for måloppnåelsen:

- Godt fagmiljø
- Rask tilsetting i stipendiatstillinger
- God veiledning av stipendiatene

Risikofaktorer

De viktigste hindrene (risikoene) som truer måloppnåelsen er:

- Små og sårbare fagmiljøer
- Svikt i rekruttering til stipendiatstillinger
- Krysspress forskning/undervisning for stipendiatene

Tiltak for å redusere risiko og sikre måloppnåelse:

- Doktorgradsstipend
- Førstelektorstipend
- Styrking av driften av førstelektorprogrammet
- Interne rekrutteringsstipend
- Samarbeid med forskningsinstitusjoner

Virksomhetsmål 2.3

HiO skal ha god sammenheng mellom utdanning og FoU-virksomhet slik at kvaliteten på bachelorstudiene heves. Studiekapasiteten på masternivå skal økes og det skal satses på etablering av flere doktorgradsprogrammer.

Fastsetting av resultatmål for 2009:

Styringsparameter	Resultat				Resultatmål 2009
	2005	2006	2007	2008	
Antall uteksaminerte mastergradskandidater	42	42	81	105	60

Kritiske suksessfaktorer

Faktorer som er kritiske for måloppnåelsen:

- Bruk av forskerkompetanse i bachelorstudiene
- Rekruttering av egne masterkandidater til nye doktorgradsprogrammer

Risikofaktorer

De viktigste hindrene (risikoene) som truer måloppnåelsen er:

- Forskerkompetansen kommer ikke bachelorstudentene til gode
- For dårlig gjennomføring av studiene på masternivå
- For få/lite attraktive studietilbud på master- og doktorgradsnivå

Tiltak for å redusere risiko og sikre måloppnåelse:

- Bemanningsplaner som sørger for at bachelorstudentene også møter forskere
- Kartlegging av årsaker til lav gjennomføring på masternivå og iverksetting av tiltak for å øke gjennomføringen
- Planlegging av mastersatsing for HiO som helhet, flere studieplasser og/eller nye masterstudier
- Planlegging av nye doktorgradsprogrammer

Sektormål 3

Høgskolene skal medvirke til å spre og formidle resultater fra forskning og faglig og kunstnerlig utviklingsarbeid, og medvirke til innovasjon og verdiskapning basert på disse resultatene. Høgskolene skal også legge til rette for at tilsatte og studenter kan delta i samfunnsdebatten.

Kvalitative styringsparametere:

- Redegjøre for arbeidet for at innovasjon blir en del av virksomheten ved institusjonen.
- Vurdering av hvordan institusjonen legger til rette for god tilgjengelighet av forskningsresultater og annen faglig aktivitet for allmennhet og samfunn.
- Redegjøre for arbeidet med å øke de eksternt finansierte inntektene.

Kvalitative styringsparametere fastsatt av HiO:

- Gi en oversikt over studentdeltakelse i forskningsprosjekter, nyetableringer fra studenter og nyutdannede, samt studenter som deltar i forretningsplankonkurranser.
- Gi en oversikt over type samarbeidsavtaler med andre forskningsinstitusjoner, nasjonale og internasjonale, som omfatter FoU.

Virksomhetsmål 3.1

Høgskolene skal gjennom formidling og deltagelser i offentlig debatt tilføre samfunnet resultatene fra FoU-virksomheten

Fastsetting av resultatmål for 2009:

Styringsparameter	Resultat				Resultatmål 2009
	2005	2006	2007	2008	
Formidlingspoeng	5 713	6 712	8 762	8 962	8 900

Kritiske suksessfaktorer

Faktorer som er kritiske for måloppnåelsen:

- HiOs forskningskompetanse er godt kjent og etterspurt
- Ansattes formidlingsbidrag har høy relevans i forhold til aktuelle samfunnsutfordringer
- Formidlingen holder høy kvalitet
- Stort omfang av ulike former for formidling

Risikofaktorer

De viktigste hindrene (risikoene) som truer måloppnåelsen er:

- For lite formidling på områder som er aktuelle i offentlig debatt
- For lav kvalitet og omfang på formidling
- For svake incentiver til å vektlegge formidlingsaktiviteter

Tiltak for å redusere risiko og sikre måloppnåelse:

- Støtte til målrettet og allmennrettet forskningsformidling
- Formidlingsseminar med vekt på journalistiske og språklige momenter
- Stimuleringsmidler

Virksomhetsmål 3.2

Høgskolene skal medvirke til samfunns- og næringsutvikling gjennom innovasjon og verdiskaping.

Fastsetting av resultatmål for 2009:

Styringsparameter	Resultat				Resultatmål 2009
	2005	2006	2007	2008	
Omfang av eksternt finansiert virksomhet	47 793'	54 715'	50 297'	87 439'	65 000'
Mottatte forretningsideer	0	4	2	2	5
Nyopprettede selskaper	0	0	0	1	1

Kritiske suksessfaktorer

Faktorer som er kritiske for måloppnåelsen:

- Relevante kontakter i samfunns- og næringsliv
- Fokus på omverden i FoU og kompetanseutvikling
- Anvendelse av studenter i utviklingsarbeid på deres profesjonsfelt
- Opptreden som en profesjonell aktør

Risikofaktorer

De viktigste hindrene (risikoene) som truer måloppnåelsen er:

- For lite fokus på omverden i FoU og kompetanseutvikling

- Studentene anvendes for lite i utviklingsarbeid på sine profesjonsfelt

Tiltak for å redusere risiko og sikre måloppnåelse:

- Lokalt og regionalt samarbeid
- Innovasjons- og nyutviklingsaktiviteter
- Kompetanseutvikling innenfor entreprenørskap og innovasjon
- Utvikle politikk for å ivareta HiOs interesser innenfor immaterielle rettigheter
- Støtte til preinkubator og StartHiO

Sektormål 4

Høgskolene skal organisere og drive sin virksomhet på en slik måte at samfunnsoppdraget blir best mulig ivaretatt innenfor rammen av disponible ressurser.

Kvalitative styringsparametere:

- e) Vurdere hvordan strategiske valg i økonomisk prioritering og rekruttering underbygger faglige ambisjoner inne forskning og utdanning.
- f) Vurdere hvordan administrasjon og organisasjon er tilpasset strategiske faglige prioriteringer.
- g) Redegjøre for styreforankring av viktige strategiske og operative beslutninger.
- h) Vurder avdelingen/sentra oppfølging av gjeldende regelverk for anskaffelser og forvaltning av bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet.
- i) Vurdere avdelingen/sentra oppfølging av intern kontroll, ref. reglement for økonomistyring i staten § 14 – relatert både til systemer og kvalitetssikringsrutiner.

Virksomhetsmål 4.1

Høgskolen skal sikre en god og effektiv forvaltning av ressursene.

Fastsetting av resultatmål for 2009:

Styringsparameter	Resultat				Resultatmål 2009
	2005	2006	2007	2008	
Ny: Driftsutgifter per avlagte 60-studiepoengsenhet	106 493	115 583	122 468	131 422	NY 2009
Ny: Driftsutgifter per publikasjonspoeng	4 789'	6 417'	5 233'	3 830'	NY 2009
Ny: Forholdet mellom vitenskaplige og administrative ansatte	2	2	2	2	NY 2009

Kritiske suksessfaktorer

Faktorer som er kritiske for måloppnåelsen:

- Kostnadseffektiv forvaltning av ressursene
- Velfungerende økonomisystemer
- Klar ansvarsfordeling og organisering av arbeidsoppgaver

Risikofaktorer

Utfordringer eller usikkerheter som kan påvirke oppnåelsen av delmålet negativt:

- For mange studietilbud med få studenter
- Uklarhet i ansvarsfordeling og organisering av arbeidsoppgaver

Tiltak for å redusere risiko og sikre måloppnåelse:

- Forbedring og videreutvikling av økonomistyringsverktøy
- Avklaring av rutiner og oppgavefordeling

Virksomhetsmål 4.2

Høgskolene skal gjennom sin personalpolitikk medvirke til et høyt kompetansenivå, et godt arbeidsmiljø og et mindre kjønnsdelt arbeidsliv.

Fastsetting av resultatmål for 2009:

Styringsparameter	Resultat				Resultatmål 2009
	2005	2006	2007	2008	
Andel førstestillinger av totalt antall uf-stillinger *)	0,32	0,34	0,34	0,38	0,37
Andel kvinner, totalt	0,65	0,66	0,67	0,66	0,66
Andel kvinner professor II	0,20	0,10	0,10	0,28	0,20

*) Tidligere styringsparameter under virksomhetsmål 4.1

Kritiske suksessfaktorer

Faktorer som er kritiske for måloppnåelsen:

- Strategisk kompetanseutvikling
- Profesjonelt tilsettingsarbeid
- HiOs samhandlingsverdier tas på alvor
- Oppfølging av tilsettingsprosess og lønnsutvikling med hensyn til kjønn
- Velfungerende systemrevisjon

Risikofaktorer

De viktigste hindrene (risikoene) som truer måloppnåelsen er:

- Mangelfull analyse og planlegging av kompetansebehov
- Skjev lønnsutvikling med hensyn til kjønn

Tiltak for å redusere risiko og sikre måloppnåelse:

- Lederutvikling, lederopplæring
- Arbeidsmiljø og personalpolitikk
- Kulturtiltak
- Oppfølging av strategi for likestillingsarbeidet
- Rekruttering av kvinner til professor-II-stillinger
- Arbeidsmiljøundersøkelser
- Oppfølging av retningslinjer for forebygging av psykososiale problemer
- Stipend til høskolelærere
- Bedre markedsføring av HiO som arbeidsplass

Virksomhetsmål 4.3

Høgskolene skal ivareta høy kvalitet i økonomiforvaltningen. God intern kontroll og effektiv ressursforvaltning skal tas hensyn til i institusjonenes strategiske prioriteringer

Fastsetting av resultatmål for 2009:

Styringsparameter	Resultat				Resultatmål 2009
	2005	2006	2007	2008	
Ny: Likviditetsgrad (Omløpsmidler/kortsiktig gjeld)	1,63	1,76	1,69	1,47	1,60
Ny: Avregninger (viser hvor stor tilgang/avgang det er i avsetninger)	58 888'	34 027'	-7 968'	-36 258'	-13 000'

Kritiske suksessfaktorer

Faktorer som er kritiske for måloppnåelsen:

- God datasikkerhet
- Effektiv organisering av innkjøp
- God kunnskap om økonomiforvaltning på alle nivå i organisasjonen
- God kompetanse på lønn- og økonomisystemer

Risikofaktorer

De viktigste hindrene (risikoene) som truer måloppnåelsen er:

- For dårlig datasikkerhet (infrastruktur)
- Dårlig innkjøpsorganisering
- Mangel på kompetanse på lønn- og økonomisystemer
- Økonomisystemet blir for komplisert og lite brukervennlig

Tiltak for å redusere risiko og sikre måloppnåelse:

- Innredning av nytt server rom, innføring av kontrolltiltak
- Utbygging av trådløst nettverk, Windows Vista
- Innføring av E-handel
- Kompetansebygging på bruk av lønns- og økonomisystemer

- Informasjon/opplæring i økonomiforvaltning, bedre brukertilpassing og tilrettelegging

Virksomhetsmål 4.4

HiO skal ha lokaler, innredning og utstyr som legger til rette for et godt lærings- og arbeidsmiljø og en effektiv utnyttelse av arealene

Fastsetting av resultatmål for 2009:

Styringsparametre	Resultat				Resultatmål 2009
	2005	2006	2007	2008	
Areal pr student (i m ²)	10,6	10,1	10,0	9,9	9,8
Studentarbeidsplassareal pr. student på Frydenlund		0,3	0,5	0,56	0,5

Kritiske suksessfaktorer

Faktorer som er kritiske for måloppnåelsen:

- HiO har nok lokaler til at studentene opplever gode arbeidsforhold
- Egnede lokaler som er tilfredsstillende utstyrt
- Godt inneklima og miljøeffektive bygninger

Risikofaktorer

De viktigste hindrene (risikoene) som truer måloppnåelsen er:

- HiO har ikke nok lokaler
- Lokalene utnyttes dårlig
- Mangler ved innredning og utstyr

Tiltak for å redusere risiko og sikre måloppnåelse:

- Planlegging for nye lokaler
- Studentassistenter til bygningsdrift
- Rutiner og oppfølging av rom booking
- Omrokering på Frydenlund
- Tilrettelegging for fleksibel bruk
- Standardisering av undervisningsutstyr

3.1.3 Fastsetting av opptakstall og studentmåltall for høsten 2009

Høgskolen fastsetter selv opptakstall for de enkelte studiene i forhold til de aktivitetskrav departementet har fastsatt, og fastsetter samlet studentmåltall som omfatter planlagt studentopptak ved de enkelte studiene og hvor mange som forventes å studere videre på andre, tredje og fjerde studieår ved de flerårige studiene. Avdelingen får hvert år fastsatt et studentmåltall for hver enkelt studium, summert opp til et samlet studentmåltall for avdelingen som skal oppfylles. Det samlede studentmåltallet er grunnlaget for ressurstildelingen. I forslaget om endringer i antall studieplasser er det lagt vekt på etablering og styring av masterstudiene.

Endringer i opptakstall og studentmåltall for grunnutdanninger

Justeringer i studentmåltall som følge av tidligere endringer i opptakstall for flerårige grunnutdanninger

Studentmåltallene for 2. – 4. studieår på flerårige grunnutdanninger må justeres opp med netto 26 studieplasser som følge av beslutninger om endringer i opptakstall tidligere år.

Endringer i opptakstall høsten 2009 for bachelorstudier/årsstudier

I henhold til høgskolens strategi skal det legges vekt på etablering og styrking av studietilbudene på masternivå. Det er likevel ønskelig å foreta noen endringer i studieplasser på bachelornivå:

- For å etablere et nærmere samarbeid med Høgskolen i Akershus er det ønskelig å etablere en førskolelærerutdanning på Kjeller for å dekke denne regionens behov for flere førskolelærere.
- Høgskolen har i mange år ikke kunnet oppfylle departementets aktivitetskrav innenfor fysioterapeutdanningene fordi opptakskapasiteten på disse utdanningene ikke har kunnet økes. Avdeling HF mener nå å kunne takle en viss økning, og det bør da følges opp slik at produksjonen blir mer i samsvar med departementets krav. Avdelingen foreslår samtidig en liten økning i opptaket til ergoterapeututdanning.
- Søkingen til bachelorstudiet i ingeniørfag, elektro har vist seg noe svakere enn forventet og opptakskapasiteten bør derfor reduseres noe.
- For å bidra til bedre dekning av regionens behov for flere sykepleiere foreslås opptaket til sykepleierutdanning deltid økt.

Dette gir følgende endringer i opptakskapasiteten på bachelorstudier høsten 2009:

- Opptak til førskolelærerutdanning deltid, Avd. LUI, økes med 45 studieplasser (60 studenter) til etablering av førskolelærerutdanning lokalisert til Høgskolen i Akershus.
- Opptak til bachelorstudiet i fysioterapi, Avd. HF, økes med 10 studieplasser.
- Opptak til bachelorstudiet i fysioterapi/mensendieck, Avd. HF, økes med 5 studieplasser.
- Opptak til bachelorstudiet i ergoterapi, Avd. HF, økes med 5 studieplasser.
- Opptaket på ingeniørutdanning, studieretning elektro (linje for medisinsk teknologi) reduseres med 15 studieplasser.
- Opptak til sykepleierutdanning deltid, Avd. SU, økes med 22 studieplasser (30 studenter)

Det opprettes følgende nye studieplasser på årsstudier:

- Opptak til videreutdanning i barnehagepedagogikk (årsstudium), Avd. LUI, med 30 nye studieplasser, lokalisert til Høgskolen i Akershus
- Etablering av årsstudium i kunst og design, tekstil, Avd. EST, med 15 studieplasser
- Etablering av årsstudium i design, arkitektur og kommunikasjon, deltid, Avd. EST, med 8 studieplasser (16 studenter) som ordinært studietilbud

Samlet medfører disse forslagene en økning i opptakskapasiteten på bachelornivå med 125 nye studieplasser. Inkludert økningen som følge av beslutninger om endringer i opptakstill tidligere år blir økningen på bachelornivå 151 studieplasser.

I høgskolens strategiplan er det lagt vekt på at kapasiteten innenfor masterstudiene skal styrkes og at dette må gjennomføres ved å redusere studiekapasiteten noe på bachelornivå for å unngå en generell utarming av disse studiene. Ut fra begrunnelsene over er det likevel ønskelig å foreta de studieplassendringene som her er listet opp. Høgskolen hadde i utgangspunktet forutsatt at det derfor burde foretas reduksjoner i antall studieplasser på en del andre studietilbud på bachelornivå med sikte på at høgskolens opptakskapasitet høsten skulle reduseres med om lag 100 studieplasser i forhold til den opptakskapasiteten som her er presentert.

Det er imidlertid grunn til å forvente at høgskolen tildeles flere nye studieplasser i en kommende sysselsettingspakke seinere våren 2009, og det er sannsynlig at disse 100 studieplassene vil kunne finansieres av en slik sysselsettingspakke. De eksisterende studieplassene opprettholdes derfor foreløpig som en forskuttering av en sysselsettingstildeling til høgskolen.

Oppretting av nye studietilbud/økt kapasitet på eksisterende tilbud på masterstudier

- Opptak til nytt masterstudium i IKT-støttet læring, Avd. LUI: 10 studieplasser
- Økt kapasitet på masterstudium i rehabilitering, Avd. HF: 20 studieplasser.
- Bortfall av tildeling til masterstudium, Avd. IU: -10 studieplasser på grunn av manglende etablering
- Økt kapasitet på masterstudium i psykisk helsearbeid, Avd. SU: 10 studieplasser.
- Økt kapasitet på masterstudium i klinisk sykepleievitenskap, Avd. SU: 10 studieplasser som innebærer opptak av 20 studenter på deltid over 4 år.
- Økt kapasitet på masterstudium i styring og ledelse, Avd. SAM: 12 studieplasser
- Økt kapasitet på masterstudium i familiebehandling, Avd. SAM: 10 studieplasser
- Opptak til nytt masterstudium i profesjonsstudier, SPS: 10 studieplasser

Søknad om akkreditering av masterstudiet i IKT-støttet læring er under behandling i NOKUT, og studieplasser legges inn med forbehold om at studiet igangsettes høsten 2009. Samlet medfører dette en økning på 72 studieplasser til masterstudier høsten 2009.

Oppsummering

Effekter av beslutninger om endringer i opptakstill for tidligere studieår og forslag til endringer i opptakstillene for 2009, gir følgende studentmåltall for høsten 2009:

	Måltall høst 2008	Effekt av tidl. endringer i opptakstill grunnutd.	Forslag til endringer i opptakstill 2009, grunnutd.	Nye studietilbud, økt kapasitet, masterstudier	Måltall høst 2009
Avdeling LU	2 374	23	75	10	2 482
Avdeling HF	1 224	- 12	20	20	1 252
Avdeling IU	1 311	35	-15	-10	1 321
Avdeling JBI	768				768
Avdeling EST	377		23		400
Avdeling SU	1 551		22	20	1 593
Avdeling SAM	1 563	- 20		22	1 565
SPS				10	10
SUM	9 168	26	125	72	9 391

Dette innebærer en netto økning i studentmålet for høgskolen på 223 studieplasser.

3.2 Plan for tildelt bevilgning for 2009

KDs forslag til budsjettramme for HiO for 2009 innebærer følgende endringer i forhold til 2008:

	Ramme 2008	Lønns- og prisomr.	Justering	Ramme 2009
Studiepoengproduksjon	296 017	14 464	11 988	322 469
Utvekslingsstudenter	2 346	111	101	2 558
Sum undervisningskomp.	298 363	14 575	12 089	325 027
FoU-komp.insentivdel	12 776	561	-1 617	11 720
FoU-komp. strategisk del	17 395	830	3 631	21 856
Sum FoU-komponent	30 171	1 391	2 014	33 576
Basiskomponent	643 154	26 368	1 426	670 948
Sum ramme	971 688	42 334	15 529	1 029 551
Styrket basisbevilgning 2008				7 384
Tildeling på kap. 281				3 080
Samlet disponibel ramme				1 040 015

Endringen i basiskomponenten i 2009 er på netto 1,426 mill. kroner og gjelder:

- Helårsvirkning av reduksjon i studieplasser i 2008 (minus 58 studieplasser) - 1,505 mill. kr
- Helårsvirkning økning 25 studieplasser i 2008 + 0,663 mill. kr
- Økning 15 studieplasser 2009 samt helårseffekt fra 2008 + 0,795 mill. kr
- Engangsbevilgning til utstyr - 5,000 mill. kr
- Økning helårsvirkning av tilbakeført kutt (RNB 2008) +6,474 mill

I forbindelse med saldering av statsbudsjettet for 2008 fikk HiO økt basisbevilgning for 2008 med kr 7,384 mill. kroner. Midlene er en generell styrking av basisbevilgningen, som skal benyttes til å heve kvaliteten i undervisningstilbudet. Midlene skal bidra til å sikre et høyt aktivitetsnivå og for å videreføre den langsiktige satsingen på høyere utdanning og forskning. Høgskolen mottok melding om denne tildelingen 1. desember 2008 og midlene ble derfor ikke disponert i 2008. Midlene disponeres i 2009.

I tillegg har høgskolen fått en rammetildeling for 2009 på kap. 281 på kr 3 080 000 til følgende tiltak:

Regnskapsføring for Universitets- og høgskolerådet	kr	195 000
Drift av sekretariat for den nasjonale nemnda for politiattest	kr	100 000
9 studieplasser øremerket fleksibel bachelorutdanning for tospråklige lærere	kr	495 000
Utstyrsmidler tilknyttet studieplasser i førskolelærerutdanningen	kr	200 000
Midler til utstyr og utvikling tilknyttet studieplasser i barnehagepedagogikk	kr	300 000
Opprettelse av 40 nye studieplasser i førskoleutdanning (halvårsvirkning)	kr	1 100 000
Opprettelse av 30 nye studieplasser i barnehagepedagogikk (halvårsvirkning)	kr	690 000

3.2.1 Fastsetting av materiellpenger for studieåret 2009/2010

Beløpet som studentene betaler i materiellpenger har vært kr 350 pr. semester siden studieåret 2000/2001. Prisøkningen er for tiden lav, og det foreslås ingen ny prisregulering av materiellpengene for neste studieår. Ordningen med materiellpengene betyr at studentene får tildelt materiell og datautskrifter i et omfang som tilsvarer det de betaler. Fra og med studieåret 2006/2007 har utskriftskvotene vært på 800 sider pr studieår (400 sider pr semester). For å ha en enkel ordning å administrere, beregnes materiellpengene ut fra et gjennomsnittlig forbruk på 400 sider pr studieår (200 sider pr semester), mens kvotene til gjengjeld 0-stilles ved utgangen av hvert studieår (dvs. ingen overføring fra et studieår til det neste).

Materiellpengene for studieåret 2009/2010 skal dekke følgende:

	Beløp i kr
Kopioravgift	116
Enkeltkopier – 80 sider a kr 0,80	64
Datautskrifter 400 sider, 200 sider belastes med kr 0,80 pr side	160
Tiltak for Studentparlamentet	10
Sum	350

Avdelingene kan i tillegg tildele/selge utskriftskvoter ut over dette.

3.2.2 Fordeling av den disponible rammen for 2009

Rammesituasjonen for 2009

Høgskolen har fått en rammeøkning på 12 mill. kroner på undervisningskomponenten for 2009. Økningen skyldes økning i studiepoengproduksjonen på 312 og økning på utvekslingsstudenter på 16.

Reduksjonen på FoU-komponentens insentivdel for 2009 er på 1,6 mill. kroner som følge av resultatbasert omfordeling av forskningsmidler på grunnlag av opptjente midler på EUs rammeprogram for forskning, midler fra Norges forskningsråd og FoU-publisering. Det er en reduksjon av EU-midler mens det er en økning av NFR-midler og publiseringspoeng. Høgskolens interne modell for fordeling av FoU-komponenten medfører at dette kuttet i det vesentlige vil bli fordelt på avdelingene, jf. omtale nedenfor om fordelingen av denne komponenten.

Det er totalt sett lagt opp til et planlagt overforbruk i 2009 på 11,8 mill kroner. Som en følge av planlagt overforbruk tidligere år har HiO nå en planlagt overskridelse for perioden 2007-2009 på 36,0 mill kroner.

Intern finansieringsmodell

Fordelingen av høgskolens budsjetteramme for 2009 er utarbeidet i henhold til høgskolens interne finansieringsmodell. Dette innebærer at kostnadene knyttet til endring i studieplasser legges inn i basiskomponenten med 60 pst. av kostnadene for studieåret, mens de resterende 40 pst. legges inn i undervisningskomponenten på grunnlag av oppnådd produksjon av studiepoeng og vil inngå i rammene to år seinere. Basiskomponenten er justert med helårs virkning av nye studieplasser høsten 2008 og de foreslåtte måltallsendringene for høsten 2009.

Undervisningskomponenten til avdelingene beregnes på grunnlag av vektet gjennomsnitt av produksjonen av studiepoeng og antall utvekslingsstudenter over tre år. Tildelingen beregnes etter faste satser satt til 95 % av de satsene som departementet har brukt det enkelte tildelingsåret. For tildelingen for 2009 er produksjonen i 2007 vektet med 50 %, produksjonen i 2006 vektet med 30 % og produksjonen i 2005 vektet med 20 %.

Høgskolens interne modell for beregning av FoU-komponentens insentivdel innebærer en resultatbasert omfordeling av midler mellom avdelinger og enheter ut fra kriteriene EU-midler, NFR-midler, publiseringspoeng og formidling.

FoU-komponentens strategiske del justeres i samsvar med endringer i fordelingen av rekrutteringsstipendiatstillinger.

Beregning av basiskomponenten for 2009

Justeringer

I samsvar med den nye ordningen for praksis i helse- og sosialfagutdanningene skal praksismidlene som tidligere ble brukt til veiledning, gå til prosjekter/tiltak som har til hensikt å fremme samarbeid mellom høgskolene og praksisstedene. HiO har tidligere inngått samarbeidsavtaler med de tre store sykehusene i Oslo om organisering av praksis i helse- og sosialfagene, og i rammefordelingen for 2007 ble avdelingenes praksismidler knyttet til praksisplasser ved disse tre helseforetakene trukket ut fra avdelingsrammene og samlet i en sentral pott som fordeles til samarbeidsprosjekter mellom HiO og disse helseforetakene etter søknad.

Det er nå også inngått samarbeidsavtale mellom HiO og seks mindre sykehus (Sunnaas sykehus, Akershus universitetssykehus, Sykehuset Asker og Bærum, Diakonhjemmet Sykehus, Lovisenberg Diakonale Sykehus og Martina Hansens Hospital). For 2007 og 2008 har avdelingene overført midler til den sentrale potten for praksisplasser ved disse seks sykehusene. For 2009 ordnes dette ved en rammeoverføring. Avdelingene skal betale kr 200 pr. student pr. praksisuke.

Dette innebærer følgende justeringer:

Avdeling for helsefag:	kr 353 600
Avdeling for sykepleierutdanning:	kr 293 000
Avdeling for samfunnsfag:	kr 57 800
<i>Til sammen:</i>	<u>kr 704 400</u>

I tillegg til dette skal det nå også etableres en egen pott for utlysning av midler til kommunal sektor når det gjelder praksisstudier for helse- og sosialfagutdanningene. Avdelingenes midler til praksis i kommunal sektor for 2009 overføres til en sentral pott som fordeles til samarbeidstiltak etter søknad på samme måte som for sykehusene. Rammeoverføringen beregnes ut fra en kostnad på kr 200 pr. student pr. praksisuke.

Dette innebærer følgende justeringer:

Avdeling for helsefag:	kr 46 800
Avdeling for sykepleierutdanning:	kr 1403 500
Avdeling for samfunnsfag:	<u>kr 531 000</u>
<i>Til sammen:</i>	<u>kr 1981 300</u>

Til arbeidet med søknadsbehandlingen er det tilsatt en saksbehandler i Studieseksjonen, og det er avtalt at Administrasjonen, Avdeling for helsefag og Avdeling for sykepleierutdanning skal finansiere denne stillingen med 1/3 hver. Dette ordnes med en rammeoverføring. Lønnskostnaden for 2008 utgjør om lag kr 555 000, dvs. kr 185 000 for hver. For 2009

trekkes dette beløpet ut fra de to avdelingenes rammer og legges til Administrasjonens ramme.

Lønns- og prisomregning

Høgskolens totale ramme er lønns- og prisomregnet med 4,4 pst. i forslaget til statsbudsjett for 2009. For undervisningskomponenten er lønns- og prisomregning innarbeidet i KDs satser for beregning av studiepoengproduksjonen for 2007. Incentivdelen av forskningskomponenten er omregnet med 4,4 pst. i samsvar med KDs omregning av denne komponenten, før midlene er omfordelt etter kriteriene for fordeling. Basiskomponenten er omregnet med 4,4 pst. som er lagt inn i høgskolens ramme for 2009. Avdelingenes rammer er lønns- og prisomregnet i samsvar med dette.

Lønns- og prisomregningen av høgskolens ramme er altfor lav i forhold til den faktiske økningen i lønnskostnadene for 2009. Den reelle lønnsveksten i 2008 var på ca 6,5 % (pressemelding fra Universitets- og høgskolerådet 22. oktober 2008). I tillegg økes pensjonsavgiften med ca 1,9 % fra 1.1.09. Høgskolen har derfor besluttet å bruke kr 5 884 000 av ekstratildelingen for 2008 til å bedre lønnskompensasjonen noe. I tillegg til den ordinære lønns- og prisomregningen på 4,4 % er dermed alle lønnsrammer for 2009 justert med 0,8 %.

Lønnskompensasjonen for 2009 er likevel fortsatt for lav i forhold til faktiske økningen i lønnskostnadene for 2009. Høgskolen blir derfor nødt til å vurdere bemanningssituasjonen fremover. For å opprettholde nåværende bemanning må HiO søke å få økt virksomhet innenfor nåværende kostnadsrammer. Dersom høgskolen ikke lykkes i dette, vil HiO på sikt være i en økonomisk situasjon der bemanningsreduksjon blir nødvendig. På grunn av at lønnsutviklingen over flere år har ført til et høyere lønnsnivå for de fleste stillingsgruppene, er det i alle fall nødvendig at alle avdelinger og enheter nøye vurderer bemanningssituasjonen i forhold til budsjettet for 2009. Det er fra departementets side ikke er sagt noe om hvorvidt ekstratildelingen for 2008 på kr 7 384 000 vil bli videreført. Dersom dette kun blir en engangstildeling, er det ytterligere grunn til å vurdere bemanningssituasjonen i forhold til aktivitetsnivå.

Rammeendring som følge av helårvirkning av endring i antall studieplasser høsten 2008

I henhold til finansieringssystemet skal kostnadene knyttet til endring i studieplasser legges inn i basiskomponenten med 60 pst. av kostnadene for studieåret, mens de resterende 40 pst. legges inn i undervisningskomponenten på grunnlag av oppnådd produksjon av studiepoeng og vil inngå i rammene to år seinere. Påslaget på basiskomponenten legges inn med halvparten for høsten samme budsjettår og halvparten for våren neste budsjettår.

HiOs interne satser for justering av basiskomponenten i forbindelse med endringer i studieplassene er prisjusterte i samsvar med KDs justering av satsene i finansieringssystemet. For 2009 gir dette følgende satser pr studieår:

Kategori	Basiskomponent	Undervisningskomponent		Sum
	For avdelingstildeling	Uttelling pr 60 sp	Anslått uttelling 75 % pr student	Anslått uttelling
A	126 000	119 000	89 000	215 000
B	87 000	91 000	68 000	155 000
C	58 000	61 000	45 000	103 000
D	36 000	44 000	33 000	69 000
E	32 000	38 000	28 000	60 000
F	29 000	30 000	22 000	51 000

Rammene for 2009 må justeres med helårsvirkningen som følge av endringene i studieplasser høsten 2008. Rammeendringene er beregnet med de prisjusterte satsene for endring av basiskomponenten (halv effekt for våren 2009). Samlet utgjør rammeendringene for 2009 en økning på kr 2 875 000 som følge av helårsvirkning av endringer i studieplasser høsten 2008.

Rammeendring som følge av endring i antall studieplasser høsten 2009

Rammene for 2009 må også justeres som følge av endringer i studentmåltallene høsten 2009, jf. årsplanen for 2009 med fastsetting av nye studentmåltall og opptakstall. Rammeendringene er beregnet med de samme satsene for endring av basiskomponenten som omtalt i avsnittet over (halv effekt for høsten 2009). Samlet utgjør rammeendringene for 2009 en økning på kr 4 918 000 som følge av endringer i studieplasser høsten 2009.

Nye tiltak for 2009

Nye stillinger under Administrasjonen

Til styrking av IT-tjenesten er det opprettet en ny stilling som kontorsjef for Brukerstøtte-IT (BIT). Det er klart behov for å formalisere en todeling av IT-tjenesten med Systemadministrasjon og BIT. Systemadministrasjonen ledes av en overingeniør, og den nye kontorsjefen vil få ansvar for BIT og skal rapportere til IT-direktør. Den nye lederen vil få personalansvaret for totalt ca 14 medarbeidere som er delt i tre brukerstøtteteam pluss lærlinger og IT-funksjonen i Auditoriehjelpen. Ved siden av lederansvaret for BIT vil stillingen bli tillagt oppgaver som deltakelse i ulike IT-prosjekter på HiO samt en del felles administrative oppgaver for IT-tjenesten. Lønnskostnaden er beregnet til 0,6 mill. kroner.

Det har vist seg at ikke bare felles undervisningsrom med plass til 45 studenter eller mer trenger teknisk utstyr og har behov for brukerstøtte. Nå er stort sett alle undervisningsrom utstyrt med fastmontert teknisk utstyr. Det synes nødvendig å utvikle auditoriehjelpen til å kunne gi samme brukerstøtte til alle rom. Dette vil fordoble antall rom som auditoriehjelpen må ta seg av. Utviklingen av auditoriehjelpen til å kunne dekke opp dette må skje over noe tid. Det må arbeides både med utstyrssiden og bemanningssiden for å kunne utvikle en effektiv brukerstøtte. For 2009 opprettes en til to nye stillinger for å øke kapasiteten på auditoriehjelpen til å kunne håndtere flere undervisningsrom. Det vil også være aktuelt å bruke studentassistenter til disse oppgavene. Det er lagt inn en økning på 1 mill. kroner til dette formålet i 2009.

Midlene til dekning av kostnader for regnskapsføring for Universitets- og høyskolerådet og midlene til drift av sekretariat for den nasjonale nemnda for politiattest med til sammen kr 295 000 er en videreføring av årlige øremerkede tildelinger til dekning av disse oppgavene, og midlene legges til administrasjonsrammen som har ansvaret for disse oppgavene.

Samlet økes administrasjonens ramme med 1,895 mill. kroner.

Felleskostnader

I forbindelse med at Studieseksjonen har en gjennomgang av sine vevsider er det ønskelig med en gjennomgang av hvordan vevsidene rettet mot målgruppen for etter- og videreutdanningen kan forbedres og utvikles. Det er satt av kr 120 000 til EVU-koordinering.

OP-seksjonen har siden 2006 satset på en gradvis oppbygging av opplæringstilbudet og støtteaktiviteter knyttet til utvikling av tilsattes engelsk-språklige kompetanse. For å videreføre denne ordning på et miniumsnivå til det er avklart om det er aktuelt å etablere et språksenter med flere samarbeidende instiusjoner, settes av kr 350 000 til dette for 2009.

Kostnadene til drift av felles administrative systemer øker i 2009 og det er nødvendig å legge inn ekstra midler til dette. Avgiften for FS (felles studieadministrativt system) øker med kr 110 000. Innføringen av e-handel som er et krav i staten medfører økte kostnader. Drift av bestillingssystemet i 2009 utgjør kr 537 000. Høgskolen er også pålagt å ta i bruk et konkurransegjennomføringsverktøy. Driftskostnaden her vil utgjøre kr 63 000. Rammen for fellesutgifter økes med kr 710 000 til dekning av disse driftskostnadene.

Læringsenteret

Som en følge av ny kostnadsfordelingsmodell hos BIBSYS, øker BIBSYS-avgiften for HiO fra 1 mill. kroner til 1,3 mill. kroner.

Til arbeidet med etablering av et elektronisk arkiv må Læringsenteret tildeles ressurser til utstyr og økt bemanning. Det er lagt inn 0,5 mill. kroner til dette. Det legges til grunn at lønnskostnadene for den økte bemanningen ikke vil få full effekt i 2009 og at resten av påslaget i 2009 kan brukes til nødvendig utstyr for å etablere et elektronisk arkiv.

Rammen til LS økes totalt med 0,8 mill. kroner for 2009.

Feltforberedende kurs

Feltforberedende kurs er et tiltak for studenter som skal reise til utviklingsland. Det blir avsatt kr 100 000 til dette formålet. Midlene blir lagt inn i rammen til enhetene med følgende fordeling: LUI kr 40 000 inkludert koordineringsansvar, HF kr 20 000, SU kr 20 000 og SAM kr 20 000.

Strategiske tiltak

Rammen for eksisterende strategiske tiltak økes med 1,765 mill. kroner til 32,760 mill. For nærmere redegjørelse for fordelingen på strategitiltakene vises det til årsplanen for 2009.

Til sammen kr 700 000 til tidligere strategiske tiltak overføres til ordinær drift i 2009, jf. oversikt over forslag til strategiske tiltak for 2009 under årsplanen for 2009.

Drift av bygninger

Det har i løpet av 2008 vist seg helt nødvendig å leie ekstra lokaler til avvikling av eksamener. Kostnaden dekkes innenfor husleierammen i 2008, men beregninger av husleiekostnader for 2009 i henhold til avtalte reguleringsklausuler viser at man trenger midler til dekning for ekstra kostnader til leie av eksamenslokaler i 2009. Det er lagt inn kr 750 000 til dette tiltaket.

Beregning av undervisningskomponenten for 2009

Høgskolens interne beregningsmåte for undervisningskomponenten innebærer at tildelingen til avdelingene skal beregnes på grunnlag av vektet gjennomsnitt av produksjonsresultatet over tre år. Tildelingen beregnes deretter etter faste satser satt til 95 % av KDs satser. Den resultatbaserte undervisningskomponenten for 2009 er beregnet på grunnlag av et vektet gjennomsnitt av produksjonen av studiepoeng og antall utvekslingsstudenter i 2005, 2006 og 2007. Departementet har justert satsene for beregning av produksjonen i 2007 med om lag 4,4 pst. i gjennomsnitt til dekning av lønns- og prisstigning.

De faktiske resultatene for studiepoengproduksjon og studentutveksling ser slik ut:

	<i>KDs produksjonskrav</i>	<i>Faktisk produksjon</i>	<i>Studentutveksling</i>
2000	6730	6587	286
2001	6762	6387	331
2002	6823	6932	297
2003	6789	8388	290
2004	6827	8613	358
2005	6796	8651	380
2006	6601	8405	390
2007	6583	8717	406
2008	6583	8590	484

Beregning av FoU-komponenten for 2009

Insentivdelen av FoU-komponenten

Departementet fastsatte i 2006 en ny modell for omfordeling av FoU-komponentens insentivdel mellom institusjonene i uh-sektoren. Etter denne nye modellen konkurrerer alle institusjonene om en felles FoU-pott som beregnes på grunnlag av følgende kriterier:

-
- antall uteksaminerte doktorgradskandidater (30 %)
 - opptjente EU-midler (20 %)
 - mottatte midler fra Norges forskningsråd (20 %)
 - opptjente publiseringspoeng (30 %).

HiO har foreløpig ikke hatt uttelling for uteksaminering av doktorgradskandidater. Siden kunstnerisk virksomhet og andre formidlingsaktiviteter dessuten ikke inngår i departementets finansieringsmodell for uh-sektoren, har HiO i sin interne modell lagt inn formidlingspoeng som et eget kriterium for å ivareta denne delen av høgskolens virksomhet. Ved valg av kriterier for beregning av formidlingsdelen av FoU-komponenten er det lagt vekt på at de utvalgte kriteriene skal uttrykke formidlingssiden av høgskolens FoU-virksomhet og at mediainnslag må telle med sammen med formidling av kunstnerisk virksomhet. Formidlingspoeng beregnes på grunnlag av en vektning av følgende registreringer i høgskolens FoU-database (Frida):

- Populærvitenskapelige artikler/kronikker/anmeldelser
- Populærvitenskapelige foredrag
- Lærebøker/fagbøker/populærvitenskapelige bøker
- Rapporter/avhandlinger
- Programdeltakelse/intervjuer
- Sceniske presentasjoner
- Kunstutstillinger
- Digitale læremidler/multimedieprodukter

HiOs interne modell for omfordeling av forskningsmidler har til nå vært basert på følgende kriterier med slik vektning:

- Opptjente EU-midler 20 pst
- Opptjente NFR-midler 20 pst
- Publiseringspoeng 40 pst
- Formidlingspoeng 20 pst.

Denne interne omfordelingsmodellen ble tatt i bruk i 2006, og så lenge volumet i produksjonen på de fire kriteriene ikke endret seg veldig mye og ulikt, har denne modellen fungert bra. For 2009 er imidlertid EU-midler redusert til 14 % av det som var grunnlaget for omfordelingen i 2008.

Det måtte derfor foretas en justering i fordelingsmodellen for 2009. Det fastholdes at 20 % av tildelingen skal brukes på formidling, siden dette ikke er et KD-kriterium er det enkleste å holde fast ved at en viss andel av den totale tildelingen skal brukes på dette kriteriet. For de øvrige kriteriene brukes 80 % av KD-tildelingen for hvert kriterium. Denne modellen vil fungere også med tildeling for uteksaminerte doktorgradskandidater som HiO vil få fra og med 2010.

Strategisk del av FoU-komponenten

Den strategiske delen av FoU-komponenten består av midlene til rekrutteringsstipendiatstillingene som høgskolen har fått tildelt fra departementet. Høgskolen har fått tildelt 4 nye rekrutteringsstipendiatstillinger fra 1.9.2008 og har da totalt 37 rekrutteringsstipendiatstillinger.

Rekrutteringsstipendiatstillingene tildeles avdelingene for en periode på 3 år. Satsen for rekrutteringsstipendiatstilling holdes uendret for 2009 på kr 450 000 i lønnsmidler pr. år samt kr 25 000 i driftsmidler. Normalordningen er at stipendiatene tilsettes for en fireårsperiode med 25 % arbeidsplikt. Arbeidspliktdelen da må dekkes innenfor avdelingens ordinære ramme.

I tillegg til de 4 nye stipendiatstillingene for 2009, vil ytterligere 18 av de eksisterende rekrutteringsstipendiatstillingene bli ledig i 2009, slik at det til sammen er 22 ledige stillinger til fordeling i 2009.

Bundne midler

Bundet til rekrutteringsstipendiater

Det settes av kr 5 225 000 til 22 rekrutteringsstipendiatstillinger (4 nye og 18 gamle stillinger som blir ledige) som skal fordeles fra høsten 2009.

Investeringer ombyggingstiltak

De samlede kostnadene til omrokering på Frydenlund-området er anslått til 63,2 mill. kroner. Av dette foreslås at kostnader på om lag 31 mill. kroner til ombygginger/faste innredninger dekket ved regnskapsmessig belastning med om lag 2 mill. kroner årlig i inntil 15 år på husleiebudsjetten. Det er tidligere bevilget 25 mill. kroner til disse tiltakene, og det gjenstår da å dekke 7,2 mill. kroner i 2009. Det legges til grunn at 1,2 mill. kroner kan dekkes av bygningsdrift og 2 mill. kroner av potten til diverse ombygginger. Det gjenstår da å bevilge ytterligere 4 mill. kroner.

De samlede kostnadene til investeringer ved innflyttingen i P35 er anslått til 72,3 mill. kroner. Av dette foreslås at kostnader på om lag 31 mill. kroner til ombygginger/faste innredninger dekket ved regnskapsmessig belastning med om lag 2 mill. kroner årlig i inntil 15 år på husleiebudsjetten. Det er tidligere bevilget 33,3 mill. kroner til disse tiltakene, og det gjenstår da å dekke 8 mill. kroner i 2009.

For 2009 settes det av 12 mill. kr til investeringer i ombyggingstiltak på Frydenlund-området og fullføring av P35. I husleierammen for 2009 er det lagt inn midler til dekning av de årlige husleiebelastningene som følge av disse investeringene.

Midler til diverse investeringer

I 2008 ble det satt av 3 mill. kroner til diverse investeringer. Disse midlene ble disponert av rektor og høskoledirektør. For 2009 økes denne rammen med 0,5 mill kroner. I tillegg settes det av 1,5 mill kroner av ekstrabevilgningen for 2008, samt tildelte utstyrsmidler til nye studieplasser i 2009 med 0,5 mill kroner. Samlet ramme til investeringer i 2009 blir dermed 5,5 mill kroner. Midlene disponeres som tidligere år av rektor og høskoledirektør.

Føringer for avdelingenes disponering av tildelte rammer for 2009

Det legges til grunn at avdelinger og enheter skal ta hensyn til disse føringene:

- Avdelingene/enhetene setter av minst 1 % av budsjettrammen til oppfølging av høgskolens strategiplan og minst 0,5 % til oppfølging av omstillingstiltak.
- Avdelingene/enhetene må holde av udisponerte midler til lønnsoppgjøret i 2009. Vi anslår at lønnsoppgjøret for 2009 vil medføre økte lønnskostnader med om lag 2,5 % på årsbasis.
- Avdelingenes/enhetenes strategipott skal brukes til oppgaver som er prioritert i høgskolens og avdelingenes strategiplaner og skal ikke brukes til ordinær drift eller til videreføring av tiltak som ble igangsatt tidligere år med midler fra strategipotten og som i 2009 vil være en del av den ordinære driften.

VEDLEGG

LUIs oppfølging av NOKUT evaluering

Evaluering av allmennlærerutdanningen – endelig oppfølgingsplan

Avdeling for lærerutdanning og internasjonale studier (LUI) - Høgskolen i Oslo (HiO)

Innledning

Avdelingens oppfølgingsarbeid bygger i stor grad på vurderinger og anbefalinger i hovedrapporten.

Hovedrapporten framhever at allmennlærerutdanningen trenger å arbeide med tydelig profesjonsrettet og vitenskapelig forankring. Som en sammenfatning løfter evalueringspanelet fram noen trekk som er sentrale i en profesjonsrettet lærerutdanning, nemlig at den skal bygge på vitenskapelig generert kunnskap, at den skal være praksisnær og teoriorientert, at den skal gi rom for selvstendighet i yrkesutøvelsen og at den skal utvikle evnen til kritisk refleksjon og evnen til å utnytte ny kunnskap i egen yrkesutøvelse.

Evalueringen legger også vekt på å få fram styrket progresjon og bedre sammenheng i utdanningsprogrammet. Uklare sammenhenger mellom fag, fagdidaktikk og pedagogikk, mellom studier og praksis og mellom forskning og studier gir for svak profesjonsorientering.

Både her i landet og internasjonalt er det en vedvarende utfordring at studieinnsatsen er lav. Det ser ikke ut til å være patentløsninger på dette, og arbeid for økt studieinnsats er et viktig felt i det alminnelige kvalitetsarbeidet ved avdelingen.

NOKUT- evalueringen foreslår allmennlærerutdanningen som en femårig utdanning. HiO kan legge til rette for økt opptak til masterutdanning som en prøveordning for studenter som ønsker det. Dette vil gi studentene rom for faglig fordypning gjennom arbeid med faglige vitenskapelige utviklingsoppgaver.

A. Hovedrapporten

I. Profesjonsbegrepet og lærerprofesjonen

I.1 Anbefaling

Bør se til at rammeplanens kompetanseområder med de nevnte presiseringer danner kjernen i profesjonsinnretningen og at disse inkluderes og konkretiseres i institusjonens utdanningsprogram på en tydeligere måte.

Institusjonsnivå

Tiltak: Profesjonsinnretning av studieprogrammet er tema i institusjonsledelsens styringsdialog med Avdeling for lærerutdanning og internasjonale studier studieåret 2007/2008

Tidsfrist: 30.05.08
Ansvar: Rektor
Kostnad: Del av løpende drift

Avdelingsnivå

Tiltak 1: Endre studiemodellen.

Tidsfrist: 31.07.08
Ansvar: Studielederne
Kostnad: Løpende drift

Oppsummering og konklusjon:

Studiemodellen ble endret fra årskull 2007. I studieåret 2006/07 ble det satt ned arbeidsgrupper for større endringer for hele studieforløpet. Forslagene til endring ble behandlet i demokratiske organer ved avdelingen med påfølgende vedtak i avdelingsstyret. Resultatet av endringene er blant annet at det er lagt større vekt på å utvikle fagovergripende tema og synliggjøring av sammenhenger mellom fag og didaktiske spørsmål. I 3. og 4. trinn blir det større grad av fordypning med flere årsheter. I 4. år blir det lagt inn profesjonsuker.

På 1. og 2. trinn arbeides det kontinuerlig med fagovergripende tema. I studieåret 2007/08 ble kurset GLSM (grunnleggende lese- skrive- og matematikkopplæring) lagt noe om, med mer undervisning og enda sterkere vektlegging og kobling mot elever i skolen og deres grunnleggende opplæring. Andre temaer som yrkesetikk, fagdidaktisk verksted og samarbeid mellom høyskolens lærere og øvingsskolene har vært grundig forberedt, fulgt opp og evaluert.

På 3. og 4. trinn ble det tilbudt årsheter i fem fag for studieåret 2008/09. For studieåret 2009/10 tilbys det årsheter i seks fag. De to profesjonsukene for 4. år har blitt videreutviklet og gjennomført høst og vår. Temaene i profesjonsukene er fagovergripende. Opplegget evalueres hvert år i møter med studentene og gjennom studieevaluering.

Tiltak 2: Utvide bruken av praksisrapport og vurderingsrapport i veiledning av studentene.

Tidsfrist: 30.06.08
Ansvar: Studieleder
Kostnad: Del av løpende drift

Oppsummering og konklusjon:

Arbeidet med vurdering basert på skriftlige rapporter er videreført, og på seminar med deltakere fra øvingslærerne, faglærerne, studentene, praksiskoordinatorerne mfl. i våren 08 var dette ett av temaene. Tiltaket har til hensikt å skape økt bevissthet rundt viktigheten av den skriftlige rapporteringen. Det er satt ned arbeidsgrupper som ser på dette i forhold til hvert trinn i praksisopplæringen.

I.2 Anbefaling

Bør få fram forskningstilknytningen i utdanningen sterkere gjennom en tydeligere ledelse og sørge for at forskningen knyttes nærmere opp til grunnskolens erfaringsområder

Institusjonsnivå

Tiltak: Høgskolen i Oslo har fra 01.08.07 opprettet egen prorektor i 100 % stilling med ansvar for FoU. Opprette ny stilling som forskningsdirektør for høgskolen er opprettet.

Tidsfrist: 01.08.07
Ansvar: Rektor
Kostnad: 1.5 mill

Oppsummering og konklusjon:

Avdelingsnivå

Tiltak I: Oppretting og utvikling av 5 FoU-samarbeidsområder.

Tidsfrist: 30.06.10
Ansvar: Dekan og studieleder med ansvar for FoU-strategi
Kostnad: 0,6 mill. pr. år.

Oppsummering og konklusjon:

Allerede i 2007 begynte LUI arbeidet med å opprette FoU-samarbeidsgrupper. Avdelingen har i dag følgende 5 FoU-grupperinger: 1) Barnehageforskning, 2) Skoleforskning, 3) Fagdidaktikk i skole, barnehage og lærerutdanning, 4) Utviklingsforskning og internasjonal utdanningsforskning og 5) Oppvekst, mangfold og inkludering. FoU-gruppene er underlagt studieleder med FoU-strategisk ansvar. Målsettingen med tiltaket er å styrke FoU-ledelsen og systematisk utvikle robuste og nasjonalt/internasjonalt ledende FoU-miljøer ved avdelingen. Spesielt områdene 2, 3 og 4, men også nummer 1, vil bidra til å synliggjøre intensjonen om å knytte avdelings FoU-arbeid tett opp mot grunnskolens og grunnskolelærerutdanningens erfaringsområde.

Fem FoU-samarbeidskoordinatorer med topp eller førstekompetanse ble tilsatt våren 2008 for en 2-års periode f.o.m. studieåret 2008/09. FoU-ledelsen (v/studieleder), FoU-rådgiver og de fem FoU-samarbeidskoordinatorerne avholder jevnlig møter. Strategimidler ble tildelt den enkelte gruppe første gang høsten 2008. Tildelingene er brukt noe ulikt på de 5 FoU-områdene, noe som gjenspeiler gruppenes ulike sammensetning, organisering og behov. Målsettingen om at over halvparten av avdelingens faglige ansatte

knytter seg til en av FoU-gruppene ble nådd første halvår. Det målrettede arbeidet med å tydeliggjøre og å distribuere FoU-ledelsen ved avdelingen fortsetter.

Tiltak 2: Styrke bacheloroppgavens forskningstilknytning.

Tidsfrist: 30.06.10
Ansvar: Studielederne
Kostnad: Løpende drift

Oppsummering og konklusjon:

Fra opptakskull 2007 er bacheloroppgaven flyttet lenger ut i studiet for at forskningsorienteringen skal komme tydeligere fram. Fra og med studieåret 2008/09 omfatter bacheloroppgaven en fagoppgave i pedagogikk i 2. studieår på 5 studiepoeng og de siste 10 studiepoengene avlegges på 3. trinn. Intensjonen er at flerfaglig kunnskapsstoff fra første avdeling følges opp i 3. år for å bygge opp rundt arbeidet med bacheloroppgaven.

Fagplanen i pedagogikk beskriver første del av bacheloroppgaven og det er utarbeidet klare faglige krav til oppgaven. Kravene til de siste 10 studiepoengene på 3. trinn beskrives i fagplanene.

Tiltak 3: Revidere og samle bruken av FoU-ressurser

Tidsfrist: 30.06.08.
Ansvar: Dekan og studieleder med ansvar for FoU-strategi
Kostnad: Løpende drift

Oppsummering og konklusjon:

Avdelingens FoU-strategi, FoU-budsjett og tildeling av intern FoU-ressurs har vært gjenstand for revisjon for bl.a. å kunne gi grunnskolens og grunnskolelærerutdanningens erfaringsområder høyere prioritet. For strategiperioden 2008-2011 har LUI vedtatt å etablere fem FoU-samarbeidsområder. Hensikten er å kunne konsentrere innsatsen om forskningsmiljøer som er opptatt av problemstillinger knyttet til grunnskolens behov for forskningsbasert kunnskap, for eksempel fagdidaktikk, klasseromsforskning, flerkulturell tolkningskompetanse og literacy, og også overgangen barnehage-skole. Revisjonsarbeidet er gjennomført, og arbeidet med å samle bruken av FoU-ressurser fortsetter.

Tiltak 4: Utvikle masterstudier som pilot i utvikling av femårig allmennlærerutdanning.

Tidsfrist: 30.06.10
Ansvar: Studieleder
Kostnad: Løpende drift

Oppsummering og konklusjon

Tre av avdelingens fire masterprogram er relevante for allmennlærerutdanningen: grunnskoledidaktikk, flerkulturell og internasjonal utdanning, og IKT-støttet læring som planlegges igangsatt høsten 2009. Avdelingen samarbeider med to andre HiO avdelinger (SU og HF) og UMB om master i folkehelsevitenskap.

Ved å sette fokus på allmennlærerstudentenes fagvalg har avdelingen lagt opp til å øke antallet allmennlærerstudenter som velger et femårig utdanningsløp. I forbindelse med fagvalg til 3. og 4. studieår tilbyr avdelingen nå et bredt studieveiledningstilbud som også omfatter informasjon om masterstudiene.

I tillegg er avdelingens masterstudium i grunnskoledidaktikk utvidet til å omfatte flere skolefag. Fra høsten 2008 har det vært anledning til å ta master i grunnskoledidaktikk med fordypning innen skolefagene norsk, matematikk, naturfag og samfunnsfag, i tillegg til fordypning i pedagogikk. Til tross for økt vekt på informasjon og veiledning har tilstrømmingen til masterstudiene ikke vært så stor som ønskelig.

2. Inntakskvalitet, gjennomstrømning og eksamensresultater

2.1 Anbefaling

Bør utvikle et kvalitetssikringssystem som kan fungere som et styrings- og kontrollverktøy for institusjonen og gi informasjon om viktige nøkkeltall og bruk av ressurser.

Avdelingsnivå

Tiltak: Revidering og forenkling av kvalitetssikringssystemet.

Tidsfrist: 30.06.09

Ansvar: Studieleidere og studieadministrasjon

Kostnad: Løpende drift

Oppsummering og konklusjon:

Kvalitetssikringssystemet ved LUI ble revidert og forenklet våren 2007. Endringene implementeres studieåret 2008/09. Det er utviklet en ordning med nøkkeltall, bl.a. karakterfordeling, studiepoengproduksjon og frafall.

2.2 Anbefaling

Bør legge vekt på å kartlegge og analysere gjennomstrømning ved egen institusjon.

Institusjonsnivå

Tiltak: Avd. LUI har fremmet forslag om at HiO utvikler sammenliknbare nøkkeltall som belyser sentrale sider ved gjennomstrømning og studiekvalitet

Tidsfrist: 31.12.07

Ansvar: LMU og kontorsjef

Kostnad: 40.000

Avdelingsnivå:

Tiltak: Innføring av tidsserier og nøkkeltall som verktøy for kartlegging og analyse.
Tidsfrist: 30.06.09
Ansvar: Avdelingsdirektør
Kostnad: Løpende drift

Oppsummering og konklusjon:

LUI har innført tidsserie som belyser utvikling bl.a. av gjennomstrømming og frafall inkl. første år og karakterfordeling i utvalgte fag, jfr. punkt 2.1.. Tiltaket ble fulgt opp i kvalitetsdialogen med HiO i april 2008. Det er utviklet en ordning med nøkkeltall som vil ligge til grunn for slike tidsserier. Nøkkeltall er forelagt ledergruppen for drøfting og brukes som vurderingsgrunnlag i rapporteringsarbeidet, både i kvalitetsrapporteringen og i den ordinære rapporteringen.

2.3 Anbefaling

Bør som ledd i kvalitetssikringssystemet etablere eksterne kontakter slik at kvaliteten i utdanningen kan vurderes i forhold til andre institusjoner, blant annet med hensyn til karakterdata.

Avdelingsnivå

Tiltak I: Innføre NRLUs karakterstatistikk som vurderingsverktøy ved karaktersetting
Tidsfrist: Inngår i det årlige kvalitetsarbeidet
Ansvar: Dekan og studieledere
Kostnad: Løpende drift

Oppsummering og konklusjon:

Tiltaket om bruk av karakterstatistikk bortfaller på grunn av at NRLU har endret sitt opplegg for utarbeidelse av slik statistikk. Avdelingen har imidlertid økt ressursrammen for bruk av ekstern sensur. Gjennom fagplanarbeidet har fagmiljøene blitt oppfordret til å bruke ekstern sensur også på vurderingsordningene, hittil har kun noen få fag innført dette. Kvalitetssikring gjennom utvidet bruk av eksterne sensur og vurderingsordninger konkretiseres via en revidering av alle fag- og studieplaner våren 2009.

2.4 Anbefaling

Bør formidle forventninger og stille tydeligere krav til studentene i utdanningen

Avdelingsnivå

Tiltak I: Vurdere studentenes læringsaktiviteter, krav til oppmøte og arbeidskrav.
Tidsfrist: 31.12.07
Ansvar: Dekan
Kostnad: 40.000

Oppsummering og konklusjon:

Vektlegging av studieinnsats og tydelige krav til studentene er nedfelt i avdelingens strategiske plan, pkt 8., der delmålet er at det skal legges vekt på tydelige kunnskapskrav til studentene og systematisk arbeid for økt studieinnsats. Resultatmålet er at alle seksjoner skal ha gjennomført vurdering av at kunnskapskrav er fulgt opp konsistent gjennom arbeidsoppgaver, tilbakemeldinger og eksamener. Dette resultatmålet følges opp gjennom fagplanarbeidet våren 2009.

Høsten 2007 satte avdelingen ned et utvalg som innhentet opplysninger og foreslo tiltak for å øke allmennlærerstudentenes arbeidsinnsats i studiene. Utvalgets innstilling forelå januar 2008 og omfatter av en rekke tiltak knyttet til organiserte læringsaktiviteter, krav til oppmøte og arbeidskrav. Som eksempler på slike tiltak og anbefalinger fra utvalget kan det nevnes: En utvidet bruk av undervisevalueringer, økt bruk av studentmedvirking i drøfting av semesterplaner og undervisningsformer, føring av "statistikk" over frammmøte slik at dette kan være utgangspunkt for diskusjon, og å sørge for at arbeidskrav og andre oppgaver er tilgjengelige i god tid. Ledelsen ved avdelingen har vurdert tiltakene og laget en handlingsplan med tidsfrister for implementering. Noen av tiltakene er allerede implementert andre er pågående prosjekter.

Krav til studentene har blitt tatt opp og diskutert i mange ulike sammenhenger som for eksempler på fagdager, personalmøter og i møter med studentrepresentantene. Krav til studieinnsats vektlegges enda tydeligere enn før i forbindelse med for eksempel studiestart for førsteårsstudentene. Fra studieåret 2008/2009 vil avdelingen ta i bruk en mal for elektronisk studieevaluering på 1. og 2. trinn som i større grad enn tidligere legger til grunn at forutsetningen for en god studie- og læringssituasjon først og fremst er det personlige ansvar som hver enkelt student har for aktivt å gå inn i en læringsprosess. I evalueringen blir studentene spurt om hvordan den individuelle læringsinnsatsen blir støttet opp av studieopplegget. Resultatene fra evalueringen vil bli diskutert i klassene. I tillegg til den kullvise, elektroniske evalueringen gjennomføres det også undervisevalueringer på klassenivå. I noen klasser tas det for eksempel i bruk logger der studentens vurdering av læringsutbytte kobles direkte til spørsmål om egeninnsats. Avdelingens intensjon er at bruken av disse evalueringene vil føre til en større bevissthet om de krav som stilles og kunne være en motivasjonsfaktor for større studieinnsats.

Noe oppgaveveiledning er gjort obligatorisk, slik at veiledning må være gjennomført før studentene kan levere inn eksamensoppgaven.

3. Faglig innsats og faglig kompetanse

3.1 Anbefaling

Bør utvikle kompetansehevingstiltak som øker faglæreres muligheter til å kvalifisere seg for førstestillinger.

Institusjons- og avdelingsnivå

Tiltak I: Legge til rette for deltagelse i HiOs førstelektorprogram

Tidsfrist: Løpende

Ansvar: Dekan og studieledere

Kostnad: ca. 310.000 pr. år pr. førstelektor (fordelt mellom HiO og LUI)

Oppsummering og konklusjon:

Høgskolen i Oslo er pionerer i utviklingen av organisert førstelektorprogram. Fullt program går over 5 år. Opptak forutsetter at 5 semestre med FoU-tid frigis. Fra våren 2002 og fram til i høsten 2008 er til sammen ti av LUIs faglig ansatte med høgskolelektor kompetanse opptatt på førstelektorprogrammet. Studieåret 2008/09 er til sammen tre tilsatte ved allmennlærerutdanningen opptatt i programmet. Fram til våren 2009 har to ansatte ved allmennlærerutdanningen fullført, hvorav begge har oppnådd førstelektorkompetanse.

Våren 2009 ventes det at fire faglig tilsatte på allmennlærerutdanningen vil søke om opptak på de totalt fire plassene som tildeles HiO-ansatte. Avdelingen og høgskolens strategiske FoU-føringer, LUIs krav til profilering av den framtidige grunnskolelærerutdanningen, samt personalforvaltningsmessige kriterier knyttet til undervisning og FoU legges til grunn for prioriteringene.

Tiltak 2: Øke antall doktorgradsstipendiater

Tidsfrist: Løpende

Ansvar: Dekan og studieledere

Kostnad: 650 000,- pr. stipendiat i hel stilling (fordelt mellom HiO og LUI)

Oppsummering og konklusjon:

Fire tilsatte ved utdanningen er doktorgradsstipendiater med finansiering fra HiO og LUI. To er ferdige med stipendperioden og er i ferd med å avslutte sine avhandlinger. To er åremålstilsatt som stipendiater og en postdoktorstilling og en stipendiatstilling er utlyst og vil være besatt innen 2008.

Studieåret 2008/09 er det syv doktorgradsstipendiater ved allmennlærerutdanningen med finansiering fra HiO, LUI eller andre finansieringskilder. I 2008 ble en postdoktor- og en stipendiatstilling knyttet til klasseromsforskningsprosjektet finansiert av Norges forskningsråd. I et samarbeid med FoU-området Teknologi, design og miljø (TDM) har klasseromsprosjektet lyst ut en stipendiatstilling knyttet til Bedre skolebygg. I tillegg er det våren 2009 tilsatt en stipendiat på FoU-prosjektet mangfold, myndiggjøring og medborgerskap.

Avdelingen har søkt om 6 nye stipendiatstillinger i 2009, hvorav 3 er planlagt knyttet til allmennlærerutdanningens FoU-miljøer/grupper.

Avdelingsnivå

Tiltak 1: Utarbeide akkrediteringssøknad for et utdanningsvitenskapelig doktorgradsprogram.

Tidsfrist: 30.06.09

Ansvar: Dekan og studieledere

Kostnad: 100.000

Oppsummering og konklusjon:

I 2006 ble spørsmålet om opprettelse av et doktorgradsstudium innen utdanningsvitenskap ved avdelingen LUI utredet av en arbeidsgruppe. Utvalget utredet i tillegg LUIs behov for nyrekruttering knyttet til aldersavgang så vel som mer langsiktige strategiske prioriteringer. Med bakgrunn i innstillingen fra Østberg-utvalget og avdelingsstyrets vedtak, ble det nedsatt en tverrfaglig arbeidsgruppe høsten 2007. Medlemmene representerte fagseksjonene og mastermiljøene ved LUI, i tillegg til ble det oppnevnt et internasjonalt medlem med professorkompetanse. Arbeidsgruppen leverte to innstillinger. Med bakgrunn i disse, la en ny arbeidsgruppe bestående av eksterne og interne medlemmer fram forslag til doktorgradsprogram i Utdanningsvitenskap. Forslaget ble sent på høring i avdelingen, og avdelingsstyret ga sin fulle tilslutning høsten 2008. Våren 2009 arbeides det med å ferdigstille akkrediteringssøknaden. Utdanningsforskning er en av i alt fire vedtatte områder der HiO ønsker å opprette nye doktorgradsprogram.

Høsten 2008 ble det åtteårige doktorgradsprogrammet NATED (National Graduate School in Educational Research) opprettet med finansiering fra Norges forskningsråd. Gjennom NATED samarbeider LUI/HiO med samtlige norske universiteter med utdanningsvitenskapelige fakultet. LUI er representert i NATEDs styre. Våren 2009 ble to av avdelings stipendiater tilknyttet allmennlærerutdanningen opptatt på programmet. Flere av avdelingens faglig tilsatte med veiledningskompetanse vil etter hvert bidra aktivt i programmets fire utdanningsspor.

Nasjonalt råd for lærerutdanning har utredet mulighetene for en forskerskole i lærerutdanningene. Dette er tatt opp både i budsjettframlegget fra departementet for 2009 og i Stortingsmelding 11 (2008-2009) Læreren. Rollen og utdanningen. Departementet gir i meldingen uttrykk for at de vil "etablere nasjonale forskerskoler for lærerutdannere for å styrke fagpersonalets FoU-kompetanse" (s.26). LUI/HiO vil gå inn i arbeidet med å etablere og drive slike forskerskoler og ser tiltaket som et vesentlig bidrag til kompetanseheving av lærerutdannere.

4. Fag, fagdidaktikk og pedagogikk i teori og praksis

4.1 Anbefaling

Bør utvikle fungerende samarbeidsstrukturer mellom fagavdelinger og mellom de fagansatte og øvingslærerne.

Avdelingsnivå

Tiltak 1: Videreutvikle samarbeidet mellom praksisskolenes øvingslærere og faglærere på allmennlærerutdanningen.

Tidsfrist: 31.06.08
Ansvar: Studielederne
Kostnad: Løpende drift

Oppsummering og konklusjon:

Samarbeidet mellom praksisskolenes øvingslærere og høgskolens faglærere er utviklet gjennom a) samarbeidsmøter før studentene går ut i praksis og b) vurderingsmøter midtveis i praksisperioden. Kommunikasjonen mellom øvingslærere, faglærere, skoleledere, praksisadministrasjonen og studenter søkes effektivisert ved bruk av Fronter. Avdelingens endringer i studieløpet for allmennlærere (se punkt 1.1) blir fulgt opp gjennom samarbeid med praksisskolene og øvingslærerne.

Samarbeidet og kommunikasjonen har utviklet seg gjennom studieåret via de nevnte møtene, seminar og hospitering hos hverandre. Bruk av Fronter i denne sammenheng evalueres. Arbeidet med tiltaket fortsetter.

4.2 Anbefaling

Bør sørge for at praksis er et felles ansvar mellom utdanningen og praksisskole og se til at alle forhold vedrørende praksis er klargjort for alle parter.

Avdelingsnivå

Tiltak 1: Gjennomgå strukturen og innholdet i møtene mellom praksisskoler, praksiskoordinatorer, faglærere, praksisadministrasjonen og studieledere.

Tidsfrist: 30.06.08
Ansvar: Studieleder
Kostnad: Løpende drift

Oppsummering og konklusjon:

Tiltaket er gjennomført. Alle forhold vedrørende praksis er gjennomgått og forbedret. (jf. også punkt 4.1). Det er et administrativt praksisteam ved avdelingen. Arbeidet med møtестruktur og innhold videreføres (se også punkt 4.1.).

Tiltak 2: Gjennomgang av skoleleders rolle i kvalitetssikringen av praksisopplæringen.

Tidsfrist: 30.06.08
Ansvar: Studieleder og avdelingsdirektør
Kostnad: Løpende drift

Oppsummering og konklusjon:

Tiltak 2 har vært fulgt opp i samband med utviklingen av nye avtale om praksisopplæringen. I forbindelse med fornyelse av samarbeidsavtalen mellom skolene/kommunene og høgskolen/avdelingen har det vært gjennomført møter med alle rektorene. Skoleleders rolle har vært et naturlig tema på disse møtene. Avdelingen har etablert bedre kontakt mellom skoleeier på kommunenivå for å samarbeide med skolene om kvalitetssikring.

Tiltak 3: Etablere innføringskurs for nye øvingslærere i samarbeid mellom allmennlærer- og førskolelærerutdanningen.

Tidsfrist: 30.06.08
Ansvar: Studieleder
Kostnad: 40.000

Oppsummering og konklusjon:

I studieåret 2006/07 etablerte LUI en prøveordning med kurs for nye øvingslærere i samarbeid mellom allmennlærer- og førskolelærerutdanningen. Dagens innføringskurs er en videreføring av utprøving. Innføringskurset ble gjennomført for tredje gang høsten 2008, da som eget kurs for allmennlærere og førskolelærere.

Tiltak 4: Arrangere samarbeidsseminar omkring praksisopplæringen.

Tidsfrist: 31.12.08
Ansvar: Studieleder
Kostnad: 40.000

Oppsummering og konklusjon:

Det ble gjennomført seminarer våren 2007 og 2008, mellom øvingslærere, faglærere, studenter, studieleder og praksisadministrasjonen. Målet var å utvikle samarbeidet mellom de ulike partene i studentens veiledede praksisopplæring. Bruk av skriftlig rapportering (jf punkt 1.1. tiltak 2) og fagdidaktisk verksted, (jf punkt 4.4. tiltak 1) var direkte resultater av seminarene.

4.3 Anbefaling

Bør innføre praksisbok som sikrer at studentene får obligatorisk individuell praksis og individuell vurdering.

Avdelingsnivå

Tiltak: Utrede bruk av elektronisk praksismappe.

Tidsfrist: 30.06.08
Ansvar: Studieleder
Kostnad: Løpende drift

Oppsummering og konklusjon:

Samarbeidsrutinene mellom studenter, høgskole og øvingskole er basert på skriftlighet og gir grunnlag for at den enkelte student skal kunne lage sin egen praksismappe. Skriftlighet i samarbeidet mellom høgskolen og praksisskolen er en tilbakevendende utfordring som tas opp jevnlig. Spørsmål om elektronisk praksismappe vurderes i sammenheng med arbeidet under punkt 1.1.

4.4 Anbefaling

Bør styrke den fagdidaktiske delen av fagene og klargjøre pedagogikkfagets funksjon og posisjon i utdanningen

Avdelingsnivå

Tiltak 1: Innføre forsøk med fagdidaktisk verksted i forkant av praksisperioder 2. studieår i et samarbeid mellom øvingslærere, faglærere og studenter i de aktuelle studiefagene.

Tidsfrist: 31.12.07
Ansvar: Studieleder
Kostnad: Løpende drift

Oppsummering og konklusjon:

Fagdidaktisk verksted ble første gang gjennomført på et samarbeidsmøte mellom øvingslærere, høgskolens lærere og studenter våren 2008. Verkstedet ble grundig evaluert av en førstelektorstipendiat. Vurderingen var at det fagdidaktiske verkstedet var så vellykket at det skal gjennomføres på samarbeidsmøtet før vårpraksis på 2. studieår våren 2009. Det fagdidaktiske verkstedet supplerer flerkulturelt prosjekt i samme periode.

Tiltak 2: Utvide bruken av gjensidig hospitering øvingslærere – faglærere og gjøre dette til en ordinær del av semester- og arbeidsplanene.

Tidsfrist: 30.06.08
Ansvar: Studieleder
Kostnad: 100.000

Oppsummering og konklusjon:

Det har funnet sted noe hospitering, spesielt at øvingslærere har hatt undervisning på høgskolen. Det har i liten grad vært gjennomført at høgskolens faglærere har hatt undervisning på praksisskolene. Arbeidet med å få dette inn som en ordinær del av semester- og arbeidsplanene er ikke gjennomført.

Øvingslærere har vært brukt i de enkelte fag. De har tatt for seg et spesielt emne og hvordan de arbeider med det i klassen, og de har snakket mer generelt om undervisningen i faget. Øvingslærere har også vært brukt til fellesforelesninger i fagovergripende tema. Men bruken av øvingslærere i undervisningen på allmennlærerutdanningen er relativt beskjeden.

Ved skoleovertakelsen som samfunnsfag gjennomførte for 4. studieår, måtte noen av høgskolens faglærere gå direkte inn i undervisningen på grunn av for få studenter til å ivareta denne. Erfaringene tas videre i arbeidet med gjensidig hospitering.

Tiltak 3: Utvikling av forskningsgrupper og forskningssamarbeid innen profesjonsrettede nøkkelområder, se punkt 1.2

4.5 Anbefaling

Bør ha en strategisk fordeling av FoU-ressursene og knytte minimum 50 % av forsknings- og utviklingsmidlene til emner som omhandler grunnskolens undervisning og skoleutvikling. Den øvrige forskningen bør også være relevant i forhold til institusjonens kompetanseplan og profilering.

Tiltak 1: (under punkt 1.2)

Oppsummering og konklusjon:

Avdelingsstyret vedtok i mars 2008 å opprette fem samarbeidsområder for FoU ved avdelingen. Disse områdene dekker klart intensjonene i anbefalingen. I avdelingens strategiske plan er det satt som mål at mer enn halvdel av FoU-tiden avdelingen tildeler skal brukes innen de fem FoU-samarbeidsområdene. (se punkt 1.2)

4.6 Anbefaling

Bør involvere studentene i aktuelle FoU-aktiviteter ved institusjonen/studentene må kjenne til FoU – aktivitetene ved institusjonen.

Se 1.2, tiltak 2 og 4 som gjelder studentrettet FoU-arbeid.

5. Styring organisasjon og ledelse

5.1 Anbefaling

Bør klargjøre lederansvar på alle nivå i utdanningen.

Institusjonsnivå

Tiltak: Høgskolen i Oslo har fra 01.08.07 innført enhetlig ledelse ved alle avdelinger

Tidsfrist: Gjennomført 01.08.07

Ansvar: Rektor og høgskoledirektør

Kostnad: Del av løpende drift

Avdelingsnivå

Tiltak 1: Gjennomgang og avklaring av rollefordeling i avdelingsledelsen.

Tidsfrist: 30.06.08

Ansvar: Dekan

Kostnad: Løpende drift

Oppsummering og konklusjon:

Utdanningen har gode erfaringer med de mange samarbeids- og ledelsesformene som er utviklet etter R03 og disse videreutvikles. Særlig med tanke på FOU området er det gjort avklaringer i rollefordeling og oppgaver mellom dekan, avdelingsdirektør og studieledere.

5.2 Anbefaling

Bør utvikle oppfølgingssystem med årlige rapporteringer i henhold til følgende indikatorer: økonomi, studentgjennomstrømming, frafall, studieprogresjon

Avdelingsnivå

Tiltak: (Se punkt 2.)

Tidsfrist: 31.12.08
Ansvar: Dekan, Avdelingsdirektør
Kostnad: 110.000

Oppsummering og konklusjon:

Avdelingen har gjennomført en omfattende innsparing fra 2005/07 og satte høsten 2007 ned et utvalg som gjennomgikk normer og kriterier for ressurstildeling ut fra disse erfaringene. Det er utviklet en ordning med nøkkeltall som vil bli videreutviklet, jfr. punkt 2.1

B. Institusjonsrapport for Høgskolen i Oslo

6.1 Anbefaling

Komiteen oppmuntrer høgskolen til å fortsette med å utvikle sin flerkulturelle profil og å rekruttere minoritetsstudenter, samt styrke det flerkulturelle arbeidet for å møte utfordringene som ligger i det å være en høgskole i en større by.

Institusjonsnivå

Tiltak: Det nye rektoratet fra 01.08.07 har i sitt 13 punkts program bl.a. følgende formulering (punkt 11):

”Arbeide for et tydeligere fokus på flerkulturelle utfordringer: rekruttering, innhold, læringsmiljø, FoU.”

Det flerkulturelle samfunnet er en av de fire samfunnsutfordringene rektoratet setter opp.

Avdelingsnivå

Tiltak: Avdeling for lærerutdanning vil følge opp rektoratets program gjennom arbeidet med avdelingens strategiplan.

Tidsfrist: 30.06.08
Ansvar: Dekan
Kostnad: Løpende drift

Oppsummering og konklusjon:

Tiltaket er fulgt opp og strategisk plan for avdelingen ble fastsatt i avdelingsstyrets møte 28.03.08.

7.1 Anbefaling

Høgskolen anbefales å gjennomtenke hvordan en kan løfte nivået i gjennomføringen av utdanningen slik at dette tilsvarer de gode rammefaktorene.

Avdelingsnivå

Tiltak 1: Som grunnlag for tiltak for forbedringer gjennomføres elektroniske evalueringer for alle studentene hvert semester de første to årene og årlig i tredje og fjerde år. I tillegg gir studentene innspill gjennom fagutvalgsmøter, kontaktlærersamtaler og studentråd. Faglig tilsatte gir innspill gjennom teammøter, teamledermøter, kontaktlærermøter, kullmøter og medarbeidersamtaler. Dette er et grunnlag for kontinuerlig arbeid for forbedringer. Resensureringen til NOKUT viste at HiO er relativt strenge når det gjelder vurdering. Høgskolen ønsker fortsatt å stille strenge faglige krav til studentene.

Tidsfrist: Gjennomført med løpende oppfølging

Ansvar: Studieledere

Kostnad: Løpende drift

Oppsummering og konklusjon:

Tiltaket er gjennomført med elektroniske evalueringer og møtevirkosomhet for 1.-4.studieårslik det er beskrevet. For de to første studieårene har det vært det nedsatt et utvalg for å vurdere forbedringer i de elektroniske undersøkelsene og om det kan kombineres med klassevise evalueringer. Utvalget har levert sin innstilling og det har blitt utarbeidet en mal for kullvis, elektronisk studieevaluering. Fra høsten 2008 har det blitt gjennomført systematiske evalueringer på klassenivå for de to første studieårene. Hvert studieår gjennomføres det seminarer og planleggingsmøter og det nedsettes arbeidsgrupper for å innarbeide forbedringer for kommende studieår. I 3. og 4. studieår foregår jevnlig evalueringer i det enkelte fag.

Tiltak 2: Øke antall plasser på masterstudiene.

Tidsfrist: 31.07.08

Ansvar: Dekan og studieledere

Kostnad: 500.000

Oppsummering og konklusjon:

For å styrke det faglige nivået har avdelingen lagt opp til å øke antall plasser på masterstudiene i grunnskoledidaktikk og flerkulturelt arbeid. Tiltaket er gjennomført ved at antall plasser er økt og nytt masterstudium i IKT-støttet læring er godkjent i NOKUT.

8.1 Anbefaling

Komiteen anbefaler at ledelsen styrker det strategiske arbeidet med utviklingen av forskningen, og at en realiserer planene om å bygge opp et FoU-nettverk for de fagansatte.

Institusjonsnivå

Se punkt 1.2

Avdelingsnivå

Tiltak: Se punkt 1.2, tiltakene 1-3

9.1 Anbefaling

Komiteen anbefaler at en tydeliggjør pedagogikkfagets og fagdidaktikkens funksjon i lærerutdanningen, og at fagdidaktikkens plass i undervisningen tydeliggjøres for alle grupper.

Avdelingsnivå

Tiltak: Studie- og fagplanene ble revidert våren 2008 og utdanningens presiseringer av kompetanseområdene ble videreført. Disse endringene blir fulgt opp og vektlagt kommende studieår.

Tidsfrist: 30.06.08

Ansvar: Studieledere

Kostnad: Løpende drift

Oppsummering og konklusjon:

Arbeidet videreføres i de årlige fagplanrevisjonene og i oppfølging av stortingsmeldingen om lærerutdanning.

10.1 Anbefaling

Komiteen anbefaler ledelsen å fortsette anstrengelsene med å forsterke samarbeidet mellom ulike fagavdelinger, mellom ledelsen og de fagansatte og mellom lærerutdanningen og øvingslærerne. De studerende bør også inkluderes i faglige samarbeidsfora.

Avdelingsnivå

Tiltak: Ha klarere kriterier enn tidligere ved etablering av nye avtaler med praksiskoler fra høst 2008.

Tidsfrist: 30.06.08

Ansvar: Avdelingsdirektør

Kostnad: Løpende drift

Oppsummering og konklusjon:

Avdelingen er i dialog med skoleeier om felles kvalitetssikringstiltak. Kriterier er under utvikling og drøftet med skoleeiere i samband med nye avtaler om praksisopplæringen. Skoleeiers medvirning ved utvelgelse av praksiskoler og ved informasjonen og opplæring ovenfor skolene er drøftet med Oslo kommune og endringer vil bli fulgt opp i 2009.

11.1 Anbefaling

Forskningsorienteringen bør komme tydeligere inn i selve utdanningen, både i fagplanene og fagdidaktikken, og på strateginivå. Forskningsorientering som også inkluderer kunnskap om forskningsmetoder

Avdelingsnivå: Tiltak: Se punkt 1.2.

Avsluttende anbefaling

På denne bakgrunn mener evalueringspanelet at departementet bør innføre en femårig allmennlærerutdanning

Tiltak: Avdeling for lærerutdanning arbeider med å gjøre overgangen mellom allmennlærerutdanning og masterstudium best mulig.